

ഗദ്യപ്രഭിപം

GADHYA PRADHIEPAM

FOR

THE USE OF THE HIGH SCHOOL CLASSES.

ഗദ്യപ്രദീപം.

Pa
33

മൈസൂറുകളിലെ ഉപയോഗത്തിനായി
ജി.വപേരൂർ ഗവണ്മെന്റ് മൈസൂരിൽ മലയാളം പണ്ഡിതർ
തോരണത്തു പരമേശ്വരമേനോൻ
ഉണ്ടാക്കിയത്.

വാണികളേബുറും അച്ചുകൂടം
തൃശ്ശിവപേരൂർ.

1095

(ഗവണ്മെന്റിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിൽ പ്രതി വ്യാജനിർമ്മിതമാകുന്നു.)

കോപ്പി ൩൦൦

Price 1 Rupee]

[വില ഒരു രൂപയ്ക്കു.

mic
11/12/20
6/3/21
6/3/21

GADHYA PRANEPAM.

FO

THE USE OF THE HIGH SCHOOL CLASSES.

ഗദ്യപ്രദീപം.

മൈസൂറുകളിലെ ഉപയോഗത്തിനായി
ഇന്ത്യവപേതർ ഗാർഡ്സ് മൈസൂറുകളിൽ മലയാളം പണ്ഡിതർ
തോരണത്തു പരമേശ്വരമേനോൻ
ഉണ്ടാക്കിയത്.

വാണികജേബരം അച്ചുകൂടം
ഇന്ത്യവപേതർ.

1095

(ഗവണ്മെന്റിന്റെ മുദ്രയില്ലാത്ത പ്രതി വ്യാജനിർമ്മാണമല്ല)

കോപ്പി ൫൦൦

Price 1 Rupee]

[വില ഒരു രൂപിക.

INTRODUCTION

It is a well known fact, that though in Malayalam prose works in the form of short stories and novels are now and then being published, yet such works as are capable of infusing good morals in the minds of young students, and of broadening their outlook and mentality are comparatively rare. This was the only motive that prompted the author to publish this work.

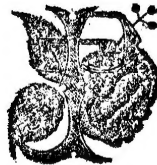
Most of the subjects herein dealt with have already appeared as his contributions to some of the leading monthlies such as 'Mangalodayam,' 'Kerala Kesari,' 'Kerala Vyasana,' 'Saradha' and others. In the present work they have been carefully collected and re-touched with the necessary additions of apt and illustrative quotations and verses based on the authority of Sastras, Puranas, and Itihasas and published in the form of a book so as to make them highly useful for the use of the student population. The book is given the title of 'Gadyapradipa' and in the approbation of the enlightened and kind-hearted public the author finds his greatest reward.

The scarcity of such books has perforce led to the selection of the same book as text-book for a number of years much to the disgust of the teachers and the taught. One way of improving the position is to publish suitable prose works in Malayalam. Viewed from the stand-point, it is hoped that a publication of books of this kind will not be deemed a day too soon.

I am conscious of the defects of the book and I sincerely trust and hope that the reading public will give it a trial and patiently see if it serves the purpose for which it is intended.

In conclusion the author begs to express his sense of gratitude to Messrs. V. K. Atchutha Menon, B. A. L. T. Head Master of the Sirkar Training School, Trichur and P. A. Stephen, B. A., Head Master of the C. M. S. High School, Trichur for their kind and highly valuable suggestions and to Mr. K. P. Karuppan Sanskrit Pandit, V. J. G. High School, Trichur for the preface he has been kind enough to write for the book.

THE AUTHOR.

അവതാരിക

രാജശ്രീ തോരണത്തു പരമേശ്വരഭട്ടോൻ അവർകൾ, സാഹിത്യപന്ഥാവിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന സഹൃദയസമുദായത്തിന് അപരിചിതനായ ഒരാളല്ല. ലളിതമലയാളത്തിൽ കാലോചിതങ്ങളും കാര്യാചിതങ്ങളുമായ ഗദ്യപദ്യഭൂഷണങ്ങളെ കൊണ്ടു ഭാഷായോഷയ്ക്ക് ആഹ്ലാദശോഭയുണ്ടാക്കുന്ന ചുരുക്കം ചില സാഹിത്യവിദഗ്ദ്ധന്മാരുടെ പംക്തിയിൽ ഒരു വ്യാഴവട്ടക്കാലത്തിനു മുന്പേതന്നെ സ്ഥലം പിടിച്ചിട്ടുള്ള ഒരാളാണ് ഇദ്ദേഹം.

ബ്രഹ്മചയ്കാലത്തിൽ പകുതിയും ഇംഗ്ലീഷുകലാശാലയിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടിയതിന്റെ ഫലമായിട്ട് ഇദ്ദേഹത്തിനു ഹൈസ്കൂളിനു വിളിപ്പറഞ്ഞായി. എന്നാൽ ഇതിനു മുമ്പുകൂട്ടിത്തന്ന ഇദ്ദേഹം ഹൈസ്കൂളിനെ സാധിച്ചുപോയ അനുഭവിച്ചിരുന്നു. അതു ഭാരതമാതാവിന്റെ വാത്സല്യപത്രിയായ ഗൈറ്റാണിയെക്കൊണ്ടായിരുന്നു. ഒരു മലയാള ബ്രഹ്മചാരിയുടെ ഹൈസ്കൂളിന്റെ ഗൈറ്റാണികളോടുള്ള ഭാവത്വബന്ധം കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുവാനുള്ള ക്ഷമ കൈരളി പലപ്പോഴും വിട്ടുപോകുമായിട്ടുണ്ട്. മിസ്റ്റർ പരമേശ്വരമേനോനും കൈരളി ഈ അക്ഷമ കാണിക്കാതിരുന്നിട്ടില്ല. ഇതിൽ അവർക്കു തെറ്റില്ല. “കവിതാവനിതാചൈവ സ്വയമേവാഗതാവരാ”, എന്ന പ്രസ്താവംകൊണ്ട് ഏതോ ഒരു പ്രാചീനസാഹിത്യസാർവ്വഭൗമൻ ഭാഷായോഷയ്ക്കു സ്വയംവരം അനുവദിച്ചു കൊടുത്തിട്ടുണ്ടല്ലോ.

കുമാരനാശ്വതിയുടെ ഗ്രന്ഥകാരൻ ഭാഷാവനിതയുടെ ലളിതങ്ങളായ പദവിന്യാസങ്ങൾക്കും സാരസ്വഭാവങ്ങൾക്കും വശം വദനായി തീരുകയും സരസകവിപീഠങ്ങളിൽ ഒന്നു തനിക്ക് അധീനമാകുകയും ചെയ്തു.

ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ സാഹിത്യസംരംഭം സ്ഥാനപയ്യവസായി യായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതിനു മലയാളത്തിലെ പല പ്രസിദ്ധ മാസികാഗ്രന്ഥങ്ങളും തദീയങ്ങളായ ലേഖനഭ്രഷണങ്ങളാൽ അലംകൃതങ്ങളായിരുന്നിട്ടുള്ളതിലധികം തെളിവ് ഇവിടെ ആ വശ്യമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

ഇങ്ങിനെ നല്ലൊരു ഭാഷാകോവിദനായിത്തീർന്ന മിസ്റ്റർ പരമേശ്വരമേനോൻ ചുമതലകൾ ഏറിയതാണെങ്കിലും സുമാധാനകരവും, ശമ്പളം ചുരുങ്ങിയതാണെങ്കിലും തൃപ്തികരവുമായ അദ്ധ്യാപകവൃത്തിയെയാണ് സുഖജീവികയ്ക്കുവേണ്ടി ആശ്രയിച്ചത്.

പഠിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ അല്പേതാക്കൾക്ക് ഉണ്ടാകുന്ന സുഖബോധവും പരീക്ഷകളിൽ നിരന്തരമായി ലഭിക്കുന്ന വിജയങ്ങളും നല്ല അദ്ധ്യാപനരീതിയുടെ രണ്ടു മാനദണ്ഡങ്ങളാണല്ലോ. ഈ വിഷയത്തിൽ മിസ്റ്റർ പരമേശ്വരമേനവനെപ്പോലെ അത്ര കൃതാത്മതാസാത്മവാഹനായ ഒരു അദ്ധ്യാപകൻ നമ്മുടെ ഇടയിൽ ഉണ്ടോ എന്ന് അന്വേഷിച്ചതന്നെ അറിയേണ്ടതാണ്. എന്റെ ഈ നിവേദനം പരമേശ്വരസേവാസമ്പാദനത്തിനുള്ള ഒരു സ്തുതികസുമാഞ്ജലിയാണെന്നു സങ്കല്പിച്ച ഭാവഭേദം നടിക്കുന്നവരുണ്ടെങ്കിൽ അവരോടു തൃശ്ശിവപേരൂർ ബാലികാമഠാപാഠശാലയിലെ മലയാളപരീക്ഷാഫലപത്രികകൾ വരുത്തി വായിക്കേണമെന്നു ഞാൻ ഓപ്പിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

ഇതുകൊണ്ടു മിസ്റ്റർ പരമേശ്വരമേനവനേക്കാൾ പാണ്ഡിത്യശാലികൾ ഈ ദേശങ്ങളിലില്ലെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ടില്ല. ഇദ്ദേഹത്തേക്കാൾ പാണ്ഡിത്യശാലികളായ വളരെ ആളുകളെ ഞാൻ അറിയും. എന്നാൽ ഇതിൽനിന്നു നമുക്കു മനസ്സിലാക്കേണ്ടതു പാണ്ഡിത്യവും അദ്ധ്യാപനനൈപുണ്യവും എത്രമാത്രം വിദൂരവർത്തികളായ രണ്ടു ഗുണങ്ങളാണെന്നു മാത്രമാക

ന്നു. “കിടാങ്ങളായോർക്കുമറയ്ക്കുമ്പോൾ മേകിടാൻ മിടുക്കുള്ള മനീഷി—” എന്നു മഹാകവി കേരളവ്യാസൻ കൊടുങ്ങല്ലൂർ ക്ഷേത്രത്തിൽ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് ഇദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത് ഈ ഘട്ടത്തിൽ സ്മരണീയമാകുന്നു.

ഇപ്രകാരം അത്യാസം, ബോധം, അല്പാപനനെപ്പോലെയായ മൃതലായ ഗുണഗണങ്ങളാൽ പരിശോഭിതനായ ഈ അല്പാപകന്റെ ‘ഗദ്യപ്രദീപം’ സാഹിത്യലോകത്തിൽ പ്രകാശിപ്പിക്കുവാൻ ലബ്ധാവകാശമായ ഞാൻ എന്റെ കൃത്യത്തെ അഭിമാനപരസ്സരം നിർവ്വഹിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

‘ഗദ്യപ്രദീപത്തിലെ’ വിഷയങ്ങൾ ഓരോന്നും വിജ്ഞാതങ്ങളാണെന്നുള്ളതിന്നു രണ്ടു പക്ഷമുണ്ടാകുവാൻ തരമില്ല. പ്രതിപാദനാതീതികൊണ്ടു പാഠങ്ങൾ ലളിതങ്ങളും ക്രമീകരണമൊണ്ടു സുഗമങ്ങളും ആയിരിക്കുന്നുണ്ട്. എല്ലാ പാഠങ്ങളുടേയും തുടക്കം പ്രകൃതാനുപ്രസക്തങ്ങളായ ഓരോ പദ്യങ്ങളോടുകൂടിയാക്കിയിട്ടുള്ളതും ഇപ്പോൾ നടപ്പിൽ ഇരിക്കുന്ന പാഠപുസ്തകങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് ഒരു വിശേഷവിധിയാണ്. ഇതുകൂടാതെ ഈ പുസ്തകത്തിൽ വ്യാകരണസംബന്ധമായും മറ്റും പല ചില്ലറ സൂത്രങ്ങളും പ്രയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഇതിലെ മിക്ക പാഠങ്ങളും സമാഹൃതബോധകങ്ങളാകയാൽ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ സ്വഭാവസംസ്കരണത്തിന് ഇത് ഒരു പ്രദീപമായിത്തന്നെ ഭവിക്കാതിരിക്കയില്ല. ഇതിന്റെ പരിശീലനംകൊണ്ടു സദാചാരം, സാഹിത്യം മുതലായ സർവ്വതോമുഖങ്ങളായ ജ്ഞാനപരമ്പരകൾ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു സാമാന്യമായെങ്കിലും ലഭിക്കത്തക്കവിധത്തിൽ ഗ്രന്ഥകർത്താവ് ഇതിൽ ശ്രദ്ധ പതിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ഓരോ പാഠങ്ങളും തെളിയിക്കാതിരിക്കയില്ല.

എന്നാൽ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു ദുർഗ്രഹങ്ങളും ഗ്രാമ്യങ്ങളുമായ പ്രയോഗങ്ങളെ ഈ പുസ്തകം വർജ്ജിച്ചിട്ടുണ്ട്. അപൂർവ്വം ചില വാചകങ്ങൾക്കു ക്രമാതീതമായ ദൈർഘ്യം വന്നുപോയി, കൃത്രിമശോഭാധികൃതം ചിലേടങ്ങളിൽ കുറയും എന്നിങ്ങിനെ തരമില്ലാത്ത അനസരിച്ച ചില അഭിപ്രായഭേദങ്ങൾ ഉണ്ടായേക്കാമെങ്കിലും, ഈ പാഠപുസ്തകം ഭൂരിഗുണമായിട്ടുള്ളതാണെന്ന് അനസൂയന്മാരായ മഹാജനങ്ങൾ ആത്മതന്നെ സ

മ്മതിക്കാതിരിക്കയില്ലെന്നാണ് എന്റെ വിനയപൂർവ്വമായ അഭിപ്രായവും വിശ്വാസവും. മിസ്റ്റർ മേനവന്റെ പഴക്കവും തഴക്കവുമുള്ള കൈക്കു ഖണ്ഡവാക്യരചനയും ആഹാര്യശോഭാ സമ്പാദനവും ഭക്ഷ്യരണ്ടായിരിക്കയില്ലെന്ന് അസ്സാദൃശന്മാർക്ക് അദ്ദേഹവുമായുള്ള സാമാന്യധികരണ്യംകൊണ്ട് അനുഭവമായിട്ടുള്ളതാണ്. എന്നാൽ ഭാഷാവിഷയത്തിൽ ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ അധികാരികളുടെ നില അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് അതൃപ്തി കുറച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കണം. “തെങ്ങിനും കവുങ്ങിനും ഒരു തളപ്പല്ലല്ലോ.”

അധികാരികളെ അറിഞ്ഞു വിദ്വാപ്രദാനം ചെയ്യുന്നതിലാണ് അദ്ധ്യാപകന്മാരുടെ മിടുക്ക്. “ഇണയറിഞ്ഞുപല്ലം, മരമറിഞ്ഞുകൊടിയും,” ഇടുന്നതുകൊണ്ടു വിശേഷാൽ പ്രയോജനമുണ്ടെന്നുള്ളത് അനുഭവസിദ്ധമാകുന്നു. ഈ തത്വം മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ടു തുടങ്ങുന്ന സാഹിത്യസംരംഭം അസ്ഥാനത്തിലാകവാൽ വിഷമമുണ്ട്.

വിശിഷ്ട, ആധികാരികജ്ഞാനവും തദനുസരണമായ രചനാസൗജന്യവുമാണ് ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ‘ആചാരബോധിനി’യെ കൊച്ചിയിലെ പ്രാഥമികവിദ്യാലയങ്ങളിൽ പാഠപുസ്തകമാക്കിയിരിക്കുന്നത് എന്ന സംഗതി ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഈ നയങ്ങളെ ഭീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ എഴുതിയിട്ടുള്ള ഈ ‘ഗദ്യപ്രദീപ’ത്തിനും ‘ആചാരബോധിനി’യുടെ ആ യോഗം വരേണ്ടതല്ലേ?

മാദ്യദപിപത്തിനെതിരായവിവേകമോരോ-
 ന്നാദ്യനിശാകലുഷമാക്കിയഹൃൽക്കളത്തിൽ
 സദ്യഃപ്രകാശകരമാസ്തിലസീടുമോമൽ-
 ‘ഗദ്യപ്രദീപ’മതുലംവിജയിച്ചിടട്ടേ.

സംസ്കൃതപണ്ഡിതർ കെ. പി. കുറുപ്പൻ.

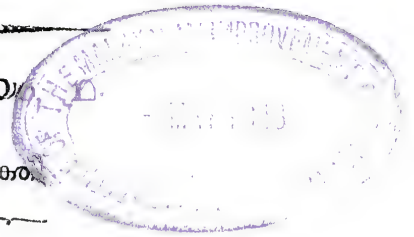
വിഷയവിവരം

എ	ഗുരുഭക്തി	...	...	...	എ
ഇ	പരോപകാരം	...	...	...	ഇ
എ	വരരുചി	...	...	...	എ
എ	സജ്ജനസഭ	...	...	...	എ
ഇ	കൃത്യനിയമ	...	...	...	ഇ
എ	ഭൂമി	...	...	...	എ
ഇ	വ്യാപാരം	...	...	...	ഇ
എ	ഭൂതാധിപതി	...	...	...	എ
ഇ	ജലം	...	...	...	ഇ
എ	സ്വയംതല്പരത	...	...	...	എ
എ	ക്ഷാമി	...	...	...	ഇ
എ	ആത്മസംയമനം	...	...	...	ഇ
എ	കൊടുക്കൽ	...	...	...	ഇ
എ	മന്ത്രവാദം	...	...	...	എ
എ	സമന്വയം	...	...	...	ഇ
എ	അതിഥി	...	...	...	ഇ
എ	രാജാവിന്റെ	...	...	...	എ
എ	വ്യാസായം	...	...	...	എ
എ	മാതൃഭൂമിസ്നേഹം	...	...	...	ഇ
ഇ	മനുഷ്യജന്മാഭ്യർത്ഥന	...	...	...	ഇ

ഗദ്യപ്രദീപം.

അദ്ധ്യായം.

ഗുരുഭക്തം.

“പരതന്ത്രശിഷ്യനെപ്പൊഴും
ഗുരുവിൻതാരടിയിൽഭവിക്കണം
‘വരതന്തു’മഹഷിപോലെയേ-
വരുമേതുംഗുരുഭക്തരീപ്പിതം.”

“ഗുരുസ്തോത്രപ്രസംഗം ‘ദൃ’ ശബ്ദം അന്യകാരത്തിന്റേയും, ‘രു’ തൽപ്രതിബന്ധകത്തിന്റേയും വാചകങ്ങളാകുന്നു. അതുകൊണ്ട് ‘ഗുരു’ ശബ്ദത്തിന് അന്യകാരത്തെ പരിഹരിക്കുന്ന മഹാത്മാവ് എന്നർത്ഥമാകുന്നു. യാതൊരുത്തന് അപരനിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഭയവിനയവിശ്വാസബഹുമാനാദരങ്ങളോടു കൂടിയ ഹൃദയംഗമമായ സൗഹൃദമാർഗ്ഗത്തിനാണ് ഭക്തിയെന്ന പര്യായപ്പെടുന്നത്. ഒരുഭ്യുത്ഥാവിന് അവന്റെ അദ്ധ്യാപകനിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഭക്തിയാണല്ലോ ഗുരുഭക്തി.

മനുഷ്യർ കാണുന്നതും കേൾക്കുന്നതും ഗ്രഹിക്കുന്നതും മനസ്സിലാക്കുന്നതുമായിട്ടാകുന്നു. മനസ്സു ശരീരത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. എന്നാൽ അതു ശരീരത്തേക്കാൾ പ്രധാനമായിട്ടുള്ളതും ആത്മാവ് അതിന് ആസ്പദമാകുന്നു. നമ്മുടെ ശരീരപോഷണത്തിനുവേണ്ടുന്ന ഭക്ഷണദ്രവ്യങ്ങളും മറ്റും നല്കി

ബാല്യദശയിൽ നമ്മളെ സംരക്ഷിക്കുന്നത് നമ്മുടെ ജനകജന നിമാരും, ദേഹിയുടെ പോഷണത്തിന് ആവശ്യമുള്ള വിദ്യയെ സകരണം തന്നെ നമുക്കു മേൽഗതിക്കുള്ള സമ്പാദ്യങ്ങളെ പ്രദർശിപ്പിച്ചുതന്നതു ഗുരുനാഥന്മാരുമാണല്ലോ. അജ്ഞാന തിമിരത്താൽ അന്ധരായ വിദ്വാന്മാരികളുടെ ഹൃദയമാകുന്ന ഭവനത്തിനുള്ളിൽ സുജ്ഞാനമായ വാടാവിളക്കു കൊളുത്തിവെക്കുവാൻവേണ്ടി ആ മഹാനാർ അനുഭവിക്കുന്ന കായക്ലേശത്തിനും മനഃക്ലേശത്തിനും അത്രത്തിയില്ല. ഈ വന്ദ്യന്മാക്ക് എന്തുതന്നെ കൊടുത്താലാണ് മതിയാകുന്നത്. “അജ്ഞാനതിമിരാന്ധസ്യജ്ഞാനാഞ്ജനശലാകയാ | ചക്ഷുരന്മീലിതംയേനതസ്തൈത്രീഹരവേനമഃ||” എന്നുള്ളതിനാൽ എല്ലാവരും അവരുടെ ഗുരുനാഥന്മാരെ അനവരതം സ്തുരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. മനസ്സിന്റെ ഗ്രഹണശക്തിയെ പ്രവർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന വിദ്യയുടെ ഭാഗത്വാകുന്നു ഗുരുവർണ്ണം.

‘ഗുരു’ എന്ന പദത്തിന് ‘വലിയത്’ എന്നും അർത്ഥമുണ്ട്. ആ സ്ഥിതിക്കു വിദ്യയെ നൽകുന്ന ആൾ മഹാനാണെന്നും, അദ്ദേഹത്തിന്നു പൂർവ്വികന്മാർ ‘ഗുരു’ എന്നു നാമകരണം ചെയ്തിട്ടുള്ളത് എത്രയും യുക്തമാണെന്നും സമ്മതിക്കാതെ കഴികയില്ല.

വിദ്വാധനം പ്രിയാപ്രിയംകൂടാതെ നാനാമതസ്ഥന്മാരായ സ്രീപുരുഷന്മാരിലും “ആടിക്കൊണ്ടുകൂടിയാൽ കൂടിക്കൊള്ളും ദൈവം” എന്നു പറഞ്ഞപോലെ ചെന്നുചേരുന്നുണ്ട്. സകലരും വിദ്വാധനമുള്ളവരെ ബഹുമാനിക്കും. മഹീശനെ സ്വരാജ്യക്കാർ മാത്രമേ പൂജിക്കുന്നുള്ളൂ.

൧. “മാരേവരക്ഷതിപിതേവഹിതേനിയുക്തേ
കാതേവചാഭിരമയത്യാപനോതിവേദം

കീർത്തിഞ്ചടിക്കുവിതനോതിതനോതിലകുഴി
കിംകിന്നസായയതികല്പലതേവവിദ്യ.

൨. നചോരചെയ്യുംനൃപതേനഹായുഃ
നഭ്രാതുഭാഗംനകരോതിഭാരം
വ്യയേകതേവലതയേവനിത്യം

വിദ്യാധനംസർവ്വധനാൽപ്രധാനം.”— ഇങ്ങിനെയാണു
ല്ലൊ വിദ്യാധനത്തെപ്പറ്റി കോവിദന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടു
ള്ളത്. എങ്ങിനെ നോക്കുന്നതായാലും വിദ്യ നിഖിലയോഗ്യ
തയ്ക്കും പൂജ്യതയ്ക്കും അർഹതയേറുന്ന ഒന്നാകുകൊണ്ട് അതിനെ
സന്തോഷപൂർവ്വം നൽകുന്ന ആ ദേഹം എത്ര ധന്യനും ഭാഗ്യവ
യോധിയുമായിരിക്കണം. “നന്ദരോരധികം നന്ദരോരധികം”
എന്നല്ലേ മൗഢപഥനം.

ആത്മജ്ഞാനോപദേശികൻ, ലൌകികജ്ഞാനോപദേ
ഷ്ടാവ് എന്നിങ്ങിനെ ഗുരുനാഥന്മാർ രണ്ടുതരക്കാരായി വിഭജി
ക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ ഒന്നാമത്തെ കൂട്ടരേയും അവരുടെ
ശിഷ്യസ്ഥാനം വഹിപ്പാൻ ആകാംക്ഷിക്കുന്നവരേയും ഇക്കാല
ങ്ങളിൽ സുദുർല്ലഭമായിട്ടേ കാണുന്നുള്ളൂ. ഇതിന്റെ ആന്തര
മായ കാരണം ഏതു മതസ്ഥന്മാക്കും അവരുടെ മതങ്ങളിലും ത
ദ്ദീപ്തസംബന്ധമായ പൂർവ്വാചാരങ്ങളിലും അശ്രദ്ധയും, അവിശ്വാ
സവും, അസത്തുഷ്ടിയും, അതൃപ്തിയും, നവീനനാഗരികതപരമ
വുമാകുന്നു. പുരാതനകാലത്തു ഹിന്ദുക്കളുടെ ഇടയിൽ മേല്പറ
ഞ്ഞ രണ്ടുതരം ഉപദേശിക്കുമാരും ശിഷ്യരെ നിജഗൃഹങ്ങളിൽ
താമസിപ്പിച്ചുകൊണ്ടായിരുന്നു പഠിപ്പിച്ചിരുന്നത്. പണ്ടു
ബ്രഹ്മചര്യകാലത്ത് അദ്ധ്യേതാക്കന്മാർ അവരുടെ അല്പാപ
കന്മാരെ പരിചരിച്ചും സംശ്രയിച്ചും വിദ്യ അഭ്യസിച്ചുകൊണ്ടു
നിരന്തരം ആ മഹാത്മാരുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തെ അവലംബിച്ചു
വസിച്ചുവന്നു. ഇതിന്നാണ് ‘ഗുരുക്ഷലനിവാസം’ എന്നു പാ

ഞ്ഞുവരുന്നത്. ഇതിനെ ഉദ്ദേശിച്ചായിരിക്കണം ഇപ്പോഴത്തെ ചില ആംഗ്ലോയോഷാപള്ളിക്കൂടങ്ങളിൽ ഉപാധ്യായന്മാരുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു പാഠശാലകളുടെ സമീപത്തിൽതന്നെ താമസിക്കുവാനും ഭക്ഷണത്തിനും മറ്റും സൗകര്യമായ സ്ഥലങ്ങളും ഉപകരണങ്ങളും ഏർപ്പെടുത്തി നൽകിവരുന്നതെന്നു വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. കുട്ടികൾ അത്രാനുമാണം ആചാര്യസന്നിധിയിൽ വസിക്കുന്നതിനാൽ അവർക്ക് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വഭാവവ്യാപാരാദികളെക്കണ്ട് അനുകരിപ്പാൻ പരിശീലിക്കാം. പരിചയം എല്ലാ പ്രവൃത്തികളുടേയും സൽഫലങ്ങളുടെ ബീജമാണല്ലോ. “സംസ്കൃതജാഭോഷതണാഭവതി” എന്നല്ലേ പ്രമാണം. പ്രാചീനകാലത്തു തുരുനാഥന്മാർ എവിടേക്കു പോകുന്നതായിരുന്നാലും ശിഷ്യഗണങ്ങളെ കൂടെ കൊണ്ടുനടക്കുക പതിവായിരുന്നു. ഇതിന്റെ പ്രധാനോദ്ദേശ്യം ശിഷ്യർ തങ്ങളുടെ വഴിയേ നടക്കാൻ പഠിക്കേണമെന്നും, അതാത് അവസരങ്ങളിൽ അത് അവരെ പഠിപ്പിക്കേണമെന്നും, അപ്പപ്പോൾ കാണാനും കേൾപ്പാനും സംഗതിവരുന്ന പദാർത്ഥങ്ങളുടേയും വചസ്സുകളുടേയും തുണാതളങ്ങളെ വിവേചിച്ച് അവർക്ക് ഉപദേശിച്ചുകൊടുക്കേണമെന്നായിരിക്കണം. ഇതിന്നുപകരമാണിപ്പോൾ അദ്ധ്യാപകന്മാർ എടുത്തീടയ്ക്കു വിദ്യാർത്ഥികളുടെ ഭവനങ്ങളിൽ പോയി അവരുടെ രക്ഷകന്മാരെന്നുപോലും കുട്ടികളുടെ പഠിപ്പ്, നടപ്പ്, സ്വഭാവം മുതലായവയെ ചോദിച്ചറിഞ്ഞു യഥോചിതങ്ങളായ ഉപദേശങ്ങളെ ചെയ്യേണമെന്നും, ചിലപ്പോഴൊക്കെ കുട്ടികളെ അദ്ധ്യാപകന്മാർ കൂടെകൊണ്ടുപോയി വല്ല വിശേഷകാഴ്ചകളെ കാണിച്ചുകൊടുത്ത് അവയെപ്പറ്റിയുള്ള വിശേഷജ്ഞാനത്തെ അവർക്ക് ഉപദേശിച്ചുകൊടുക്കേണമെന്നും വിദ്യാഭ്യാസാധികൃതന്മാർ നിബ്ബന്ധിച്ചു നടത്തിപ്പിക്കുന്നതെന്നു വി

ചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഈദൃശങ്ങളായ ഓരോ സംഗതികളാൽ നമ്മുടെ പൂർവ്വികന്മാരുടെ ആചാരങ്ങളിലും വിചാരങ്ങളിലും കാമ്പുണ്ടെന്നും, അതിനാൽ അവരെ തിരസ്കരിച്ചുനടക്കുന്നത് അനന്തമായി പരിണമിക്കുമെന്നും ഗ്രഹിക്കേണ്ടതാണ്.

മനുഷ്യരുടെ ബാല്യം ചഞ്ചലാസ്ഥമാകയാൽ തദ്ദശയിൽ അവരുടെ ക്ഷേമത്തിന് ആവശ്യമുള്ള കർമ്മങ്ങളിനാതാണെന്ന് അവർക്കറിയാകയില്ല. തന്നിമിത്തം അധർമ്മാചരണം, കർമ്മം, തന്ത്രി, അനാദരം, അശ്രദ്ധ, കലഹം മുതലായ ദുർഗുണങ്ങൾ അക്കാലത്ത് അവരുടെ മനസ്സിൽ കടികൊണ്ടു പല ദുഷ്ടകർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. ആ വക ദുഷ്ടങ്ങളെ പരിഹരിച്ചു സർവ്വബോധമുണ്ടാക്കുവാൻ വേണ്ടി ഗുരുനാഥന്മാർ അവരെ പല അവസരങ്ങളിലും ശിക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളതും ശാസിച്ചിട്ടുള്ളതും അക്കാലത്ത് അവർക്കു തീരെ രസിക്കാതിരുന്നിരിക്കണം. അവരുടെ ആ ശിക്ഷയുടേയും മറുമുള്ള ഗുണം മുതിരുമ്പോഴാണ് അവർക്കറിയാനിടവരുന്നതും. അപ്പോൾ ബാല്യദശയിലെ മുശുപ്രവൃത്തികളേയും ദുഷ്ടവിചാരങ്ങളേയും കുറിച്ച് ആലോചിച്ചു പരിതപിപ്പാൻ ആ വിദ്യാത്മികർക്കു സംഗതി വരുന്നു.

വിദ്യാഭ്യാസമുലമാണ് മനുഷ്യർക്കു കാര്യകാരണജ്ഞാനമുണ്ടാകുന്നത്. മനുഷ്യരുടെ ഭാവിശ്രേയസ്സിനും ജന്മസാഫല്യത്തിനും വഴി കാണിച്ചുകൊടുക്കുന്നതും ഇതുതന്നെയാകുന്നു. അതിനാൽ വിദ്യയെ അഭ്യസിക്കുന്ന ആ മഹാന്റെ പാദാരവിന്ദങ്ങളെ സകലരും സദാ ഭക്തിയുക്തം സ്തരിക്കണം. ആ ചാതുന്മാരുടെ നിദേശങ്ങളെ വിദ്യാത്മികർ ലംഘിക്കരുത്. എന്നുമാത്രമല്ല, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപദേശങ്ങളിൽ വികല്പബുദ്ധിയുണ്ടാകരുത്. അനുസരണം, പഠിപ്പിൽ ഉത്സാഹം, ദുരാചാരങ്ങളിൽ വൈമുഖ്യം, സൗശീല്യം മുതലായ ഗുണങ്ങളെ

ഭോക്തൃകൂടിയ കുട്ടികളോടു തുരുനാഥന്മാർക്കു നിസ്സീമമായ പ്രീതിയുണ്ടാകും. തുരുനാഥന്മാർക്കു ഇല്ലാത്തവർക്കു തുരുതപമെന്ന മൂന്നക്ഷരം ഉണ്ടാകയില്ല. അതില്ലെങ്കിൽ ഘടഗർഭിപംപോലെ ഭവിക്കുന്നതാണ്. “തുരുപ്രസാദേനസമസ്തവിദ്യാ” എന്നാണ് ശാസ്ത്രോക്തം. തുരുതപം തുരുതപമേറിയ ഒന്നാണ്. അതില്ലാത്തവരുടെ യാതൊരു പ്രവൃത്തികളിലും കരുത്തുണ്ടാകയില്ല. തുരുതപാത്മ്യത്തെ അനന്തനും വണ്ണിച്ചാൽ അവസാനിക്കുന്നതല്ല. “ശിവേതഃശ്ചതുരുസ്രാതാ തുരുതഃശ്ചൈനകശ്ചന” എന്നുള്ളത് ഇവിടെ സ്മരണീയമാകുന്നു. അതിനാൽ ഇഹപരങ്ങൾക്കു പ്രത്യേകം ആവശ്യമായവയിൽവെച്ച് അത്യുത്തമമായ ആത്മസംസ്കരണശക്തിയും, ദമനശീലവും മറ്റും തുരുനാഥന്മാർ ശിഷ്യർക്കു സമ്പാദിപ്പാൻ സന്നാഹ്വരിക്കുകയായിരിക്കുന്നതിനാൽ ആ മഹാത്മാരെ ശിഷ്യർ സർവ്വാത്മനാ വിശ്വസിച്ചും സ്നേഹിച്ചും ആദരിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

ഇനി നവീനവിദ്യാർത്ഥികൾക്കു അവരുടെ അദ്ധ്യാപകന്മാരുടെ പേരിൽ ഭയഭക്തിയും, തുരുനാഥന്മാർക്കു ശിഷ്യരിൽ വിശ്വാസവും പ്രതിപത്തിയും കുറഞ്ഞുകാണുന്നതിന്റെ കാരണമെന്താണെന്ന് ആലോചിക്കുക— പ്രാചീനകാലങ്ങളിലെപ്പോലെ ഇപ്പോൾ കുട്ടികൾ ഒരു തുരുനാഥന്റെ കീഴിൽ മാത്രമായിട്ടല്ല വിദ്യ അഭ്യസിക്കുന്നത്. ഇതുകൊണ്ട് അദ്ധ്യാപകാദ്ധ്യേതാക്കന്മാർക്കു പരസ്പരം സ്നേഹമോ വിശ്വാസമോ ഉണ്ടാകാൻ വഴിയില്ല. ഇപ്പോൾ വേതനത്തെ കാംക്ഷിച്ചുമാത്രം തുരുനാഥന്മാരും, പാസ്സിന് ഇളപ്പിച്ചു കുട്ടികളും പഠിപ്പിക്കുന്നതും പഠിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് ശിഷ്യർക്കു ആചാര്യന്മാരിൽ ബഹുമാനാദികളും അദ്ധ്യാപകന്മാർക്കു ശിഷ്യരിൽ സ്നേഹവാത്സല്യങ്ങളും ഉണ്ടാകാതിരിക്കുന്നത്. പൂർവ്വികകാലത്തു തുരുനാഥന്മാർ ശിഷ്യരെ നിജസന്താനങ്ങളെപ്പോലെ കരുതിവന്നിരുന്ന

തിനാലായിരിക്കണം ശിഷ്യൻ അവരിൽ അതിരറ്റ ഭക്തിയുണ്ടായിരുന്നത്. ചിരകാലസഹവാസത്താലും സ്നേഹാധിക്യത്താലും ഉൽഭൂതമാകുന്ന ഭക്തിക്കു ഭംഗം വരുന്നതല്ല. ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ഇപ്പോഴും 'ഇംഗ്ലീഷ് പബ്ലിഷ്ഡ് പാഠശാലകളിൽ പഠിക്കുന്ന കുട്ടികൾ അവരുടെ ആചാര്യന്മാരുടെ കൂടെയാണല്ലോ താമസിച്ചു പഠിച്ചുവരുന്നത്. അതുമൂലം ആ പള്ളികളുടെത്തിൽ പഠിച്ച വിജയികളായി വരുന്ന വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു ഗുരുഭക്തി അധികമുള്ളതായി കാണപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ അവിടെയുള്ള ഇതരപാഠശാലകളിലെ വിദ്യാർത്ഥികളുടേയും ഉപദേശകന്മാരുടേയും സ്ഥിതി ശോച്യം തന്നെ. കുട്ടികൾ ഗുരുനാഥന്മാരുടെ കൂടെയിരുന്നു പഠിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം ഇംഗ്ലണ്ടിൽ പുതുതായി നടന്നുവരുന്നതല്ല.

ഹൈന്ദവവിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ഇപ്പോൾ സിദ്ധിച്ചുവരുന്ന വിദ്യാഭ്യാസത്താൽ ചിത്തശുദ്ധിയോ ദൈവികചിന്തയോ മതവിശ്വാസമോ സാമാന്യരായിട്ടു വേണ്ടതുപോലെ ഉണ്ടാകുന്നില്ല. അതിന്റെ കാരണം വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് അവരുടെ മാതൃഭാഷയിലുള്ള സത്ഗുണമപരിശീലനക്കുറവു മുതലായവയാകുന്നു. കുട്ടികളുടെ മാനസികവികാസത്തിന്നും സംസ്കാരാദികൾക്കും ആവശ്യമുള്ള ഗുണമങ്ങളെ പഠിപ്പിക്കുവാൻ തരം വരുന്ന ഗുരുനാഥന്മാരിൽ അവർക്കു ഭക്തിസ്നേഹബഹുമാനാദികൾ ഉണ്ടാകാതിരിക്കയില്ല.

ശിഷ്യരുടെ നന്മതിന്മകൾക്കു പാത്രമാകുന്നതു ഗുരുനാഥൻ ആകുന്നു. ഇതിനെപ്പറ്റി—

“അതീതുബന്ധുനതിലാഹ്വചിതാ—

ബ്രാഹ്മണമാഗമുതിശിഷ്യഭോഷഃ

ബാലരഹിതം ഗുരവേപ്രഭാതം—

നൈവാപരാധോസ്തിചിതൂർന്നമാതുഃ”— എന്നു

ണല്ലോ ഭാസമഹാകവി അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടു ശിഷ്യരുടെ ഗുണോൽക്കർഷണംക്കായി അതുലപരിശ്രമം ചെയ്തു കഴിഞ്ഞുപോയ ഗുരുനാഥനാക്ക് അപരാധഭക്തിയോടെ കൊടുക്കാതെ സദാ ശിഷ്യർ അവരെ ഹൃദയംഗമമായി സ്മരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. എന്നാൽ ആ മഹാത്മാക്കളുടെ കരുണാമൃതതീർത്ഥത്തിൽ എന്നും നീരാടുവാനും, അതുമൂലം ബാഹ്യാഭ്യന്തരങ്ങളിൽ ഉള്ള മാലിന്യം ശുന്യമായി ഇഹപരങ്ങളിൽ അനശ്വരസുഖം അനുഭവിപ്പാനും വിദ്യാത്മികർക്കു സംഗതി വരുന്നതുമാകുന്നു.

അദ്ധ്യായം ൨.

ഉപകാരം.

“സന്ദേഹംവേണ്ടപരമ്പരത്തിനാകാത്തതെങ്കിൽ കിന്ദേഹംകൊണ്ടൊരുപലമിഹപ്രാണിനാംക്ഷോണിതന്നിൽ”

‘ഉപകാരം’ എന്ന പദം ‘ചെയ്യുക’ എന്നർത്ഥമായ ‘കൃ’ ധാതുവിൽനിന്നുത്ഭവിച്ചിട്ടുള്ളതാകുന്നു. ‘ഉപ’ എന്ന ഉപസർഗ്ഗപദം തനിയെ നിഷ്പന്നം ആയിരിക്കുമ്പോൾ അതിനു വിശേഷമായൊരുർത്ഥം ജനിക്കുന്നില്ലെങ്കിലും, അതു ‘കൃ’ ധാതുവിനോടുചേർന്നു നില്ക്കുമ്പോൾ അതിനു ‘പ്രതിഫലേച്ഛകൃ’യെന്നർത്ഥം സഹായിക്കുക എന്നർത്ഥം വരുന്നു. ഭാസാവസരത്തിൽ ഭേദകാലാഭികൾ നോക്കുന്നതുപോലെ ഉപകാരകരണത്തിലും അധികാരികളെ നോക്കേണ്ടതാകുന്നു. എന്നുവെച്ചാൽ, കാരണാന്തരങ്ങളാൽ അവശമാരായവർ ഉപകാര്യന്മാരാകുന്നുവെന്നറിയേണ്ടതാണ്. പ്രതിഫലാകാംക്ഷയോടുകൂടാതെ ത്രിവിധകരണങ്ങൾ

ക്കും അനന്തരപമായവിധത്തിൽ ചെയ്യുന്ന ഉപകാരവിധാനമാകുന്നു എത്രയും ശ്രേഷ്ഠമായിട്ടുള്ളത്.

“പരോപകാരാത്മമിദം ശരീരം”, എന്നുള്ളതിനാൽ മനുഷ്യരുടെ സകല പ്രവൃത്തികളും അന്യോപകാരപ്രദങ്ങളായിരിക്കണം. കരുണാക്ഷയമുള്ള മാനസഭൂമിയിലല്ലാതെ പരോപകാരഫലദ്രുമമങ്കുരിക്കുന്നതുമല്ല. ഈശ്വരനുമ്മേൽ അപാരമായ കനിവുണ്ടെന്നും നമ്മുടെ സർവ്വപ്രവൃത്തികളിലും ദൃഷ്ടവൃത്തികളിലും അദ്ദേഹത്തിന്നു രക്തിയും വിരക്തിയും ഒരുപോലെ ജനിക്കുമെന്നും നമ്മുടെ ചിന്തയ്ക്കു കിനാവിലുംകൂടി വിഷയിഭവിക്കാത്ത ചില ആകർഷകസംഭവങ്ങളിൽനിന്നു പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതിനാലും, നിഖിലജീവിജാലങ്ങളും ദൈവസൃഷ്ടങ്ങളാകുകൊണ്ടും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സജീവസൃഷ്ടികൾക്കെല്ലാം സന്തോഷസന്താപസുഖാസുഖാവശ്യങ്ങളൊന്നുപോലെ സംഭവിക്കാവുന്നമൂലവും നമ്മളെല്ലാവരും പരസ്പരോപകാരികളും അന്യോന്യാപേക്ഷയുള്ളവരുമായിരിക്കേണമെന്നാണ് ദൈവവിധിയെന്നു വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

സാരനും നിസ്സാരനും പരോപകൃതി യഥോചിതം ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നതും അവർ ശക്തിക്കുതക്കവണ്ണം അതു ചെയ്യേണ്ടതുമാകുന്നു. ഒരുവൻ ചെയ്ത സോപകാരകർമ്മത്തെ അഭിനന്ദിച്ചും വിസ്മരിക്കാതെയും പ്രതികൂല ചെയ്യുന്നതിനാണല്ലോ പ്രത്യുപകാരമെന്നു പറയപ്പെടുന്നത്. ഇതും ഈ രണ്ടുകൂട്ടക്കും ചെയ്യാൻ ശക്തവും ആവശ്യകവുമാകുന്നു. ഉപകാരത്തിന്റേയും പ്രത്യുപകൃതിയുടേയും മൂല്യനിർണ്ണയം ചെയ്യുക അസാധ്യമാണ്. സംഭവസന്ദർഭങ്ങളുടെ താരതമ്യത്തിനനുസരിച്ചു അവയുടെ വിലയെ അനുമാനിച്ചാൽ തരമുള്ള. തൃഷ്ണയാൽ തൊണ്ട വരണ്ടു തളന്നവരെന്നവൻ തദവസരത്തിൽ പത്തു ഉരപ്പികയൊ നല്ല മധുരതരപലഹാരങ്ങളൊ കൊടുത്താൽ അതു സന്ദർഭോചിതം

പകാരമാകുന്നതല്ല. ഭാഗ്യമെന്നതിനു ജലംതന്നെ നല്കിയേ മതിയാവൂ. ഇതുപോലെ എല്ലാവിഷയങ്ങളിലും ഉപകാരത്തിന്റെ വിലയും ആവശ്യവും ഫലപ്രാപ്തിയും പര്യാലോചിച്ചു പ്രവൃത്തിക്കേണ്ടതാണ്. നിസ്സാരമാണെന്നു ഗണിക്കുന്നവരെക്കൊണ്ടും സാരമാകൂ ഉപകാരമുണ്ടാവും. ഒരു രാജാവിനെന്നയാകട്ടെ, നടക്കുവാൻ വഞ്ചകിയിൽ വണ്ടിമുതലായ വാഹനങ്ങൾ കിട്ടുവാൻ സൗകര്യമില്ലാത്ത ദിക്കിൽ പയ്യങ്കമോ മഞ്ചലോ വഹിക്കുന്നതിനു നിസ്സാരനല്ലേ ആവശ്യമായി വരുന്നത്. വേതനം വാഹകന്മാർക്കും സുഖം രാജാവിനും പരസ്പരോപകാരമാകുന്നു. ഇതുകൊണ്ട് ഉപകാരം ഇന്നവരിൽനിന്ന് ഇന്നവർക്ക് സിദ്ധിയ്ക്കുവെന്നു ദൃഢീകരിപ്പാൻ കഴിയുന്നതല്ലെന്നു വരുന്നുണ്ടല്ലോ.

പണ്ടുള്ള ബുദ്ധിശാലികൾ തീവണ്ടി, കമ്പിത്തപ്പാൽ, നെയ്ത്തു യന്ത്രം, അച്ചടിയന്ത്രം മുതലായവയെ അപരിമിതാലോചനകൊണ്ടും അശ്രാന്തപരിശ്രമത്താലും കണ്ടുപിടിച്ചിട്ടില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഇന്നു നമുക്ക് അവയെക്കൊണ്ടുള്ള ഉപയോഗം എങ്ങിനെ സാധിക്കും? പൌരാണികർ സൽഗ്രന്ഥനിർമ്മാണം ചെയ്യാതെ സ്വാതന്ത്ര്യപ്രതിപത്തിയോടെ അവരുടെ കാലത്തെ നയിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ ഇന്നു നമുക്ക് ആ വക ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വായിച്ചറിവു സമ്പാദിപ്പാൻ കഴിയുന്നതാണോ? ഈ മഹാമന്ദരുടെ പരോപകാരസൽക്കര്യം നിമിത്തം അവരുടെ മാംസശരീരം നശപാമായെങ്കിലും യശസ്സരീരം ഇന്നും ക്ഷയിക്കാതെ പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടുനിന്നു സൽപാത്രങ്ങളുടെ സ്തുതിക്കു വിഷയമായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളതു നമുക്ക് അനുഭവസിദ്ധമാണല്ലോ. മേഘം മഴയും, വൃക്ഷങ്ങൾ ഫലങ്ങളും നൽകുന്നതുപോലെ സൽപുഷ്പൻ ഉല്പന്നമാകാതെ സമൃദ്ധിയെ തരുന്നു. ഈ വിധമാകുന്ന പരോപകാരികളുടെ സ്വഭാവം. അവരുടെ ഗാത്രം അഴുകിപ്പ്ലാത്തതോ ആഭരണാലങ്കാരത്തോടുകൂടാത്തതോ ആയിര

നാൽ കൂടിയും സത്തുകളുടെ ലോകത്തിൽ കൂരിരുളിൽ ഭീപ
മെന്നപോലെ പ്രകാശിക്കുന്നു. വിത്തത്തിൽ കബേരസദൃശനും
സൗന്ദര്യത്തിൽ സൂരസനിഭനും സർവ്വഭൂഷണമണ്ഡലമണ്ഡിത
നുമായ ഒരുപകാരിയുടെ വപുസ്സ് നിർദ്വന്ദ്വകസുമ്പോലെ ഗ
ണിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

ലോകത്തിൽ സകല ചരാചരങ്ങളും പരസ്സരാശ്രയംകൂടാ
തെ വർത്തിക്കുന്നതായി കാണുന്നില്ല. അന്യോന്യാശ്രയത്വത്തി
നും പരസ്സരോപകാരത്വത്തിനും അർത്ഥത്തിലും വ്യാപാരത്തി
ലും ഐകരൂപ്യമുണ്ടെന്നുള്ളതു നിസ്തർക്കമായ സംഗതിയാണ്.
ചെടികൾ മണ്ണിൽനിന്നും കൃമികൾ ചെടികളിൽനിന്നും അവ
യുടെ ഭോജ്യങ്ങളെ ആജ്ഞിക്കുന്നു. “ഒന്നു ചീഞ്ഞതു മററൊന്നി
നു വളം” എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുപോലെ വൃക്ഷങ്ങളുടെ പത്ര
ങ്ങളും മറ്റും മറ്റു തരങ്ങളുടെ പോഷകദ്രവ്യമായും, വൃക്ഷഫ
ലങ്ങൾ ജീവികളുടെ ഭോജ്യങ്ങളായും ഉപയോഗപ്പെടുന്നതു ന
മുക്ക് അനുഭവമല്ലേ? ഈശ്വരന്റെ സകല സൃഷ്ടികൾക്കും പ
രസ്സരാശ്രയത്വമുണ്ടെന്ന് ഇതിൽനിന്നു തെളിയുന്നുണ്ടല്ലോ.

“പ്രഥമവയസിഭത്തംതോയമല്പംസ്മരന്തഃ

ശിരസിനിമിതഭാരാനാളികേരാനരാണാം

സലിലമമൃതകല്പംഭദ്രരാജീവനാന്തം

നമിതമുപകാരംസാധവോവിസ്മരന്തി”— എന്ന് ഒരു
മഹാകവി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു നമ്മുടെ ദൃഷ്ടിക്കു ഗോചരമാ
യിരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് അതിനെപ്പറ്റി ഇനി ഇവിടെ വിസ്തരി
ച്ചിട്ടാവശ്യമില്ല. ഇങ്ങിനെ പ്രകൃതിവിലാസങ്ങളിൽ ഓരോന്നി
ന്റേയും വ്യാപാരങ്ങളെ എടുത്തു പരിശോധിക്കുന്നതായാൽ
ഈശ്വരന്റെ സൃഷ്ടിയുടെ പ്രധാനോദ്ദേശ്യം സകല സചേത
നാചേതനങ്ങളും പരസ്സരോപകാരികളായിരിക്കേണമെന്നാ
ണെന്നു വിശദമാകുന്നതാണ്.

പക്ഷേ നീചന്മാർക്ക് ഉപകാരം ചെയ്യുന്നതു “പയഃപാ
 നംഭജംഗസ്യ കേവലംവിഷവൽനം” എന്നപോലെ ഭവിക്കുമെ
 ന്നുള്ളെങ്കിലും, അവർക്ക് ഉപകാരം ചെയ്യുകയെന്നു കരുതി
 പോകരുത്. പ്രതിഫലത്തിൻ വാങ്ങുകയെന്നു അന്യന്റെ
 ആപൽസമാഗമത്തിൽ യഥാശക്തി ഭവൻ അവൻ സഹാ
 യിക്കുന്നതാണല്ലോ യഥാർത്ഥമായ ഉപകാരം. അതിനാൽ ഇ
 ഫലോക്തിയിൽ രോഗദാരിദ്ര്യാദികളുടെ പീഡകൾക്കു താദേവ
 സ്വമുള്ളതുവരെ മനുഷ്യരെല്ലാവരും സോപകാരികളായിരി
 ക്കണം. അവരിൽനിന്നുള്ള ഗുണകാംക്ഷ മനുഷ്യധർമ്മമല്ല.
 എന്നാൽ അവരുടെ സഹവാസവും സല്ലാപവും വഞ്ജനീയമാ
 കുന്നുവെന്നോക്കേണ്ടതാണ്. ആപത്തിൽ അകപ്പെട്ട യാ
 തൊരുത്തനേയും ശക്തിപോലെ സകലരും സഹായിച്ചു രക്ഷി
 ക്കണമെന്നാണ് ഈശ്വരന്റെയും സഞ്ജനങ്ങളുടേയും മതം.
 സത്തുക്കളെ സംബന്ധിച്ച “പരോപകാരായഭവതിസന്തഃ”
 എന്നാണ് ശാസ്ത്രോക്തം. അവർ പോയ വഴിയേകൂടിയാണു
 ല്ലോ മറുത്തവർ ചരിക്കേണ്ടത്. സർവ്വേശ്വരസമ്മതിയും സഞ്ജ
 നാശയവും തമ്മിൽ വ്യത്യാസമില്ലെന്നു ശാസ്ത്രപുരാണങ്ങളിൽ
 ഘോഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. പരോപകാരികളുടെ ജീവിതദശയിലും കാ
 ലാനന്തരവും അവരുടെ ഉപകാരകർമ്മഫലമാകുന്ന മാമരം ക
 ശ്വലന്മാരുടെ കഠിനകർമ്മക്കൊടുങ്കാറ്റിന്റെ ശക്തിയേറു
 പൊഴങ്ങിവിഴാതെയും ഉലയാതെയും അക്ഷയം തളിർത്തു പൂ
 ത്ത് ആ സുഗന്ധപുഷ്പങ്ങളിൽ തട്ടി പ്രചരിക്കുന്ന ശുഭ്രയശഃപ
 റിമളാൻവിലൻ ഇഹത്തിലും പരത്തിലുമുള്ള എല്ലാ മുക്കുകളിലും
 മൂലകളിലും സഞ്ചരിച്ചു സഞ്ജനഹൃദയാഘാതമുളവാക്കുന്നു. സ
 വ്യാന്തയ്യാമിയായ ജഗദീശ്വരൻ ഇവരുടെ ഈ സുഖത്തിൽ പ
 ങ്കുകൊള്ളുന്നു. അതിനാൽ എല്ലാവരും പരോപകാരകർമ്മ
 ത്തിൽ തല്പരന്മാരായിരിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

അദ്ധ്യായം ൩.

വരരുചി.

“നിരവധിനിഗമാണ്ണിവിക്രമോദ്ദി-
വരസഭയിങ്കലമന്വാരുരത്നം
ധരയിതിലധുനാപികീർത്തിമുന്ത്യാ-
‘വരരുചി’യുണ്ടരുളുന്നു ധീരഹീരം.”

കേരളാചാരകർത്താവായ ശ്രീശങ്കരാചാര്യസ്വാമിയുടെ തുരുവായ ഗോവിന്ദസ്വാമികൾക്കു ചാതുർവ്വണ്യങ്ങളിൽനിന്നു നാലു ഭാഗ്യമാരുള്ളവരിൽ ബ്രാഹ്മണസ്രീയിൽനിന്നു ജനിച്ചു പത്രനാണ് വരരുചി. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ജന്മഭൂമി ഗോകുണ്ഡമാണ്. ഇന്നുകൊല്ലത്തിലാണ് ജനിച്ചതെന്നു ക്ലിപ്തമായി പറയുവാൻ തക്ക ലക്ഷ്യങ്ങൾ കാണുന്നില്ലെങ്കിലും, കലിവർഷം ൨൦൦൦ ന് ഇപ്പുറമായിരിക്കേണമെന്നു ചില ചരിത്രകാരന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതായി അറിയുന്നുണ്ട്.

ഇദ്ദേഹം നിഖിലശാസ്ത്രപുരാണപാരംഗതനും ബുദ്ധിമാനും ധീരനുമായിരുന്നു. വിക്രമാദിത്യരാജാവിനു വളരെ വിദ്വാനാരായ സേവന്മാർ ഉണ്ടായിരുന്നവരിൽ ഒരാളായിരുന്നു ഇദ്ദേഹം. ഈ ദിവ്യൻ മലയാളത്തിൽ സഞ്ചരിച്ചതു ക്രിസ്താബ്ദം ൧൦൦൦-നു മുമ്പായിരിക്കണം.

വരരുചിയാണ് ഗണിതശാസ്ത്രത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചുവരുന്ന വാക്യവും പരല്ലേരുമുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളത്. ഈ വാക്യത്തിനു പരദേശത്തിലേക്കു മലയാളത്തിൽ അധികം പ്രാചാരമുള്ളതായി കാണുന്ന സ്ഥിതിക്ക് അതിനെ വിരചിച്ചിട്ടുള്ളതു കേരളത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്തിരുന്നപ്പോഴായിരിക്കേണമെന്നാണ് വിചാരിക്കേണ്ടത്. ഇദ്ദേഹം പരല്ലേരും നക്ഷത്രവാക്യവും നിർമ്മിച്ചതു കടപ്പുറത്തുവെച്ചാണ്. നക്ഷത്രവാക്യനിർമ്മാണത്തിന്നു

തി വരരുചി അനവധിഭിവാസം രാത്രിയിൽ തനിച്ചു ജാഗരണ യി സമുദ്രക്കരയിൽ ഇരുന്നിട്ടുണ്ടത്രെ. ഈ സംഗതി ഈ മഹാ ന്റെ പരോപകാരതല്പരതയ്ക്കും സുസ്ഥിരതയ്ക്കും മതിയായ ല ക്ഷ്യമാണല്ലോ.

വിക്രമാദിത്യരാജാവ് ഒരുഭിവാസം വരരുചിയോടു “രാമാ യണത്തിൽ പ്രധാനമായ പദ്യമേതാണെ”ന്ന് ചോദിച്ചതിന് അദ്ദേഹം “തനിക്കു രൂപമില്ലെന്നും അറിവുള്ള ആരോടെങ്കി ലും ചോദിച്ചു വരാ”മെന്നും മറുപടി പറഞ്ഞ്, ഉടൻ തട്കാ ്യാത്മം ഭേശാടനത്തിനായി പുറപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹം പലദിക്കു കളിൽ സഞ്ചരിച്ചു പല വിജ്ഞാനാരോടും ഇതിനെപ്പറ്റി ചോ ദിച്ചു. എന്നാൽ പല വിദ്വാന്മാരും രാമായണത്തിലെ എല്ലാ പദ്യങ്ങളും വാക്യങ്ങളും ഒട്ടുതന്നെ അപ്രധാനാർങ്ങളല്ലെന്നും “നന്ദിഗുളഗുളികായാഃ ക്വാപിമാധുര്യഭേദഃ” എന്നും മറ്റും പ്രവചിച്ചതല്ലാതെ ആരിൽനിന്നും തൃപ്തികരമായ പ്രത്യുത്തരം ലഭിക്കാത്തതായ് വളരെ പൊക്കമിട്ടായി വശായി. വരരുചി ത്ര പാദരത്താൽ അനമുവക്രന്തനായിട്ടു നാട്ടിലെങ്ങും ചരിക്കാതെ ഒരു മഹാരണ്യത്തിലേക്കു പ്രസ്ഥാനം ചെയ്തു. ഒരുഭിവാസം രാ ത്രിയിൽ ക്ഷുൽപിവാസാദികളാലും ഗ്രീളാഭാരത്താലും കലുഷ ചിത്തനായ അദ്ദേഹം ആ ഭയങ്കരവിപിനത്തിൽ ചെന്നിരുന്നു. ഇങ്ങനാ മാത്രയിൽതന്നെ ക്ഷീണാധിക്യത്താൽ ആ മഹാൻ അ വിടെത്തന്നെ ശയിച്ചു. കിടക്കുമ്പോൾ തന്നെ “ഈ സാധുവും വ്യസനാക്രാന്തനുമായ എന്നെ ഈ വനഭേവതമാർ സംരക്ഷി ക്കട്ടെ” എന്ന് ഉച്ചരിച്ചുകൊണ്ടാണ് ശയിച്ചത്. അദ്ദേഹം നിദ്രിതനായ ക്ഷണത്തിൽതന്നെ വനഭേവതമാരും അവിടെ എത്തിക്കഴിഞ്ഞു. അവർ വന്ന് അല്പം കഴിഞ്ഞപ്പോഴേയ്ക്കും അ വരുടെ കൂട്ടുകാരായ മറ്റുചില വനഭേവതമാരും അവിടെ വ ന്നചേർന്നു. ഈ രണ്ടുകൂട്ടരുംകൂടി ഒരു പറയന്റെ ചാളയിൽ ഉണ്ടായ ഒരു പ്രസവസംഗതിയെ സംബന്ധിച്ച സംസാരിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ പെട്ടെന്ന് ഉണരുവാൻ സംഗതിവന്നു

വരരുചി “മാംവിദ്ധി” എന്ന് അറിഞ്ഞുകൂടാത്ത ഈ വരരുചി യാണ് അത് എന്നും മറ്റും കേട്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹം ഉറക്കം ഉ ണ്നും. അപ്പോൾ മനസ്സിന് അല്പം സമാധാനമായി.

വരരുചി വിക്രമാദിത്യരാജാവിന്റെ സന്നിധാനത്തിൽ നിന്നു പോന്നിട്ടു നാല്പതു ദിവസമായി. അതുവരെ മടങ്ങി എ ത്തിക്കാണാത്തതുകൊണ്ടു വിക്രമാദിത്യ സഭാംഗങ്ങൾക്കെല്ലാം സന്തോഷം അത്യുച്ചമായിക്കഴിഞ്ഞു. വരരുചിയുടെ പാണ്ഡി ത്വത്തെ വിക്രമാദിത്യരാജാവു പ്രശംസിച്ചു ബഹുമാനിച്ചിരുന്ന തുകൊണ്ടു മറ്റുള്ള കോവിദന്മാർക്കു് അദ്ദേഹത്തോടു് അന്ധ്യയ ഉണ്ടായിരുന്നു. പഠിച്ചുള്ളവരിൽ ചന്ദ്രനിൽ കളങ്കം എന്ന പോലെ ഈ വക ഭാഷങ്ങൾ കാണുന്നത് അത്യന്തമമാ ണല്ലോ.

നാല്പത്തൊന്നാംദിവസം വരരുചി ആനന്ദഭരതനായിട്ടു വിക്രമാദിത്യസഭ കൂടിയിരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ തത്ര സന്നി ഹിതനായി. രാജാവു് അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടമാത്രയിൽ “ഏതു ശ്ലോകമാണ്, ഏതു വാക്യമാണ്” എന്നാണ് ആദ്യമായി ചോ ദിച്ചത്. അപ്പോൾ വരരുചി സുപ്രസന്നമുഖത്തോടെ,

“രാമദശരഥംവിദ്ധി മാംവിദ്ധിജനകാത്മജാം

അയോദ്ധ്യാമടവീംവിദ്ധി ഗച്ഛതാതയഥാസുഖം”— എ ന്ന പദ്യം ചൊല്ലി അവസാനിച്ചു ഉടനെ തന്നെ ‘മാംവിദ്ധി ജ നകാത്മജാം’, എന്നും പറഞ്ഞു വിനീതനായി രാജാവിനെ വ ണിച്ചു. രാജാവു നിസ്സീമാഹ്ലാദചിത്തനായിട്ടു വരരുചിയെ അഭി നന്ദിച്ചു സമ്മാനം കൊടുത്തു കൈപിടിച്ച് അർഘ്യാസനം നൽ കി ഇരുത്തി. അന്നുമുതൽ വരരുചിയുടെ താമസവും വിക്രമാ ദിത്യരാജാവൊന്നിച്ചുതന്നെയാക്കി. വരരുചി പ്രസ്തുതപദ്യത്തെ സഭയിൽവെച്ചു പത്തു വിധത്തിൽ വ്യാഖ്യാനിച്ചു.

തദനന്തരം രാജാവും വരരുചിയും മറ്റുംകൂടി ഓരോ രാ ജ്യവർത്തമാനങ്ങൾ പറഞ്ഞു രസിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ആ അവ സരത്തിൽ വരരുചി തനിക്കു വനഭേദവതമാരിൽ നിന്നറിയാൻ സാധിച്ച ആ സംഗതിയെ ദൃശ്യത്തിൽ രാജാവിനെ അറിയി

ക്കണമെന്നു കരുതി. അനന്തരം അദ്ദേഹം രാജാവിനോട് “ഇവിടുത്തെ സ്ഥലത്ത് ഒരു പറച്ചാളയിൽ ഇന്നലെ രാത്രി ഒരു പറച്ചി ഒരു പെൺകുട്ടിയെ പ്രസവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ കന്യയുടെ ജനനംകൊണ്ട് ഈ രാജ്യത്തിൽ നാനാപ്രകാരമേയുള്ള അനന്തരങ്ങൾ സംഭവിക്കും. എന്നുമാത്രമല്ല, രാജ്യവുമൂടി നശപരമായിത്തീരും. അതിനാൽ ആ കുട്ടിയെ ഇവിടെ എങ്ങും കാണാതാക്കണം”; എന്നു പറഞ്ഞു. രാജാവ് ഇതു കേട്ടപ്പോൾ വരരുചി നല്ലൊരു ജ്യോത്സ്യനാകയാലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ നേരെ വിക്രമാഭിത്യരാജാവിനു സംഭൂഷിതം ബഹുമാനവുമുണ്ടാകുകൊണ്ടും ഉടനെ അധികാരികളോട് ആ കുട്ടിയെ അന്വേഷിച്ചു കണ്ടുപിടിച്ചു ഉണ്ണിപ്പിണ്ടികൊണ്ട് ഒരു ചങ്ങാടമുണ്ടാക്കി അതിന്മേൽ കിടത്തി തലയിൽ ഒരു പന്തം കൊളത്തി പുഴയിൽ ഒഴുക്കിക്കളയണമെന്ന് ആജ്ഞാപിച്ചു. അവർ അപ്രകാരം ചെയ്തു.

അങ്ങിനെ കുറച്ചുകാലം കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം വരരുചി രാജ്യസഞ്ചാരം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ഒരു ദിവസം ആ ഹാരാത്ഥം ഒരു ഭൂസുരാലയത്തിൽ ചെന്നുകേറി. അവിടുത്തെ നാഥനും സമത്ഥനുമായ ആ വിപ്രവർണ്ണ ഇദ്ദേഹത്തോടു വേഗം കളിച്ചുവരുവാൻ പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ വരരുചി “ഞാൻ സ്നാനം കഴിഞ്ഞുവന്നാൽ എനിക്ക് ഒരു ‘വീരവാളിപ്പട്ട’ തരാതെ കഴികയില്ല. നൂറുപേർ ഭക്ഷണം കൊടുത്തല്ലാതെ ഞാനുണ്ണുക പതിവില്ല. എന്റെ ഉഴുണിനു ‘ആറൊട്ടുകൂട്ടം’ ഉപഭോഗങ്ങൾ വേണം. ഭക്ഷണം കഴിഞ്ഞാലുടൻ ‘മൂന്നുപേരെ’ തിന്നണം. ‘നാലുപേരെ’ ചുമക്കുകയും വേണം.” ഇതെല്ലാം സാധിക്കുമെങ്കിൽ മാത്രമേ ഞാൻ കളിച്ചു ഉണ്ണുവാൻ ഭാവമുള്ളൂ എന്നു പറഞ്ഞു.

ആ ബ്രാഹ്മണൻ ഈ പുതുമകൾ കേട്ടപ്പോൾ ചിന്താബാഹുല്യത്തോടെ ഇരിപ്പായി. അപ്പോൾ അകത്ത് ഇരുന്ന് പത്രി “അച്ഛൻ അശേഷം പരിതപിക്കേണ്ട ഇതെല്ലാം ഇവിടെ ഒരുക്കിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു” എന്നു വിളിച്ചുപറഞ്ഞു. വാ

സപ്തയുക്തയായ സൂതയുടെ വാക്കു കേട്ടപ്പോൾ സത്തുഷ്ടനായ ആ ബ്രാഹ്മണൻ സഭയെയും വരരുചിയോട് ഉടൻ കളിച്ചു വരുവാൻ വീണ്ടും പറഞ്ഞു. വരരുചി ഈ കന്യയുടെ ബുദ്ധിചാതുര്യവും ആലോചനാശക്തിയും നൈപുണ്യവും മറ്റും ആലോചിച്ചുകൊണ്ടു കളിക്കാൻ പോയി. കളി കഴിഞ്ഞു വരുമ്പോഴേയ്ക്കും ആ കന്യക വൈശ്വദേവനത്തിന്നു വേണ്ടുന്നവയും മറ്റും തെളുപ്പാദാക്കി വെച്ചുകഴിഞ്ഞു. വരരുചി ഉടനും മറ്റും കഴിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം ആ ബാലികയുടെ അച്ഛന്റെ അനുമതിയോടുകൂടി അവളെ വിവാഹം ചെയ്തു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോന്നു. എത്ര ബുദ്ധിയും, വിദ്യയും, പ്രാബല്യവും ഒരാൾക്കുണ്ടായിരുന്നാലും അയാളുടെ ശിരോലിഖിതം മാച്ചെഴുതുവാൻ ആരാലും സാധിക്കപ്പെടുകയില്ലെന്നുള്ളതിന് ഇതൊരു ദൃഷ്ടാന്തമാണല്ലോ.

മുമ്പാറിടത്തു പ്രസ്ഥാപിച്ച ആ പാർവ്വതി പെൺകുട്ടിയാണ് ഈ കന്യക. ഇവൾ ശിശുവായിരിക്കുമ്പോൾ വരരുചി ചെന്നുകേറിയ ഇല്ലത്തെ ആ ഗൃഹസ്ഥബ്രാഹ്മണന്റെ ആ റ്ററിൻകരയിൽനിന്ന് ഇവളെ കണ്ടുകിട്ടുകയും ഇല്ലത്തു കൊണ്ടു ചെന്നു വളർത്തുകയും ചെയ്തു. ഈ സംഗതികളെല്ലാം വരരുചി ക്കു പിന്നീടാണ് മനസ്സിലായത്. വസ്തുതയെല്ലാം അറിഞ്ഞപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്നു വളരെ ധ്വസനമുണ്ടായെങ്കിലും, അതൊന്നും പ്രിയതമയെ ഗ്രഹിപ്പിക്കാതെ “ലിഖിതമചിലലാഭേ പ്രോജ്ഞിതം കസ്തമത്” എന്നു കരുതി സമാശ്വസിച്ചു. അനന്തരം വരരുചി ഭാഗ്യാവസ്ഥകളെപ്പറ്റി മനസ്സാപപ്പെട്ടും, ഭൂതസംഭവങ്ങളെക്കുറിച്ചു ലജ്ജിച്ചും പത്നീസമനപിതം പ്രയാണത്തിന്നായി പുറപ്പെട്ടു കേരളരാജ്യത്തിൽ വന്നുചേർന്നു. അവിടെ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോഴുള്ളതായ സന്താനങ്ങളാണ് ‘പരിപെറ്റ പത്നീർകലം’.

“മേളത്തോളഗ്നിഹോത്രീരജകന്ദളീയന്തർ-
 തച്ചുനംപിന്നെവള്ളോൻ-
 വായില്ലാക്കുന്നിലപ്പൻ വടുതലൈമരുവും
 നായർകാരക്കമാതാ-
 ചെമ്മേകേളപ്പുകുററൻപെരിയതിരുവര-
 കത്തെഴുംപാണനാരും
 നേരേനാരായണഭ്രാന്തനമുടനകവൂർ-
 ച്ചാത്തനംപാക്കനാരും.”

അദ്ധ്യായം ൪

സ ജ്ജ ന സ ഭ.

“അനഘബോധമനഘയശോഭരം,
 വനജനാഭപദാബ്ധിയിതൊക്കയും
 ജനഹിതൈഷയൊടേകിവരുന്നസ-
 ജ്ജനസഭസ്സജയിപ്പു; ജഗത്രയേ.”

സദ്പ്രവൃത്തികളെ (സദ്വ്യക്തപരന ഹിതമായുള്ള കർമ്മങ്ങളെ) നിഷ്കളങ്കം ആചരിക്കുന്നവർ സജ്ജനങ്ങളും അവരുടെ യോഗം സജ്ജനസഭയുമാകുന്നു. അവർ പ്രായേണ പരിച്ചുറിവുകൊണ്ടോ സഹവാസഗുണംകൊണ്ടോ വിഭാഗമാകുമായിരിക്കും. തന്നിമിത്തം തെളിവായ അത്ഭുതങ്ങളോടുകൂടിയ വാക്യങ്ങൾകൊണ്ടു വാസ്തവധർമ്മങ്ങളെ പ്രവചിക്കുന്നവരായ മഹാത്മാക്കളെ യോഗത്തിന്നാണ് സഭയെന്നു പറയപ്പെടുന്നത്. ‘നാലാൾ കൂടിയിരിക്കുന്നേടത്തു ദൈവമുണ്ട്’ എന്നു പഴയോർ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിന്റെ സാരം കുറഞ്ഞപക്ഷം ഒരു സഭയിൽ നാലാൾ ഉണ്ടായിരിക്കേണമെന്നും, അവരുടെ അഭിമതം ആ

ദരണീയവും ദൈവഹിതാനുകൂല്യവുമാണെന്നുമാണല്ലോ. 'സ ഹദാന്തി ഇതിസഭ' അതായത് 'ഒരുമിച്ചു ശോഭിക്കൽ' എന്നാകുന്നു സഭ എന്ന വാക്കിന്റെ അർത്ഥം.

ഐക്യമത്രമാണല്ലോ ഒരു സഭയുടെ ശക്തിക്കും പുഷ്ടിക്കും നിത്യതയ്ക്കും അവശ്യം ആവശ്യമായിട്ടുള്ളത്. 'ഏകമതിത്വം', 'ഏകമതത്വം' എന്നിങ്ങിനെ ഐക്യമത്രത്തെ വ്യാഖ്യാനിക്കാവുന്നതുകൊണ്ട് 'ഏകമതികളായി ഏകദേശപശ്ചാത്താപസാധിയായ അഭിപ്രായത്തോടുകൂടിയവരായിരിക്കൽ' എന്നാകുന്നു ഐക്യമത്രം എന്ന പദത്തിനു വ്യാപകമായ അർത്ഥം. അഭിപ്രായത്തിന്ന് ഐക്യരൂപമില്ലാതെ വന്നാൽ യാതൊരു സഭയും ശോഭിക്കുകയോ നിലനില്ക്കുകയായില്ല. ഒരു സഭയിൽ ഉള്ളവരെല്ലാം മനുഷ്യലിംഗമായിരുന്നാൽകൂടിയും, അവർ എല്ലാവരുംകൂടി ഒന്നിച്ചുകൂടാൻ സംഗതിവരുമ്പോൾ അവരുടെ ആ അല്ലെങ്കിലുമുള്ള ഐക്യതനിമിത്തം ആ സഭയ്ക്ക് അനിതരസാധാരണമായ ഒരു ശക്തി ഉണ്ടാകുന്നതാണ്. ഒരു ചുള്ളി വിറക് ആയ്ക്കും അനായാസേന ഒടിക്കുവാൻ ശക്യമാണെങ്കിലും, ആ തരത്തിലുള്ള ചുള്ളികൾ ഒന്നിച്ചുചേർത്തു കെട്ടിയ ഒരു കെട്ടു വിറക് എത്ര ശക്തിമത്തരനായ ഒരുത്തനുകൂടി ഒടിക്കുവാൻ ശക്യമാകുന്നതല്ല.

ഭജനങ്ങളുടെ സഭയ്ക്കും സഭയെന്നതെന്നാണ് പറയുന്നത്. പക്ഷെ സജ്ജനസമുദായത്തിൽനിന്നു സിദ്ധിക്കുന്ന നന്മ ഭജനസംഘത്തിൽനിന്നു ലഭിക്കുന്നതല്ല. "നിമ്നലനഭീജലം സാഗരതന്നിൽചേർന്നാൽ നിശ്ചയം പുളിച്ചുപോം" എന്ന പോലെ ഭജനസഭാപ്രവേശനംകൊണ്ടു സത്തുക്കൾ മലിനപ്പെടും. സജ്ജനങ്ങളുടേയും ദുർവൃത്തന്മാരുടേയും മനസ്സിന്നും വ്യാപാരങ്ങൾക്കും മറ്റും ഗത്യന്തരമുണ്ടാകയാൽ ഒരുമിച്ചു ശോഭിക്കുക എന്ന അവസ്ഥ ഇവർ തമ്മിൽ ഒരിക്കലുമുണ്ടാകുന്നത

ല്ല. നിദ്രയത്വം, അകാരണകലഹം, പരധനത്തിലും അപരനാരിയിലും അന്യായമായുള്ള ആകാംക്ഷ, സ്വജനങ്ങളിലും സുജനങ്ങളിലും സുഹൃത്തുക്കളിലും വൈരാഗ്യം ഏന്നിത്യാദികളായ ഭഗ്ഗുണങ്ങൾ നിത്യബുദ്ധികളായ നീചന്മാരുടെ മിത്രങ്ങളാകയാൽ സജ്ജനങ്ങളും ഭജ്ജനങ്ങളും തമ്മിൽ യോജിക്കുന്നതല്ല. അവരുടെ ചേച്ച് ശോഭാവഹവുമല്ല. അതിനാൽ അതുമൂലം സദ്വൃത്തന്മാർക്കു ദോഷമേ ഭവിക്കുകയുള്ളൂ.

സാധുക്കളുടെ ഗ്രന്ഥമായ ഹൃദയസൗഹൃദ പരിശുദ്ധ മനസ്സുള്ളവർ തമ്മിൽ അല്ലാതെ കാമക്രോധാദികളുടെ ആവാസമായ ഹൃദയമുള്ളവരിൽ ഒരു കാലത്തുമുണ്ടാകുവാൻ തരമില്ല. അതിനാൽ ആ വക ഭഗ്ഗുണങ്ങളെ ദൂരീകരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. ഇവയിൽ ഓരോന്നിനും മനുഷ്യരുടെ ശ്രേയസ്സിനേയും സുഖജീവിതത്തേയും വൈകല്യപ്പെടുത്തുവാനുള്ള ശക്തിയുണ്ട്. എന്നുമാത്രമല്ല, ഒരുവനുള്ള വിദ്യ മറ്റൊരുവന് ഉപയോഗപ്പെടുവാനിടവരുത്തെന്നു മനുഷ്യർപ്പുമായി കരുതുന്ന സ്വാർത്ഥപരന്മാരും അസുയാലുക്കളുമായവരുടെ സമുദായത്തെ ഒരു സഭയെന്നു ഗണിക്കുവാനാകാതെയില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അതിൽനിന്ന് ഒരു സഭയുടെ പുണ്യോദ്ദേശം സാധിക്കുന്നതല്ല. അതിനും പുറമേ അത് ആപൽക്കരവുമായിരിക്കുമെന്നോക്കേണ്ടതുമാകുന്നു.

സജ്ജനസമുദായത്തിൽ ഭജ്ജനങ്ങൾ ചേർന്നാൽ അവർക്കു വല്ല നന്മയും സിദ്ധിക്കുമോ എന്ന് ആലോചിക്കുന്നപക്ഷം “കാഷ്ടകാഞ്ചനസംസ്കൃതാൽ ധത്തേമാരതികിംബൃതിം । തഥാസൽ സന്നിധാനേന മുഖായാതിപ്രവീണതാം” ||, എന്നുള്ളതുകൊണ്ടു സജ്ജനസംസ്കൃതാൽ മൂഢനും നിപുണതയെ പ്രാപിക്കുമെന്നു സ്പഷ്ടമാണല്ലോ. പക്ഷെ ചിരകാലസഹവാസത്താലേ അതു സുസാദ്ധ്യമാകയുള്ളൂ. ബുദ്ധിമാന്മാർ കാവ്യശാസ്ത്രാദി

വിനോദങ്ങളാലും പാമരന്മാർ നായാട്ട്, ദ്രുതം, തരുണീസേവ, മദ്യപാനം, കലഹം, നിദ്ര എന്നിത്യാദികളാലും കാലം കഴിച്ചു കൂട്ടുന്നു. ഇതിൽ ആദ്യം പറഞ്ഞവർ സത്തുക്കളും മറ്റൊരു കൂട്ടർ ഭജനങ്ങളുമാകുന്നു. വിദാഹാരിയും ചിലർ സ്വഭാവചാപല്യങ്ങളെക്കൊണ്ടും മറ്റും അസത്തുക്കളായി കാണുന്നതും ഭല്ലഭമല്ലല്ലോ. അങ്ങിനെയുള്ളവരുടെ സഹവാസം ത്യാജ്യവുമാകുന്നു. “ഭജനപരിഹർത്തവ്യോ വിദ്യയാലംകൃതോപിസന് । മണിനാ ഭൂഷിതസ്തപ്തചിമസൗനര്യേരഃ” എന്നല്ലേ പ്രമാണവചനം.

ധർമ്മാധർമ്മങ്ങളെ വിവേചിച്ചറിഞ്ഞ് അവരവരുടെ മതാചാരങ്ങൾക്കു വിപ്ലവവരുത്താതെ കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യേണമെന്നുള്ളതാണല്ലോ മനുഷ്യരുടെ മുറ. ഇതിന്റെ അസ്തിഭാരമായിട്ടുള്ളതു ശ്രുതി, ഇതിഹാസം, ശാസ്ത്രപുരാണങ്ങൾ എന്നിവയാകുന്നു. എന്നാൽ ഇവയെല്ലാം പരിച്ചറിവുനേടുക എന്നതു പൊതുവിൽ ജനങ്ങൾക്ക് അത്ര സുസാദ്ധ്യമല്ലാതിരിക്കേ, സജ്ജനസഭാപ്രവേശത്താൽ ധർമ്മാധർമ്മവിവേചനം ചിരാലെങ്കിലും പരിശീലിക്കുവാൻ സംഗതി വരുമെന്നുള്ളതുകൊണ്ട്, അക്കാശ്ശത്തിൽ മനുഷ്യരുടെ മനസ്സു ചെല്ലേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാകുന്നു. താൻ ഒരു പരിഷ്കാരിയാണെന്ന് അപരനെ ധരിപ്പിക്കാനോ കീർത്തിക്കോ മറ്റൊരാൾ വേണ്ടി ഒരു സഭയിൽ ചെന്നിരുന്നു പോന്നാൽ പോരാ. ജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിന് ഉദ്യോഗിപ്പാൻ ഇതു നല്ലൊരു മാർഗ്ഗമാണെന്നും മനുഷ്യജന്മം കിട്ടിട്ടുള്ളവർക്കെല്ലാം ഇത് ആവശ്യമാണെന്നും മനഃപൂർവ്വമായി കരുതിക്കൊണ്ടുതന്നെ ഒരു സമാജത്തിൽ പ്രവേശിച്ചാലേ ഗുണമുണ്ടാകയുള്ളൂ. സജ്ജനസഭയിൽ നിന്നല്ലാതെ ഈ ഗുണം സിദ്ധിക്കുന്നതുമല്ല.

പൂർവ്വകാലങ്ങളിൽ ജനങ്ങൾക്ക് ഇഹപരങ്ങളിൽ പുരുഷാർത്ഥങ്ങളുണ്ടായിട്ടുള്ളതു സഭനിമിത്തമാണെന്നു പുരാണങ്ങൾ മൂലം നമ്മളിന്നുമറിയുന്നുണ്ടല്ലോ. മനുഷ്യർ പലവിധപ്രാർത്ഥനകൾ

മ്ങ്ങളിൽ നിരന്തരമായിരിക്കുന്നതിനാലും, വിഭാഗമായ മഹാജനങ്ങൾ അങ്ങമിങ്ങമായി പല സ്ഥലങ്ങളിൽ നിവസിക്കുന്നതുകൊണ്ടും, അവരുടെ മനസ്സിൽ ഓരോരോ കാലങ്ങളിൽ നാനാപ്രകാരേണ അങ്കുരിക്കുന്ന പല വിശേഷസംഗതികളെ ഒരു സഭ കൂടുന്നതിൽ വെച്ചല്ലാതെ മറ്റുള്ളവക്ക് അത്ര എളുപ്പത്തിൽ അറിയാൻ കഴിയുന്നതല്ല. പണ്ഡിതന്മാർക്കുപോലും സഭാപ്രവേശനത്താലാണ് അവരുടെ ധാരണയിൽ നില്ക്കുന്ന സാംഗത്യാസാംഗത്യങ്ങളുടെ തുണാതുണവിവേചനത്തിനും അഭിവൃദ്ധിക്കും മറ്റും സംഗതി വരുന്നത്. മനുഷ്യബുദ്ധിക്ക് പ്രായേണ പരിഭ്രമവും പ്രമാദവും സഹജങ്ങളായിരിക്കേ അവക്ക് എത്രതന്നെ പഠിപ്പുണ്ടായിരുന്നാലും തെറ്റായ ധാരണയുണ്ടാകുക അസാധാരണമല്ല. അതും സജ്ജനസഭയിൽനിന്നു ശുശ്രൂഷാകുന്നതാണ്. അതിനാൽ സത്തുക്കളായ കോവിദന്മാരുടെ സഭാസംഗമം ആവശ്യവും അതിൽ ചേർന്നുകൊണ്ടാടുന്നതു സർവ്വ തുണങ്ങളുടെ ആസ്വദനമായിത്തീരമെന്നു സകലരും സർവ്വാഭിപ്രായപ്പെടേണ്ടതാകുന്നു.

അ പ്യാ യം മി.

കൃത്യനിഷ്ഠ.

“ദിവാനിശംഭ്രമമേഴുമിദ്ധരിത്രിയും,
ദിവാകരാദ്രവിലസുഗോളജാലവും,
അവാച്യഭാസ്സിയലമതുപ്രകാശവും,
സ്വപാഹ്മാസ്തുരുവതു ‘കൃത്യനിഷ്ഠ’യാൽ.”

നമുക്കു ദിനപ്രതി ചെയ്യാനുള്ള പ്രവൃത്തികളെ ഇന്നിന്ന സമയങ്ങളിൽ ഇന്നിന്നവ ചെയ്യേണമെന്നു മുൻകൂട്ടി നിശ്ചയി

ച്ച് അതുപ്രകാരം അവയെ നിശ്ചിതസമയങ്ങളിൽ അഭംഗം അനുഷ്ഠിക്കേണമെന്നുള്ള വ്രതത്തിന്നു കൃത്യനിഷ്ഠയെന്നു പറയപ്പെടുന്നു. ഇതു നിഖിലസ്രീപുരുഷനാക്കും ആവശ്യമുള്ള ഗുണങ്ങളിൽ ഒട്ടും അപ്രധാനമല്ലാത്ത ഒന്നാകുന്നു. മനുഷ്യരുടെ കർത്തവ്യകർമ്മഫലപ്രാപ്തിക്കു കാര്യമായിട്ടുള്ളതും ഇതുതന്നെയാണു്. പ്രവൃത്തിചെല്ലാനില്ലാത്തവർ ലോകത്തിൽ ആരുംതന്നെയില്ല. എന്നാൽ നിഷ്ഠാപൂർവ്വം പ്രവൃത്തികളെ ചെയ്തു കൃതാർത്ഥരാകുന്നവർ ചുരുക്കമേയുണ്ടാകയുള്ളൂ. മനുഷ്യരുടെ സകല ഭാഗ്യത്തിന്നും കാരണമായി ഭവിക്കുന്നത് അവരുടെ സശ്രദ്ധമായ പ്രവൃത്തികൾ ആകുന്നു. അലസന്മാരായി അലഞ്ഞുനടക്കുന്നവർ കൃത്യനിഷ്ഠയുടെ സ്വരൂപം എന്താണെന്നുതന്നെ അറിയുകയില്ല. അവർക്കു സനാതനനായ സച്ചിന്ദയൻ പ്രാതികൂല്യമായിട്ടേ നില്ക്കയുള്ളൂ. മനുഷ്യർ അവരവരുടേയും അന്ത്യരുടേയും ഗുണോൽക്കഷ്ഠിതനായി ഓരോ പ്രവൃത്തികൾ നിരന്തരം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കേണമെന്നാണു് ഈശ്വരവിധി. ഇങ്ങിനെ ചെയ്യാത്തവർക്കു സമയത്തിന്റെ വിലയും അറിയുന്നതുമല്ല.

പക്ഷെ ഓരോപ്രവൃത്തികളെ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നാൽ മാത്രം പോരാ. അവയുടെ ഉദ്ദിഷ്ടഫലപ്രാപ്തിയുൾക്കൂടി സാധിക്കണം. കൃത്യനിഷ്ഠയാകുന്ന ദൈവത്തെ പാശ്ചാത്യരെപ്പോലെ മററാരു സ്ഥായിയോടെ ആരാധിച്ചു കാണുന്നില്ല. എന്നാൽ പ്രാചീനന്മാരായ ഹിന്ദുക്കളെപ്പോലെ ഈ ദൈവത്തിൽ ഭക്തി മററാരു വർഗ്ഗക്കാർക്കും ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു ഹിന്ദുക്കൾ ഇന്നും ആചരിച്ചുവരുന്നതും, പുരാതനന്മാരാൽവിധിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതുമായ മതസംബന്ധിതാചാരങ്ങളാലും മറ്റും പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നുണ്ടല്ലോ. ഊണ്, ഉറക്കം, കാപ്പി, വിശ്രമം, ഗ്രന്ഥപാരായണം, ധ്യാനം, കാര്യാലോചനകൃതലാഭം എന്നിങ്ങനെയും ആംഗ്ലേയർ സമയനിഷ്ഠത ചെയ്തിരിക്കും. ആർതന്നെ എ

തിനായി പ്രേരിപ്പിച്ചാലും നിബ്ബന്ധിച്ചാലും അവർ വ്യവസ്ഥിതകാലങ്ങളിൽ അവരുടെ അതതു കൃത്യങ്ങളെ ചെയ്യുന്നതിന് ഉപേക്ഷിക്കയില്ല. അവരെ അരോഗികളായിരിപ്പാൻ തുണയ്ക്കുന്നത് അവരുടെ കൃത്യനിഷ്ഠയാകുന്നു. ഐഹികജീവിതത്തിന്റെ മുഖ്യോദ്ദേശം ആരോഗ്യമാണല്ലോ.

എന്നാൽ ഇന്ത്യക്കാരായ നമ്മുടെ സ്ഥിതിയെപ്പറ്റി ആലോചിക്കുന്നപക്ഷം നമ്മൾ തീരെ കൃത്യനിഷ്ഠയില്ലാത്തവരാണെന്നുള്ളതിലേക്കു നിരവധി ലക്ഷ്യങ്ങളുണ്ട്. നമ്മുടെ ഉത്തരം, ഉറക്കമോ, കളിയോ മറ്റേതെങ്കിലുമോ ഇന്നസമയത്തെന്നോ, ഇന്നവിധത്തിലെെന്നോ, ഇത്രമാത്രമെന്നോ ഒരു വ്യവസ്ഥയില്ലാതെയാണ് കണ്ടുവരുന്നത്. ഒരുദിവസം കാലത്ത് ഏഴുമണിക്കു കളിക്കുകയോ ഉണ്ണുകയോ ചെയ്താൽ പിറ്റേദിവസം അവ ഏഴുമണിക്കായിത്തന്നെ വരാം. ഒരുപക്ഷേ ഇവയിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരുകൂട്ടം ചില സംഗതിവശാൽ കൂടാതെ കഴിപ്പാനും മതി. ഭക്ഷണം കഴിഞ്ഞുടനെ വല്ല വിശേഷമായ മധുരപലഹാരങ്ങൾ കിട്ടിയാൽ അവയെ ആഹരിപ്പാനും നമ്മുടെ കൂട്ടക്കു സലിപ്പു. കക്കിക്കിടമില്ലാതെ ഭുജിക്കുന്ന കൂട്ടരുമുണ്ട്. ഇതു മൂലമാണ് മിക്ക മനുഷ്യരും രോഗപീഡിതരായിത്തീരുന്നത്. ഇക്കാര്യത്തിൽ ഐന്ദവന്മാർ അഗണ്യമായി പ്രവൃത്തിക്കുന്നതിനാൽ അവരുടെ ശക്തി ആജീവനാന്തം ഒരുപോലെ നിലനില്ക്കുന്നില്ല.

“നാലംശമായിവിഭജിച്ചിരുഭോഗമന-

ത്താലംബുപാൻമതിനാലുദരത്തിലൊന്നും

കാലപ്പിഴപ്പുകലരാതെനിറച്ചുബാക്കി-

കാലംശമുള്ളതുനിദാനമൊഴിച്ചിടേണം”— ഭക്ഷണ

കാര്യത്തിൽ ഇതിനെ ആധാരപ്പെടുത്തി അനുഷ്ഠിക്കുന്നവർ പ്രായേണ അരോഗികളായിരിക്കുന്നതുകൂടാതെ ദൃഢഗാത്രന്മാരായിത്തീരുന്നതും അതാണ്.

രുമായിരിക്കും. “ആരോഗ്യദേവതരുവിൻനെടുതായവേരു മോരോന്നുമുൺമറായിലുന്നിയിറച്ചിൽപ്പൂ”, എന്നുള്ളതും ഇവിടെ സ്മരണീയമാണല്ലോ.

നമ്മുടെ പുറ്റികന്മാർ കൃത്യനിഷ്ഠയിൽ തല്പരന്മാരായിരുന്നവെന്നു മുന്പൊരിക്കലും പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതു വാസ്തവമാണെന്നു താഴെ പ്രവചിക്കുന്ന സംഗതികളാൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതാണ്. ദിവസത്തിൽ രണ്ട്, ആഴ്ചയിൽ രണ്ട്, മാസത്തിൽ രണ്ട്, ആണ്ടിൽ രണ്ട് എന്നിങ്ങിനെ ആഹാരാദിവിഷയങ്ങളിൽ അവർ ധ്യാനം കല്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതുകൂടാതെ പ്രാതലാലത്തിലും സായാഹ്നത്തിലും ജാത്യാചാരക്രമം പോലെ ഈശ്വരസേവ ചെയ്യണമെന്നും പ്രാചീനന്മാർ നിബ്ബന്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. രാത്രി ഭവനം അടിച്ചുവാക്കുക, നഖം ചെത്തുക, തലമുടി വേർപെടുത്തുക, ചുണ്ണാമ്പിൽ വെള്ളമൊഴിക്കുക, അടയ്ക്കു ചവരുകയുക മുതലായതൊന്നും അരുതെന്നും, അങ്ങിനെ ചെയ്താൽ അനന്തം ഭവിക്കുമെന്നും പുരാതനന്മാരായ ഹിന്ദുക്കൾ അവരുടെ പുണ്യീസന്താനങ്ങളോട് അന്ന് ഉപദേശിച്ചിട്ടുള്ളത് ഇന്നും അവരുടെ പിൻഗാമികളായ ആധുനികർ അനുഷ്ഠിച്ചുവരുന്നതായി കാണുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ നിശ്ചയിൽ ചെയ്യാൻ പാടില്ലെന്നു നിബ്ബന്ധിച്ചിട്ടുള്ളവയെല്ലാം പകലേ ചെയ്യേണ്ടതാണെന്നും, അങ്ങിനെ അല്ലെങ്കിൽ സന്ധ്യയ്ക്കുശേഷം ചെയ്യേണ്ടുന്ന കൃത്യങ്ങൾക്കു പ്രതിബന്ധങ്ങൾ നേരിട്ടേയ്ക്കുമെന്നും, തൽക്കാലാവശ്യത്തിന് ഉതകുന്ന അതതു സാധനങ്ങൾ അപ്പോൾ അന്വേഷിക്കുന്നതായാൽ യഥോചിതം ലഭിക്കുവാൻ സാധിക്കാതെയോ, ആവശ്യനിവൃത്തിക്കു കാലവിളംബമുണ്ടാകുകയോ ചെയ്യുമെന്നമാകുന്നു ആ മഹാത്മാക്കളുടെ ഉപദേശത്തിന്റെ താല്പര്യം. പൗരോഹിത്യം അറിഞ്ഞുള്ളതിന്റെ മിക്ക ആചാരവിഷയങ്ങളും ദൈവീകങ്ങളായി

സങ്കല്പിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ളത് അവരുടെ പിൻഗാമികൾ ഈശ്വരനെ ഭയന്നെങ്കിലും, നിജകൃത്യങ്ങളെ അന്യനും യഥാവസരങ്ങളിൽ യഥോചിതം പ്രവൃത്തിക്കാതിരിക്കയില്ലെന്നുള്ള വിശ്വാസത്തിന്മേലായിരിക്കണം.

ജ്ഞബാധ പിടികൂടുന്നതും, വിദ്വാത്ഥികൾക്കു പരിഷ്കൃത അപജയമുണ്ടാകുന്നതും, നിർബന്ധമുള്ളതും, യഥോക്തം കാർഷ്വരം സാധിക്കാതെ വരുന്നതും, വ്യാധികൾ പിടിച്ചെടുക്കുന്നതും, സ്വമിത്രങ്ങൾക്കു മുമ്പായി ഇടയാകുന്നതും മറ്റും കൃത്യനിഷ്ഠതയുണ്ടായിരുന്നാൽ മനുഷ്യൻ അവരുടെ പ്രവൃത്തികളിൽനിന്ന് ഉദ്ദിഷ്ടഫലനിവൃത്തിക്കും സന്തുഷ്ടിക്കും സംഗതിവരും. പക്ഷെ ബുദ്ധിപൂർവ്വം കാർഷ്വരങ്ങളെ നടത്തുവാൻ ത്രാണിയുള്ളവർ കൃത്യനിഷ്ഠയുണ്ടായാൽ വേഗത്തിലും, മനുഷ്വരികൾക്കു സാവധാനത്തിലും അവരുടെ കർമ്മവൃക്തഫലങ്ങളെ ആസ്വദിക്കാറാകുമെന്ന് ഓർക്കേണ്ടതാണ്. മനുഷ്യൻ സകലവിധമായ ഉന്നതപദവികൾ ഇഹലോകങ്ങളിൽ സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളതും സിദ്ധിക്കുന്നതും കൃത്യനിഷ്ഠയാൽ തന്നെയാകുന്നു.

“ഇന്നാർക്കുന്നതിവരാനിഹകൃത്യനിഷ്ഠ-

യൊന്നാണുബുദ്ധികുറവാകിലുമില്ലഭോഷം”— എന്നുള്ളതു വാസ്തവമാണെന്നു നമുക്ക് അനുഭവസിദ്ധമാണല്ലോ. അതിനാൽ എല്ലാവരും ഐഹികപാരത്രികഗുണോൽക്കർഷത്തിന്നു തുണയ്ക്കുവാൻ കൃത്യനിഷ്ഠയാകുന്ന പരദേവതയെ അനാകുലവും അനാരതവും ആരാധിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

അദ്ധ്യായം ൬.

ഭൂമി.

“ധാരാധരാവൃശിഖരീസ്തനമൃതയായി
വാശാശിയാംവസനവുംവടിവോടുചാത്തി
ധാരാളകാന്തിയൊടഭീപ്തിതമാക്കുമേകം
ചാരായിടുംഭഗവതിക്കനമസ്തരിച്ചേൻ.”

സംസ്കൃതവയാകരണന്മാർ ‘ഭൂമിയെ’ സ്ത്രീലിംഗമായിട്ടാണ് ഗണിച്ചുവരുന്നത്. ഫിന്റക്കൾ ഭൂമിയെ ‘ഭൂമിദേവി’ എന്നു ഉപപദത്തോടുകൂടി വിളിച്ചുവരുന്നു. ഭൂമി, സൂര്യൻ, ചന്ദ്രൻ മുതലായ പ്രാകൃതദൃശ്യവിഷയങ്ങളെ പണ്ട് ആയുന്മാർ ദേവന്മാരായി സങ്കല്പിച്ച് ആരാധിച്ചുപോന്നിരുന്നതു മുതൽക്കായിരിക്കണം ധരിത്രിയെ ഭൂമിദേവിയെന്ന് അഭിധാനമുണ്ടായിത്തുടങ്ങിയത്. ‘ഭൂമിയോളം താഴെ’ എന്നു പ്രാചീനന്മാരും നവീനരും പറഞ്ഞതും പറഞ്ഞുവരുന്നതും ആലോചിക്കുന്നതായാൽ ഭൂമിദേവിയെപ്പോലെ ക്ഷമ മററാക്കുമില്ലെന്നാണ് കരുതേണ്ടി വരുന്നത്. ഇതുകൊണ്ടായിരിക്കാം ഭൂമിയെ ‘ക്ഷമാ’ എന്നു പറ്റിയുമുണ്ടായിട്ടുള്ളത്. സംസ്കൃതവയാകരണനിയമപ്രകാരം ‘ആകാരവും’, ‘ഈകാരവും’ സ്ത്രീലിംഗപ്രത്യയങ്ങളാണെന്നുള്ളതു ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കുന്നതും സന്ദർഭോചിതമായിരിക്കുമല്ലോ.

ഇനി ഭൂമിയുടെ ആകൃതിയെയും മറ്റും കുറിച്ചു പറ്റാലോചിക്കുക. ഭൂമി ഒരു ചെറുനാരങ്ങപോലെ ഉരുണ്ടതാകുന്നു. കാഴ്ചയിൽ അതു പരന്നാണിരിക്കുന്നത്. ഇതുകൊണ്ടായിരിക്കാം സാധാരണ ജനങ്ങൾ ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ “ഭൂമി പരന്നിട്ടല്ലേ” എന്നു പറയുന്നതെന്നു തോന്നുന്നു.

ഭൂമി ജലത്താൽ പരിവൃതമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. ഇതുകൊണ്ടാണ് “ആഴിയാകുമുടഞ്ഞാണുടയോളാമുഴി” എന്നും മറ്റും ക

വികൾ ഭൂമിയെ വണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളത്. പൃഥ്വിയിലെ ചുറ്റിക്കിടക്കുന്ന സാഗരങ്ങളിൽകൂടി പ്രചരിക്കുന്ന കപ്പലുകൾ കരയ്ക്ക് അണയുവാൻ വരുമ്പോൾ നമ്മൾ സമുദ്രതീരങ്ങളിൽനിന്നു നോക്കുന്നതായാൽ അവയുടെ മദ്ധ്യഭാഗങ്ങൾ നമുക്കു ശരിയായി കാണാൻ സാധിക്കാതെ വരുന്നതുകൊണ്ടു ഭൂമിയുടെ വിതാനം ഉപരിപരി വക്രിച്ചാണിരിക്കുന്നതെന്നു സമ്മതിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഗണിതശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ യഥാക്രമം മേൽക്കുമേൽ വളഞ്ഞിരിക്കുന്ന വസ്തുവിനെയാണല്ലോ ഗോളമെന്നു പറയുന്നത്. ഭൂമി സമതീരപ്പിളാണെങ്കിൽ കൽക്കട്ടയിൽ മദ്ധ്യാഹ്നമായിരിക്കുന്ന സമയം ഇംഗ്ലണ്ടിൽ പ്രഭാതമായിരിപ്പാനവകാശമില്ലല്ലോ.

ചന്ദ്രഗ്രഹണമുണ്ടാകുന്ന കാലത്തു ശശിമണ്ഡലത്തിൽ ഭൂതപ്തായ വത്തുളാകൃതിയിൽ കാണപ്പെടുന്നുവെന്ന് ആംഗ്ലേയപണ്ഡിതന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്ക് അവർ ഗ്രഹണോത്ഭവത്തെപ്പറ്റി പ്രസ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ളത് ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കുന്നതു സന്ദേഹിതമായിരിക്കുമല്ലോ. “ഒരു വാവുമുതൽ മറുവാവിനകത്തു ചന്ദ്രൻ ഭൂമിയെ ഒരു പ്രദക്ഷിണം വെയ്ക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ചിലപ്പോൾ ചന്ദ്രൻ ഭൂതപ്തയിൽ മറഞ്ഞു പോകാനും മതി. ഈ മറവിന്നാണ് ഗ്രഹണമെന്നു പറയുന്നത്. എന്നാൽ എല്ലാ പൌർണ്ണമാസിക്കും ഗ്രഹണമുണ്ടാകാത്തതെന്നാണെന്നുള്ള ചോദ്യത്തിന്ന്, സൂര്യചന്ദ്രന്മാരുടെ തെക്കുവടക്കുള്ള നീക്കത്തിന്നു യോജിപ്പില്ലാത്തതിനാലാകുന്നുവെന്നാണ് അവർ ഉത്തരം പറയുന്നത്”. ഈ സംഗതികളാലും ഭൂമി ഉരുണ്ടു വടിവിലുള്ള ഒന്നാണെന്നു സാധിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ.

ഇനി ഭൂമാഹാത്മ്യത്തെപ്പറ്റി സ്വല്പമിവിടെ വണ്ണിക്കുന്നത് അനാവശ്യവും അടിസ്ഥാനരഹിതവുമായ്തരികയില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. നമ്മൾ വസിക്കുന്ന വിശാലമായ ഭൂമിയിൽ അ

നവധി രാജ്യങ്ങളുണ്ട്. എല്ലാ രാജ്യങ്ങളിലും വൃക്ഷസമ്പ്രദായികളിൽനിന്നും ഫലങ്ങളും കമ്പങ്ങളും കളമെച്ചിട്ട് മുതലായവയിൽനിന്നും പലമാതിരി ധാന്യങ്ങളും ഉണ്ടാകുന്നു. എന്നാൽ ഒരു രാജ്യത്തുണ്ടാകുന്നവ മറ്റു ചില രാജ്യങ്ങളിൽ ഉണ്ടാകുന്നതുമില്ല. ഇതിന്റെ കാരണം എന്താണെന്ന് ആലോചിക്കുന്നപക്ഷം അതു ഭൂമിയിലുള്ള മുത്തിന്റെ തരഭേദമാണെന്നു പറയാതെ കഴികയില്ല. പക്ഷെ ഓരോരൊ രാജ്യങ്ങളിലെ ഉല്പന്നങ്ങൾ പരസ്പരം ഇറക്കുകയറുമതികൾ ചെയ്യുന്നതിനാൽ ഭൂമിയുടെ സകല ഭാഗങ്ങളിലുമുണ്ടാകുന്ന സാധനങ്ങൾ എല്ലായിടത്തും ഒരുപോലെ കാണാനും ഉപയോഗിപ്പാനും ഇടവരുന്നു. ഇറക്കുമതിയും കയറുമതിയും ജലം വഴിയായും കരവഴിയായുമാണ് നടക്കുന്നത്. ഓരോരൊ രാജ്യത്തുണ്ടാകുന്ന സാധനങ്ങളുടെ ആകൃതിക്കും നിറത്തിനും രുചിക്കും ഭേദഗതി കാണുന്നതുമാണ്.

തൃണങ്ങൾ വൃക്ഷലതാദികൾ മുതലായ സന്താനങ്ങളെ വഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഭൂമി ആരെയാണ് ആനന്ദഭരിതനാക്കാത്തത്? നമ്മുടെയിടയിൽ സാധാരണയായി കണ്ടുവരുന്ന നെൽച്ചെടിയെത്തന്നെ ഇവിടെ ഒന്ന് ഉദാഹരിച്ചുനോക്കുക. വിത്തുവിതച്ച മുളച്ചു രണ്ട് അംഗുലം ഉയരത്തിൽ വരുന്ന അവസരത്തിൽ കണ്ടാൽ വിതച്ചിരിക്കുന്ന ആ വയലിലെല്ലാം പച്ചനിറത്തിലുള്ള സൂചികൾ നിരത്തി കുഴിച്ചിട്ടിരിക്കയാണെന്നല്ലേ തോന്നുക? പിന്നെ കുറച്ചുനാൾ കഴിഞ്ഞാൽ അവിടെ ഒരു പച്ചപ്പട്ടു വിരിച്ചിരിക്കയാണെന്നു തോന്നും. അങ്ങിനെ രണ്ടുമൂന്നു മാസം തികയുമ്പോൾ അതുകളിന്മേൽ ഉരുൾപ്രദി കളായിട്ടു കലകളുണ്ടാകുന്നു. അനന്തരം അവയുടെ പച്ചനിറം വിട്ട് അവ പീതവണ്ണത്തെ അംഗീകരിക്കുന്നു. സൂര്യചന്ദ്രന്മാരുടെ കാനിയും മരുത്തിന്റെ സ്പർശവുമാണല്ലോ ഇതിന്റെ കാരണം. നെൽച്ചെടികൾക്കു മഞ്ഞവണ്ണം വന്നുകഴി

ഞ്ഞാൽ കതിരുകളെല്ലാം തല ചായ്ക്കുന്നു. ഇതിനെ കണ്ടു രണ്ടു പ്രാചീനകവികളിങ്ങിനെ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

- എ. “കലമാഃ പാകവിനമ്രാഃ
മൂലതലാപ്രാതസുരഭികൽഹാരാഃ
പവനാകമ്പിതശിരസഃ
പ്രായഃകുന്ദന്തിപരിമളശ്ലാഘാം.
- ബ. അധിഗതപാകാഃകലമാഃ
ശിരസാംലവനംസമീപഗമതപാ
നമുഖതാംഭജന്തേ
തഥാവിധാനാംഹൃന്മുഖതാ.”

ഭൂമിയുടെ നാനാപ്രദേശങ്ങളിൽ കാണപ്പെടുന്ന മനുഷ്യരുടേയും തിര്യഗ്ഗോനികളുടേയും മറ്റു ജീവിജാലങ്ങളുടേയും ആകൃതി പ്രകൃതികൾക്കും ശബ്ദത്തിനും മറ്റും വ്യത്യാസമുള്ളതായി കാണുന്നുണ്ട്. ഇങ്ങിനെയുള്ള സകല സ്ഥാവരജംഗമങ്ങളേയും ഭൂമി വഹിച്ചുകൊണ്ടു നില്ക്കുന്നു. ഹാ! ഭൂമി എത്ര മഹാ ശക്തിയുള്ളവൾ? എത്ര സഹനശക്തിയുള്ളവൾ? എന്നാൽ ഇതെല്ലാം പ്രകൃതിവിലാസമെന്നല്ലാതെ പിന്നെയെന്താണ് പറയേണ്ടത്? അതിനപ്പുറം സർവ്വതും ഭൂമിദേവിയെ നിജമാതാവെപ്പോലെ ഗണിച്ചു ദിനംപ്രതി നമസ്കരിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

അദ്ധ്യായം ൭.

വ്യായാമം.

‘കായാതിദാഹ്യമൊടുകമുപടുതമാക്കും
വ്യായാമമൂലമളവററുവായിടുന്നു
പേയാണകായമതിമാത്രമന്തംചരിച്ചു-
പോയാൽസ്വദേഹപതനത്തിനുമുണ്ടുമാറ്റം.’

“ശരീരമാലും ഖലുധർമ്മസാധനം” ഈ സംഗതി ആദ്യമായി സ്മരിക്കേണ്ടതാണ്. ജപരാദിരോഗങ്ങൾക്കു ശരീരവും രാഗഭേദാദിഭീനങ്ങൾക്കു മനസ്സും സ്ഥാനമാകുന്നു. യാതൊരു രോഗബാധയും കൂടാതെ നമ്മുടെ കായത്തേയും ഹൃദയത്തേയും സൂക്ഷിക്കേണ്ടതു നമ്മുടെ ചുമതലയാകുന്നു. എന്നാൽ അതിന് ആവശ്യമായവ എന്തെല്ലാമാണെന്നാണ് ആദ്യമായി ആലോചിക്കേണ്ടത്. മനുഷ്യശരീരത്തിന്റെ പുഷ്ടിക്കും ആരോഗ്യത്തിനും കളി, ആഹാരം, ജലപാനം, നിദ്ര, ശുദ്ധവായു എന്നിവ അവശ്യം ആവശ്യമാണെന്ന് ഏവരും സമ്മതിക്കുന്നതാണ്. അതുപോലെ വ്യായാമവും പ്രത്യേകം ആവശ്യമാകുന്നു. ശരീരത്തിന്നോ മനസ്സിന്നോ ആയാസമുണ്ടാക്കുന്ന പ്രവൃത്തികളാകുന്നു വ്യായാമമെന്നു പറയപ്പെടുന്നത്. അതുകൊണ്ടു വ്യായാമത്തെ കായികം, മാനസികം എന്നു രണ്ടായി വിഭജിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഗാത്രാവയവങ്ങളുടെ ആയാസത്തിന് ഉത്കന്ന വ്യാപാരമെല്ലാം കായികവും, ചിന്തയ്ക്കു വിഷയമായി ഭവിക്കുന്നതെല്ലാം മാനസികവുമാകുന്നു.

എന്നാൽ ലോകത്തിൽ കാണുന്ന എല്ലാമനുഷ്യരും മാനസികവ്യായാമം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇക്കാര്യത്തിൽ വ്യത്യാസം കല്പിക്കാതിരിപ്പാൻ ന്യായം കാണുന്നില്ല. ഓരോരുത്തർ നടത്തിവരുന്ന കാര്യങ്ങളെ അനുസരിച്ചിരിക്കും അവരുടെ മാനസികവ്യായാമസ്ഥിതിയും. എല്ലാവർക്കും ചെയ്യാനുള്ള കാര്യങ്ങൾ ഒരുപോലെയായിരിപ്പാൻ വഴിയില്ലല്ലോ. ഉപാദ്ധ്യായന്മാർ, അദ്ധ്യപ്താക്കൾ, വക്കീലന്മാർ, ജഡ്ജിമാർ, കവികൾ മുതലായവർ ചെയ്യുന്ന മാനസികവ്യായാമം മറ്റുള്ളവർ ചെയ്യുന്നില്ല. എന്നാൽ അതിയായി മനസ്സുകൊണ്ടു വ്യാപാരംചെയ്യുന്നവരോടൊന്നിച്ചു രോഗബാധയും സ്ഥായിയോടെ കൂടുന്നു. അതിനാൽ മാനസികവ്യാപാരം അധികരിച്ചുള്ളവർക്കു വ്യായാമം അവശ്യം ആവശ്യവും പത്ത്വുമാകുന്നു. നമ്മുടെ ജീവിതശ

തിൽ അനവധി സംഗതികൾ നമ്മുടെ നേത്രേന്ദ്രിയങ്ങൾക്കും ശ്രോത്രേന്ദ്രിയങ്ങൾക്കും മറ്റും ഗോചരമായിരിക്കുന്നതിനാലും, അസംഖ്യം കാര്യങ്ങൾ നമുക്കു ചെമ്പ്താനുള്ള തുകൊണ്ടും, ആ വക കാര്യകാരണ ഗൌരവസ്ഥിതികൾ പൂത്രസ്തൂങ്ങളായി വരുവാൻ സംഗതിയുള്ളതുമൂലവും മാനസികവ്യായാമവിഷയത്തിൽ ഒരു പ്രത്യേകനിയമം ഏല്പിട്ടുള്ളതുക എന്നാൽ ആർക്കും അസാധ്യമാകുന്നു. അതിനാൽ ആരും മനസ്സിനെക്കൊണ്ട് അധികമായി വ്യാപരിപ്പിക്കരുത്.

ഇനി കായിക വ്യായാമത്തെക്കുറിച്ചു ചിന്തിക്കുക. നമ്മുടെ ശരീരത്തെ ഒരു ഘടികാരത്തോട് ഉപമിക്കാം. അതിൽ പലമായിരി ചക്രങ്ങളും മറ്റുമുണ്ട്. അവയുടെ പ്രവൃത്തികൾ ശരിയായി നടക്കണമെങ്കിൽ വേണ്ടസമയത്തു താക്കോൽ കൊടുക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ അവയവങ്ങൾക്കു തുരുമ്പു പിടിച്ചു ബലമറു് ഉപയോഗയോഗ്യമല്ലാതായിത്തീരുന്നു. എന്നാൽ അതിനെ ചിലദിവസം നടത്തുകയും ചിലപ്പോൾ നടത്താതിരിക്കുകയും ചെയ്താലും അതിന്റെ അംഗങ്ങൾക്കു ശക്തി കുറയും. മനുഷ്യരുടെ ബാഹ്യാഭ്യന്തരാവയവങ്ങൾ നിരന്തരം പ്രവൃത്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നാലെ അവർക്കു ശരീരസുഖവും ഉന്മേഷവും ചൊടിയുമുണ്ടാകയുള്ളൂ. പ്രവൃത്തി ഇല്ലാത്തവർ ലോകത്തിൽ ആരുംതന്നെ ഇല്ലെങ്കിലും ചിലരുടേതു സർപ്പാംഗങ്ങൾക്കും ആയാസമുണ്ടാക്കുന്നില്ല. ഉദയം മുതൽ അസ്തമയം വരെ ഒരു സ്ഥാനത്തിരുന്ന് എഴുതുകയോ വായിക്കുകയോ തുറന്നുകയോ ചെയ്യുന്നവർ ഓരോതരം തൊഴിലുകളാണ് ചെയ്യുന്നതെങ്കിലും, അവരുടെ തലച്ചോറിനും കയ്യകൾക്കും മാത്രമെ പ്രവൃത്തിയുണ്ടാകുന്നുള്ളൂ. മാംസപേശികൾക്കു വേണ്ടിവോളം ചലനമുണ്ടാകുന്നില്ല. മനുഷ്യരുടെ ദേഹത്തിലുള്ള സകല അംഗങ്ങൾക്കും ആയാസമുണ്ടായിരുന്നാലല്ലാതെ അവ തക്കവിധത്തിൽ വികസിച്ചു വളൺ ബലപ്പെടുന്നതല്ല. ഇതിന്നു വ്യായാമമാണ് ആവാശ്യമായിട്ടുള്ളത്.

നമ്മൾ യാതൊരു പ്രവൃത്തിയുമെടുക്കാതെ സ്വസ്ഥമായിരിക്കുമ്പോൾ ഒരു ക്ഷണനേരത്തിൽ ഏകദേശം പതിനാറു പ്രാവശ്യം ശ്വാസംകഴിക്കുന്നുണ്ടെന്നാണ് ആംഗ്ലേയപണ്ഡിതന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. അതിവേഗത്തിൽ ശ്വാസംവിടുവാൻ സാധിച്ചാൽ ശ്വാസകോശത്തിൽ വായു അധികമായി പ്രവേശിച്ച് അംഗാരാഗ്നികം ശരീരത്തിൽനിന്നു പുറത്തുപോകുന്നതും, അതിന്റെ ആ ഉദ്ഗമംകൊണ്ടു രക്തത്തെ ശുദ്ധീകരിക്കുന്നതുമാകുന്നു. ദേഹസുഖത്തിന് ആധാരമായിട്ടുള്ളതു രുധിരശുദ്ധിയാകുന്നു. വായുവിന്റെ ശീഘ്രഗതി വ്യായാമത്തെ അവലംബിച്ചാണിരിക്കുന്നത്. വ്യായാമമൂലം ഹൃദയം അതിവേഗത്തിൽ അതിന്റെ വ്യാപാരത്തെ നടത്തുകയും, ശരീരത്തിലെങ്ങും രക്തം പ്രസരിച്ചു ജീവചൈതന്യം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. നമ്മുടെ തപാകിൽ രക്തവ്യാപനശക്തി അധികരിക്കുന്നതിനും, സ്വേദകണങ്ങൾ പൊടിഞ്ഞു ഗാത്രത്തിനുള്ളിലുള്ള മലിനാംശങ്ങൾ പുറത്തുവരുന്നതിനും, മാംസപേശികൾ നാഡിഞരമ്പുകൾ എന്നിവ ശക്തിയുക്തം വളരുന്നതിനും, ചിത്തബുദ്ധികളുടെ ശക്തിക്കും തെളിമയ്ക്കും വികാസത്തിനും, തലച്ചോറിന്റെ നൈർമ്മല്യത്തിനും, നിശ്ചയിൽ വേണ്ടസമയത്തു നിദ്രയുണ്ടാകുന്നതിനും, ഭീപനശക്തിക്കും ശരീരായാസം പ്രത്യേകം ആവശ്യമാകുന്നു. വ്യായാമത്തെ സംബന്ധിച്ച്,

“ലാഘവംകർമ്മസാമന്ത്രിം ഭീഷ്മാഗ്നിമേന്ദസംക്ഷയഃ
വിഭക്തഘനഗാത്രതപം വ്യായാമാദുപജായതേ.” എന്നാണ് വാഹടാചാര്യർ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്.

നമ്മുടെ ശരീരത്തിൽനിന്ന് ഒരു ഭീവസം ഏകദേശം രണ്ടു റാത്തലോളം മലിനവസ്തുക്കൾ മലമൂത്രങ്ങൾ, സ്വേദം എന്നീ മൂന്നുവഴിയായി പുറത്തുപോകുന്നുണ്ട്. ഇവയിൽവെച്ചു വിയറ്റിപ്പിടിച്ചിരിക്കുന്നത് അധികഭാഗം പുറത്തുവരുന്നത്. നമ്മുടെ തപാകിൽ അനവധി രോമകൂപങ്ങളുണ്ട്. ഈ സൂക്ഷ്മര

സ്രങ്ങളിൽ കൂടിയാകുന്നു വിയപ്പുതുളളികൾ പുറത്തുവരുന്നത്. വ്യായാമം ചെയ്താൽ ദേഹമാസകലം വിയക്കും. അപ്പോൾ മലിനാംശങ്ങൾ പുറത്തുപോയി ശരീരത്തിനു സുഖമുണ്ടാകുന്നു. ആയാസാനന്തരം വിയപ്പുകളാൽ ശരീരം മുഴുവനും നല്ലവണ്ണം തുടച്ചു വെടിപ്പാക്കിയില്ലെങ്കിൽ വെളിയിലേക്കുവരുന്ന ഭിന്നീരു രോമകൂപങ്ങളിൽ തങ്ങിനിന്ന്, അതു വീണ്ടും അന്തർഗതേക്കു ചെന്നു സുഖഹാനിവരുത്തും.

“തപഃകൃതപാനസുഖംദേഹം മദ്യേച്ചുസമന്തതഃ,” എന്നാണല്ലോ വിധി.

അവരവരുടെ ശക്തിയെ അധികരിച്ച് ആരും ആയാസം ചെയ്യരുത്.

“അലംശക്ത്യാനിഷേദ്യസ്തുബലിഭിഃസ്തിശലഭോജിഭിഃ,” എന്നാണ് വൈദ്യശാസ്ത്രജ്ഞർ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ബലഹീനൻ നാഡിസിരകൾക്കും ശ്വാസകോശാദികൾക്കും തുളച്ചുപററാത്ത വിധത്തിൽ മാത്രമെ വ്യായാമം ചെയ്യാവൂ. ശരീരായാസം ചെയ്യുന്ന സമയത്തു രക്തപ്രസരണവും ശ്വാസോച്ഛ്വാസവും അതിശീഘ്രമുണ്ടാകുന്നതിനാലാകുന്നു കടുപ്പമുള്ളതും അമിതവുമായ ആയാസം അവിഹിതമാണെന്നു പറയുന്നത്. അതു മൂലം പല ദോഷങ്ങളും സംഭവിക്കാനിടയുണ്ട്.

“തൃഷ്ണാക്ഷയവ്രതമകോ രക്തവിത്തംശ്രമഃക്ലമഃ

അതിവ്യായാമതഃകാസോ ജപരഹദ്ഭിശ്ചജായതേ.” എന്നുള്ളതിനാൽ ആരും അമിതവ്യായാമം ചെയ്യരുത്.

“ശീതകാലേവസന്തേച മന്ദമേവതതോന്യദാ,” എന്ന ശാസ്ത്രവചനത്താൽ ഉഷ്ണസമയത്തു വ്യായാമം വർജ്ജിക്കേണ്ടതാണെന്നു വിചാരിക്കണം. ശീതകാലങ്ങളിൽ കഫവർദ്ധനയുള്ളതിനാലായിരിക്കണം ആ കാലങ്ങൾ നന്നെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. കഫമാണ് ശരീരപുഷ്ടിക്കു കാരണം. പക്ഷെ അത് ഒരു ദേഹത്തിൽ അമിതമായിരുന്നാലും കുറഞ്ഞിരുന്നാലും ഭി

ഷിച്ചാലും ദോഷം തന്നെയുണ്ടാക്കുന്നു. ട്ടിച്ച കഥത്തെ വെള്ളമാക്കി പുറത്തുകളയാനും, ആവശ്യത്തിൽ അധികമുള്ളതു മിതത്തിലാക്കുവാനും വ്യായാമത്തിന്നു ശക്തിയുണ്ട്. അരുണൻ പ്രതാപയുക്തനായിരിക്കുന്ന സമയത്തു ശരീരായാസം അപത്യമാകുന്നു. പകൽ നമുക്കു പലവിധത്തിലും മനസ്സിന്നും കായത്തിന്നും ആയാസമുണ്ടാകാനിടയുള്ളതിനാൽ അതിന്റെ വിശ്രമത്തിന്നുള്ള സമയം രാവാണ്ല്ലോ. അതിനാൽ രാത്രിയിൽ വ്യായാമം ഒരിക്കലും വയ്ക്കാ. ക്ഷുൽപിപാസാദികളാൽ ക്ഷീണിച്ചിരിക്കുമ്പോഴും ആഹരിച്ചു ഉടനേയും വ്യായാമം വച്ചുക്കൂടണം. ദിവസവും മുടങ്ങാതെയും ക്ലിപ്തസമയത്തിന്നു നീക്കുപോക്കുവരാതെയും വ്യായാമം ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ പല ഗദങ്ങളും പിടിപെടുന്നതാണ്. ശുദ്ധാനിലൻ പ്രചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വിശാലമായ സ്ഥലത്തുവെച്ചു ശരീരായാസം ചെയ്യാവൂ.

വ്യായാമത്തിന്ന് ആരംഭിക്കുന്നതിന്നു മുമ്പായി സ്നേഹസങ്കലിതമായ ചുട്ടുള്ള ഭവഭൂപ്രമെന്തെങ്കിലും അല്പം പാനം ചെയ്യുന്നതു നല്ലതാണ്. ശരീരത്തിന്ന് ആയാസം വന്നാൽ ഉടൻ മന്ദമാരുതൻ പ്രസരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സ്ഥലത്തു ചെന്നിരുന്ന് കുറച്ചുനേരം വിശ്രമിച്ചതിനുശേഷം എണ്ണ തേച്ചുകളിക്കണം. മുലകളുടെ മദ്ധ്യത്തിലും മൂക്കിലും സർപ്പസന്ധികളിലും കക്ഷങ്ങളിലും വിയല്പ്കണ്ടാൽ പിന്നെ അന്നു വ്യായാമം ചെയ്യരുത്. അഭ്യംഗസ്നാനം നല്ലതാണെങ്കിലും ശരീരത്തിൽ ആപാദപൂധം മെഴുക്കുണ്ടാകരുതെന്നു പ്രത്യേകം ഓർമ്മവെക്കേണ്ടതാകുന്നു. രോമകൂപങ്ങൾ വിവൃതമായാൽ അതു രോഗബീജമായി പരിണമിക്കുമെന്നും ഇവിടെ സൂതപ്രമാണല്ലോ.

എന്നാൽ ഏതുതരം വ്യായാമമാണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് ആലോചിക്കുന്നപക്ഷം അതിനെ രീരുമാനിച്ചു പറയുക അസാദ്ധ്യമാകുന്നു. ദിനംപ്രതി മരം വെട്ടുക, നിലം കിളയ്ക്കുക മു

തലായ വേലകൾ ചെയ്യുന്നവർ വേറെ ഒരു വ്യായാമം ചെയ്യേണ്ടതില്ല. മാനസികവ്യായാമം അധികമായുള്ളവർക്കും അലസന്മാർക്കുമാകുന്നു അതു മുഖ്യമായി വേണ്ടത്. നമ്മുടെ പുസ്തകനാരായ സ്രീപുരുഷന്മാർ നമ്മളേക്കാൾ തുലോം കായബലവും ആരോഗ്യവുമുള്ളവരായിരുന്നു. ഇപ്പോഴുള്ള വൃദ്ധന്മാരിൽ ചിലരെ കാണുമ്പോൾതന്നെ നമുക്ക് ആ സംഗതി അനായാസേന അനുമാനിക്കാവുന്നതാണല്ലോ. അവർ ഭിവസേന സ്വകടംബസംബന്ധമായുള്ള പല പ്രവൃത്തികളും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനാലാകുന്നു ഇന്നും അവരുടെ യൗവനം അക്ഷയം നിലനില്ക്കുന്നത്. ഈ കൂട്ടർക്കു പ്രത്യേകിച്ചു ഒരു വ്യായാമം ആവശ്യമില്ല. ഇന്നുള്ള മിക്ക പുരുഷന്മാരും വനിതാജനങ്ങളും ഗൃഹജോലികളിൽ വൈമനസ്സും നടിക്കുന്നതു നമുക്ക് അനുഭവസിദ്ധമല്ലെ? ഇതു വാസ്തവത്തിൽ ജടുതമാകുന്നു. ഏവർക്കും അഭിമാനം ആവശ്യമാണ്. പക്ഷെ അതു ന്യായാനുസൃതവും സന്ദർഭോചിതവുമായിട്ടുള്ളതായിരുന്നാൽ ശോഭാവഹമായിരിക്കും. മനുഷ്യർ അവരവരുടെ ഗൃഹഭരണവൃത്തികളിൽ പ്രതിപത്തിയില്ലാതെ കാണിക്കുന്നതു ദുരഭിമാനമാകുന്നു. അവരവരുടെ ഗേഹവൃത്തികളെ കഴിയുന്നതും യഥാശക്തി സ്വയമേവ നിർവ്വഹിക്കുന്നതായാൽ ധനനഷ്ടം കൂടാതെയും വേണ്ടതുപോലേയും പര്യാവസാനിക്കും. എന്നുമാത്രമല്ല; അവർക്കു വിശിഷ്ടം, മറ്റൊരു വ്യായാമവും ആവശ്യമായി വരികയുമില്ല. ഇതുമൂലം ഗാത്രാവയവബലവും പുഷ്ടിയും ഉണ്ടാകുന്നതുമാകുന്നു. ഒരു കാര്യത്തിൽനിന്നു രണ്ടുതന്നെ ഉണ്ടാക്കുമെങ്കിൽ അതല്ലേ ചെയ്യേണ്ടത്?

വ്യായാമത്താൽ ഇണമധികമുണ്ടാകുമെങ്കിലും, “വാതപിത്താമയീബാലോ വൃദ്ധോജീർണ്ണീചതന്ത്രജേത,” എന്ന വൈദ്യശാസ്ത്രമുള്ളതിനാൽ എല്ലാ മനുഷ്യരും വ്യായാമം ചെയ്തുകൊള്ളണമെന്നു നിർദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. വിത്തം ജ്ഞാനം മുതലായ

വയാൽ ഒരുത്തൻ പ്രതാപയുക്തനായിരുന്നാലും, അവൻ അരോഗിയായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ പിന്നത്തെ അവന്റെ കഥയെന്തായിരിക്കും? അരോഗികളായ അഗതികൾക്ക് അവരുടെ ഉപജീവനമാർഗ്ഗങ്ങളെ അന്വേഷിച്ചു പ്രവൃത്തിയെടുത്തു കൂലി വാങ്ങി കാലം കഴിപ്പാൻ പ്രയാസമില്ല. അതുകൊണ്ടു മനുഷ്യരുടെ ജീവിതദശയിൽ അവർക്കു ലഭിക്കേണ്ടുന്ന വലിയ ഭാഗ്യം ആരോഗ്യമാണെന്നു പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. എന്നാൽ,

“വ്യാധാമജാഗരാദ്ധപന്ത്രീഭാഷ്യാഹാസ്യാദിസാഹസം

ഗജംസിംഹമിവകഷ്ണഭജനതിവിനശ്രുതി” ഈ സംഗതിയാകൂടി എല്ലാവരും സദാഹൃദി സ്മരിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

അദ്ധ്യായം ൮

ദുഷ്ടോധനൻ.

‘വീരൻമഹാകുറിനചിത്തനഭാരമീനൻ
വീരൻകൃതപ്ലനഭിമാനിഖലൻബലിഷ്ഠൻ
ശൂരൻദുരന്തരചിന്തകളാൽമരിച്ചു-
ദുഷ്ടോധനൻസ്വജനസഞ്ചയധൂമകേതു.’

ജാത്യാന്യനായ ധൃതരാഷ്ട്രന്റെ പുത്രനാണ് ദുഷ്ടോധനൻ. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ അമ്മ സുബലരാജാവിന്റെ ആത്മജയായ ഗാന്ധാരിയാകുന്നു. ദുഃഖിച്ചും യുദ്ധം ചെയ്താൻ ശക്തനാകത്തക്ക വിധത്തിൽ സുലക്ഷണമുണ്ടായിരുന്നതിനാലായിരിക്കണം ഇദ്ദേഹത്തിന്നു ദുഷ്ടോധനൻ എന്നു നാമകരണം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. ഗാന്ധാരി വ്യാസമുനിക്ക് ഒരിക്കൽ ചെയ്തിട്ടുള്ള ആതിഥ്യത്തിനായി ഒരു വരം കൊടുക്കാമെന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ അവർക്കു നൂറു പുത്രന്മാരുണ്ടാകുവാൻ അനുഗ്രഹിക്കണമെന്നാണ് അവർ അപേക്ഷിച്ചത്. മുമ്പു

അനുഗ്രഹത്താൽ ഗാന്ധാരി ഗർഭം ധരിച്ചെങ്കിലും രണ്ടു സംവത്സരത്തേക്ക് അവൾ പ്രസവിച്ചില്ലെന്നല്ല, അനന്തരം ഗാന്ധാരി ഒരു മാംസപിണ്ഡമാണ് പ്രസവിച്ചത്. അപ്പോൾ തന്നെ വ്യാസമുനി ആ ഭഗാപിണ്ഡത്തെ നോക്കിപ്പോയി ആ കണ്ണങ്ങളെ ഓരോന്നിനേയും ഓരോ ഭരണിയിലാക്കി അടച്ചുകെട്ടിവെപ്പാൻ ആജ്ഞാപിച്ചു. ചിരാൽ മഹാഭയങ്കരമായ ചിഹ്നങ്ങളോടുകൂടി ഒരു ഭരണിയിൽ ഉള്ള മാംസക്കുട്ടിയിൽനിന്ന് ആട്ടും ഒട്ടോടനൻ ഉത്ഭവിച്ചു. ഒരു മാസം കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം ബാക്കിയുള്ള ഭരണികളിൽനിന്നു ഓരോ ആൺസന്താനവും ഒന്നിൽനിന്ന് ഒരു കന്യയും ജനിച്ചു. ഇങ്ങിനെയാണ് ഒട്ടോടനന്റെ ഉല്പത്തി. ഒട്ടോടനപ്രഭൃതികളെ നോക്കുപേർ എന്നും ആ കന്യയെ ഒട്ടോള എന്നും പറയുന്നു. 'കരു' എന്നു സുപ്രസിദ്ധനായ ചന്ദ്രവംശജരാജാവിന്റെ കലത്തിൽ ജനിക്കയാൽ ഒട്ടോടനാദികൾക്കു 'കരുക്കൾ' എന്നും 'കൈരവർ' എന്നും പേരുകളുണ്ടായി.

പാണ്ഡുരാജാവിന്റെ നിയ്യാണാനന്തരം ധൃതരാഷ്ട്രർ പാണ്ഡവരെ തന്റെ പുത്രന്മാരുടെ കൂടെ ഒരുമിച്ചു വളർത്തിക്കൊണ്ടുവന്നു. ഗമാപ്രയോഗത്തിൽ പാണ്ഡുപുത്രനായ മാരുതിക്ക് അനിതരസാധാരണമായ പാടവമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ അക്കാലം മുതൽ സുയോധനനു ഭീമസേനനോടു രസമില്ലാതായി തുടങ്ങി. അന്യരുടെ ഗുണോൽക്കഷ്ഠത്തിൽ അസത്തുക്കൾക്ക് അസുയ ജനിക്കുന്നതു സാധാരണയാണല്ലോ. ഇതുനിമിത്തം ഭീമനു ഒട്ടോടനൻ വിഷം കൊടുത്തു. എന്നു മാത്രമല്ല, ഒരിക്കൽ കൈകാലുകളെ കെട്ടി അവനെ ഗംഗയിൽ കൊണ്ടുചെന്ന് ഇട്ടുകളഞ്ഞു. ഇതുകൊണ്ട് ഒന്നും മാരുതിക്കു യാതൊരു ദോഷവും പറ്റിയില്ല.

“അരക്ഷിതംതിഷ്ഠതിദൈവരക്ഷിതം
സുരക്ഷിതംദൈവഹതംവിനശ്രുതി

ജീവതൃണാഹാരോപവനേവിസജ്ജിതഃ

കൃതപ്രയത്നോപിഗൃഹേനജീവതി.” എന്നുണ്ടല്ലോ.

അനന്തരം മാരുതി നാഗലോകത്തിൽ ചെന്ന് അവിടെ നിന്ന് അതീതമായ ശക്തിയും ആരോഗ്യവും പ്രാപിച്ചു നിവൃത്തനായി. പാണ്ഡവന്മാർ അമരാംശസംഭവന്മാരും ദുര്യോധനാദികൾ കല്യംശസംഭൃതരുമാകയാൽ അവർ തമ്മിൽ ചേർക്കു അസാദ്ധ്യമാണെന്നു കൂടി ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കുന്നത് അനാചിതമായിരിക്കയില്ലെന്ന് വിശ്വസിക്കുന്നു. സജ്ജനങ്ങളും ഭജനങ്ങളും തമ്മിൽ ഐകമത്യമുണ്ടാകുന്നതല്ലല്ലോ. എന്നാൽ ബാല്യത്തിൽ സദ്യുത്തന്മാരായ പാണ്ഡുപുത്രരുമായി പെരുമാറിട്ടു ദുര്യോധനാദികൾക്കു സജ്ജനത്വമുണ്ടാകാതെ പോയത് അത്ഭുതിശയംതന്നെ. സംസർഗ്ഗംകൊണ്ടാണ് ഗുണഗുണങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നതെന്നുള്ള സ്ഥിതിക്ക്, ധർമ്മപുത്രാദികൾക്കു കരുക്കളുടെ സ്വഭാവം ഉണ്ടാകാത്തത് എന്താണെന്നു ചോദിക്കുന്നപക്ഷം അതിന്ന്,

“സൽസംഗാൽഭവതിഹിസാധുതാവലാനാം

സാധുനാംനഹിഖലസംഗമാൽഖലതപം

ആമോദംകസുമഭവംമുദേവധത്തേ

മൃൽഗന്ധംനതുകസുമാനിധാരയന്തി.” ഈ പദ്യം തക്കതായ മറുപടിയായിരിക്കുമല്ലോ. യുധിഷ്ഠിരൻ ദുര്യോധനനേക്കാൾ മുത്തവന്ദനം ധർമ്മിയുന്ദനം സുശീലനുമായതിനാൽ സന്തോഷഭരിതനായ ധൃതരാഷ്ട്രൻ അദ്ദേഹത്തെ യുവരാജാവാക്കി അഭിഷേകം ചെയ്യുവാൻ ആലോചിച്ചു. എന്നാൽ സുയോധനൻ ആ സംഗതിയെ തീരെ വിരോധിച്ചു. എന്നതെന്നെയല്ല, പാണ്ഡവന്മാരെ നാട്ടിൽനിന്ന് ഓടിക്കണമെന്നും നിബ്ബന്ധിച്ചു. പാണ്ഡുപുത്രരെ ജതുഗേഹം പണിയിപ്പിച്ചതിൽ താമസിപ്പിച്ചെങ്കിലും, ദുര്യോധനന്റെ സമീഹിതം സാധിച്ചില്ല. ഈദൃശങ്ങളായ പലേ ഉപദ്രവങ്ങളും ദുര്യോധനാദികൾ പാ

ണ്ഡവന്മാർക്കു ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നെങ്കിലും, അവർ അധർമ്മമായി ജാതൊന്നും പ്രവൃത്തിച്ചതുമില്ല. എന്നാൽ ധർമ്മജാതികളുടെ ധ്യാനം,

“ക്ഷോണീകോണശതാംശപാലനകലാഭൂർഗഗർവ്വാനലക്ഷ്യല്ലുണ്ണരേന്ദ്രചാടരചനാംധന്യാംനമന്ത്യാമഹേദേവംസേവിതുമേവനിശ്ചിനമഹേയോസൈശഭയാലുപുരധാനാമുഷ്ടിമുചേകചേലമുനയേദത്തേസ്തുവിത്തേശതാം”-എന്നായിരുന്നതുകൊണ്ടു സുയോധനാദികൾ ചെയ്ത ഉപദ്രവങ്ങളെല്ലാം കണ്ണിൽ കൊള്ളേണ്ടതു പരികത്തിന്മേലായി എന്നു പറഞ്ഞപോലെയാണ് പരിണമിച്ചത്.

അരക്കില്ലത്തിൽനിന്നു രക്ഷ പ്രാപിച്ചതിനുശേഷം യുധിഷ്ഠിരാദികൾ വനവാസം കഴിഞ്ഞ് ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥത്തിൽ എത്തി അവിടെവെച്ചു രാജസൂയയാഗം ചെയ്തു. ഇതുമൂലം ഭയ്യോധനൻ പാണ്ഡവന്മാരിൽ പൂർവ്വാധികം വൈരം മുഴുത്തു ധർമ്മന്മാവിനെ ഭൂതത്തിനായി ഹസ്തിനപുരത്തിലേക്കു വരുവാൻ സ്വപിതാവിനെക്കൊണ്ടു ക്ഷണിപ്പിച്ചു. ചുതുകളിയും പോരാട്ടവും രാജധർമ്മങ്ങളാണല്ലോ. ഈ വിഷയങ്ങളിൽ ക്ഷണിക്കപ്പെടുന്ന ഭൂപാലന്മാർ അതിൽ വിമുഖരാകുവാൻ രാജധർമ്മം അനുവദിച്ചിട്ടില്ല. ഈ സ്ഥിതിക്കു ധർമ്മപുത്രർ ഭയ്യോധനനെ ഈ വിഷയത്തിൽ അനുസരിച്ചത് അന്യായമായെന്നു വരുന്നതല്ലല്ലോ. സുയോധനൻ ശകുനിയുടെ സഹായത്താൽ ധർമ്മപുത്രരെ തോല്പിച്ചു പാണ്ഡവന്മാരുടേയും പാണ്ഡാലിയുടേയും സർവ്വസ്വവും അപഹരിച്ചെടുത്തു. ചൂതാട്ടത്തിൽ നിശ്ചയിച്ചിരുന്ന വാശത്തമാണ് പാണ്ഡവരുടെ വനവാസത്തിനു കാരണമായി ഭവിച്ചത്. അനന്തരം പാണ്ഡവന്മാർക്കു ഒരു സംവത്സരം അജ്ഞാതവാസവും വേണ്ടിവന്നു. ഈ അവസരത്തിൽ അവർ പല അത്ഭുതകർമ്മങ്ങളെ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഭയ്യോധനനാൽ ഉല്പന്നനായ ദുര്യോധനന്റെ കഠിനകർമ്മം കണ്ടു സഹിച്ചു

കൊണ്ടിരുന്ന ധർമ്മപുത്രരുടെ സഹനശക്തിയും, ത്വേദസര
ത്തിൽ പ്രദർശിപ്പിച്ച ഭീമസേനന്റെ ആണത്തവും പ്രശംസനീ
യംതന്നെ. പാണ്ഡവന്മാർ വനവാസത്തിലിരിക്കുമ്പോൾ അ
വർക്കുണ്ടാകാവുന്ന ഭാരിദ്രാഭി അരിഷ്ടങ്ങളെ കണ്ട് ആനന്ദി
കുമാർ പോയിരുന്ന സുയോധനനെ ചില ഗന്ധർവ്വന്മാർ പിടി
ച്ചുകെട്ടി. ആ സന്ദർഭത്തിൽ പാണ്ഡവന്മാർ ചെന്ന് അവ
നെ അവരിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടുത്തി. “കൊന്നാൽ പാപം തി
ന്നാൽ തീരു”മെന്നും “പുല്ലുകളെക്കൊണ്ടുമുപകാരമുണ്ടാകും”
എന്നും, മറ്റും ഈ സന്ദർഭത്തിൽ സ്തുതിക്കേണ്ടതാണല്ലോ.

പാണ്ഡവന്മാർ വനവാസവും മറ്റും കഴിഞ്ഞു മടങ്ങി വ
ന്നതിനുശേഷം ദുര്യോധനാദികളോടു യുദ്ധം ചെയ്യേണ്ടതായി
ട്ടാണ് സംഗതി വന്നത്. ഈ ആഹവവിഷയത്തിൽ ദുര്യോധന
നും ജിഹ്വപുത്രനായ ജിഹ്വവും ശ്രീകൃഷ്ണഭഗവാന്റെ സഹായ
ത്തിനായി അപേക്ഷിച്ചു. നിദ്രിതനായ ഭഗവാന്റെ തലയ്ക്കൽ
ഭാഗത്തു രത്നാസനത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്ത സുയോധനന്റെ അ
ഹങ്കാരവും, കാലകൽഭാഗത്തു വന്നു വിനീതനായി തൊഴുതും
കൊണ്ടു നിന്നിരുന്ന അർജ്ജുനന്റെ ഭക്തിവിനയാദികളും അ
തിശയനീയമാണെന്നു പറയാതെ കഴികയില്ല. മധുസൂദനൻ
ഉണർന്നു നോക്കിയപ്പോൾ ആദ്യമായി കണ്ടത് അർജ്ജുനനെയാ
ണ്. ഭഗവാൻ പാത്ഥനെ കണ്ട മാത്രയിൽ കശലപ്രശ്നങ്ങൾ
ചെയ്തു. അപ്പോൾ പത്മനാഭൻ ദുര്യോധനജ്യേഷ്ഠൻ വന്നിട്ടു
ണ്ടെന്നു ഭഗവാനെ അറിയിച്ചു. കൈഭാരി ദുര്യോധനനോടു
കശലവാത്കൾ ചോദിച്ചു. അർജ്ജുനന്റെ ഈ പ്രവൃത്തി
യിൽനിന്ന് ആയാളുടെ ഭ്രാന്തഭക്തിസ്നേഹങ്ങളും ധർമ്മബുദ്ധി
യും പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നുണ്ടല്ലോ. സുയോധനൻ വന്ന കാഴ്ച പ
റഞ്ഞപ്പോൾ ശ്രീകൃഷ്ണഭഗവാൻ “താൻ ആയുധമെടുക്കുകയി
ല്ലെന്നും, അതിനാൽ തന്റെ സൈന്യങ്ങൾ മതിയൊ, അഥ
വാ താൻതന്നെ വേണമോ” എന്നു ചോദിച്ചതിന്ന്; സൈ

ബ്രഹ്മൻ മതിയെന്നു സുയോധനൻ മറുപടി പറഞ്ഞു. അതിനാൽ ഭഗവാൻ സസന്തോഷം സൈന്യങ്ങളെ ഭയ്യോധനന് അയച്ചുകൊടുത്തു. വിജയൻ സഹായാത്ഥം ഭഗവാൻ പോന്നാൽ മതിയെന്നു സമ്മതിച്ചു. ഉടനെ ഭയ്യോധനാഭികളും പാണ്ഡവന്മാരും തമ്മിൽ ഭയങ്കരയുദ്ധം ആരംഭിച്ചു. പതിനെട്ടാം ദിവസം സുയോധനൻ പരാജിതനായി, സമരാങ്കണത്തിൽ നിന്ന് ഓടി ഒരു തടാകത്തിൽ ചെന്ന് ഒളിച്ചു. ഭീമസേനൻ ആ സ്ഥലം എങ്ങിനെയൊ കണ്ടുപിടിച്ച് അവിടെവെച്ച് അവർ ഇരുവരും തമ്മിൽ ഗദായുദ്ധം നടത്തി. വളരെനേരം യുദ്ധം ചെയ്തിട്ടും മാരുതിക്കു ഭയ്യോധനനെ വിജയിപ്പാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അങ്ങിനെയിരിക്കേ പവനാത്മജനു പൂർവ്വശപഥം ധാരണയിൽ വരുകയും, ഉടനെ ഗദകൊണ്ടു ഭയ്യോധനന്റെ തുടയിൽ അടിച്ചു എല്ലു പൊടിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ഇതു യുദ്ധമയാഭയ്ക്കു ചേർന്ന പ്രവൃത്തിയായിട്ടുണ്ടെന്നു പറയാൻ പാടില്ല.

സുയോധനൻ ഇങ്ങിനെ അവശനായി തീവ്രവേദനയോടെ കിടക്കുമ്പോൾ അശ്വത്ഥാമാവിനോടു പാണ്ഡവന്മാരുടെ ശീഷ്ങ്ങൾ എടുത്തു തന്റെ മുമ്പിൽ കൊണ്ടുവന്നു വെക്കേണമെന്ന് ഉറക്കെ വിളിച്ച് ആജ്ഞാപിച്ചു.

“സാരനാംപുരുഷനെപ്പാരമിട്ടിടിച്ചാലും
സാരശക്തിയെത്രജിച്ഛീടുമാറില്ലതന്നും
തീയെരിയുന്നകൊള്ളികീഴാക്കിപ്പിടിച്ചാലും

തീയുടെജ്വാലമോല്ലോട്ടല്ലാതെജ്വലിക്കുമോ?”, എന്നല്ലേ സരസകവി കഞ്ചൻനമ്പ്യാർ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. അശ്വത്ഥാമാവും രണ്ടു ഭടന്മാരുംകൂടി പോയി ഉപായേന പാണ്ഡവന്മാരുടെ അഞ്ചു പുത്രന്മാരെ കൊന്ന് അവരുടെ തലകളെ കൊണ്ടുവന്നു ഭയ്യോധനനെ കാണിച്ചു. അപ്പോൾ ക്രുരിരുളു

ണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും, അഞ്ചു തലകുളുണ്ടെന്നു സുയോധനൻ കയ്യുകൊണ്ടു തപ്പിനോക്കി ഗ്രഹിച്ചു സന്തോഷസാഗരത്തിൽ നിമഗ്നനായി. അനന്തരം ഭീമസേനന്റെ തലയെ അതിൽ നിന്നു തിരിഞ്ഞെടുത്തു തന്റെ കയ്യിൽ കൊടുപ്പാൻ ഭയ്യോധനൻ അവരോടു കല്പിച്ചു. അശ്വത്ഥാമാവ് അതിൽനിന്ന് ഒന്നെടുത്തു കയ്യിൽ കൊടുത്തു. സുയോധനൻ അതിനെ താഴ്ത്തുവെച്ചു തല്ലിച്ചതയ്ക്കുവാൻ ഒന്ന് അമർത്തിയപ്പോൾ അതു പ്രയാസംകൂടാതെ ചതഞ്ഞുപോയി. അപ്പോൾ ഭയ്യോധനന് അതു ഭീമസേനന്റെ ശിരസ്സല്ലെന്നു തീർച്ചവന്ന് അത്യാന്തം പരിതപിച്ചു. ഇതുമൂലം കോപാക്രാന്തനായ ഭയ്യോധനൻ അശ്വത്ഥാമാവിനെ ശാസിച്ചു കിടന്നുകൊണ്ടു പരലോകത്തെ പ്രാപിച്ചു.

അദ്ധ്യായം ൯

ജലം.

“പാനീയംപ്രാണിനാംപ്രാണഃ വിശ്വമേവചതന്ത്രയം.”

ജലം വണ്ണമില്ലാത്തതും രുചിയില്ലാത്തതുമായ ഒരു ദ്രവ ദ്രവ്യമാകുന്നു. ശാസ്ത്രപ്രകാരം രണ്ടുഭാഗം ജലബാഷ്പവും ഒരു ഭാഗം അമിതവുമു കൂടിച്ചേർന്നുണ്ടായ ഒരു പദാർത്ഥമാണ് വെള്ളം. എന്നാൽ സ്ഥലം എങ്ങിനെയുണ്ടാകുന്നുവെന്നു നോക്കുക. ആഴത്തിൽ കുഴിച്ചുനോക്കുന്നതായാൽ ഭൂമിയിൽ വെള്ളമുണ്ടെന്നു നമുക്കനുഭവപ്പെടുന്നുണ്ടല്ലോ. എല്ലാ ഭീകിലും കുഴിച്ചുനോക്കിയാൽ ജലം കണ്ടുവെന്നും വരികയില്ല. കണ്ടാൽത്തന്നെ അത് എല്ലാക്കാലത്തും ഒരുപോലെ നിലയിൽ നില്ക്കുന്നതായും കാണുന്നതുമാകില്ല. ഇതു ഭൂമിയുടെ നിസ്തോന്നതസ്ഥിതി

ഭേദങ്ങളാൽ ഒരവിനുണ്ടാകുന്ന ഭേദഗതിയായിരിക്കണം. സൂത്രോക്താശക്തിയാണ് ജലത്തെ ജലാശയങ്ങളിൽനിന്ന് ആവിരൂപേണ ആകർഷിച്ചു വാരിവാഹത്തിലാക്കുന്നത്. അതിന്നു ശേഷം ശീതജന്മരൂപത്തിൽ ഘനത്തിന്റെ ഘനം കുറച്ചു ജലകണങ്ങളെ ഭൂമിയിലേക്കു വീഴ്ത്തുന്നു. ഇങ്ങിനെയാകുന്നു മഴയുണ്ടാകുന്നത്. ഇതുമൂലം ഭൂമിയിൽ സവിവരൈല്ലല്ലവുമില്ലാതായിത്തീരുന്നു.

ഒരു പക്ഷെ ഒന്നോ രണ്ടോ നാൾ ഭക്ഷണംകൂടാതെ കഴിച്ചുകൂട്ടാമെങ്കിലും, തൃണാവശഗനായ ഒരുത്തന് ഒരു നാഴിക പോലും ജലപാനമൊഴിച്ചുവെക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. ആനുമയത്തു കിട്ടുന്ന ജലം ഹൃദ്യമല്ലാതിരുന്നാൽതന്നെയും ആയാൾ കുടിച്ചുകൊള്ളും. ശരീരസുഖത്തിന്നും പോഷണത്തിന്നും മറ്റും അവശ്യം ആവശ്യമായവയിൽ ഒട്ടും അപ്രധാനാഹമല്ലാത്ത ഒരു വസ്തുവാണല്ലോ വെള്ളം. “ജീവനുള്ള ജനത്തിന്റെ ജീവനായതുജീവനം.”

എന്നാൽ സ്നാനപാനാദികൾക്കുള്ള വെള്ളം എങ്ങിനെയുള്ളതായിരിക്കേണമെന്നാണിനി ആലോചിക്കേണ്ടത്. അപ്പൂർണ്ണദിക്സമാനമായ ജലം കുടിക്കുകയും അതിൽ കളിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതു ശരീരസുഖരക്ഷയാകുന്നു. ആയുഷ്കാലത്തിൽ മനുഷ്യർ മുഖ്യമായി ലഭിക്കേണ്ടുന്ന ഭാഗ്യം അരോഗതയാണല്ലോ. മലിനമായ ജലം മൂലമാണ് മിക്ക രോഗങ്ങളും അങ്കുരിക്കുന്നത്. വെള്ളത്തിൽ പരമാണുപ്രായങ്ങളായ കൃമികളും കരടുകളുമുണ്ട്. അവ നമ്മുടെ മാംസപക്ഷുസ്സുകൾക്കു ഗോചരങ്ങളല്ല. അതിനാൽ കുടിക്കുവാനും കളിക്കുവാനുമുള്ള വെള്ളത്തിൽ മാലിന്യം തീരെയുണ്ടാകരുത്. അത് ആരോഗ്യഹാനികരമാകുന്നു.

അന്തരീക്ഷത്തിൽനിന്നു വാരികണങ്ങൾ അവനിയിൽ പതിച്ചാൽ അതിൽ മലിനാംശങ്ങൾ കലരാതിരിക്കയില്ല. അതു നിലത്തായാലും തടാകത്തിലായാലും കൂപത്തിലായാലും പുഴയിലായാലും ഫലം ഒന്നുതന്നെയാണ്. പക്ഷെ കിണറു

കൾ കല്പകൊണ്ടു കെട്ടിപ്പൊക്കുന്നതിനാലും ആൾമറ ഇടുന്നതു കൊണ്ടും അതിലെ ജലം അധികം മലസമ്മിശ്രമാകുന്നതല്ല. എങ്കിലും അത് ആഴമുള്ളതും വിസ്താരം കുറഞ്ഞതും ആകയാൽ അതിൽ ആദിത്യാശ്ശി വേണ്ടതുപോലെ പരറാത്തതു കൊണ്ടും, അടിയിൽ പങ്കുമാറിനില്പാൻ ഇടയുള്ളതിനാലും, പടുത്തിട്ടുള്ള കല്ലുകളുടെ ഇളമ്പുകളിൽനിന്നു പൊടിയും മറ്റും കലരുന്നതു നിമിത്തവും കിണററിലെ വെള്ളത്തിലും മാലിന്യം ഭവിക്കാതിരിപ്പാൻ വഴിയില്ല. കളത്തിൽ വസനങ്ങൾ അലക്കുന്നതുകൊണ്ടും, കരിയും മെഴുക്കുമുള്ള പാത്രങ്ങൾ തേച്ചുകഴുകുന്നതുമൂലവും മലിനജലം അതിൽ ഒലിച്ചുവന്നു ചേരുന്നതിനാലും അതിലെ വെള്ളവും പ്രായേണ അത്ര നന്നായിരിക്കയില്ല. പുഴയിൽ കന്നുകാലികളെ എറക്കുന്നതുമൂലവും അതിലെ മിക്ക ഭാഗങ്ങളും നിശ്ലോണതങ്ങളായിരിപ്പാൻ സംഗതിയുള്ളതുകൊണ്ടും, ചീയുന്ന സാധനങ്ങളും ചപ്പും ചവറും അതിൽ വീണ് ചീഞ്ഞു താഴ്ന്നുകിടന്നു ചളികെട്ടിനില്പാൻ എടയുള്ളതിനാലും അതിലെ വെള്ളവും നിമ്ബലമായിരിക്കയില്ല. എന്നാൽ മഴവെള്ളമാണ് നല്ലത്. എങ്കിലും അതു ഗഗനത്തിൽനിന്നു പോന്നു ഭൂതലത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിന്നുമുമ്പായി മലിനവാതസ്സർന്നുകൊണ്ടും മറ്റും ആ വെള്ളവും ചീത്തയാവാനിടയുണ്ട്. മഴപെയ്യുമ്പോൾ വൃക്ഷങ്ങളുടേയൊ മറ്റൊരു തടവില്ലാത്ത ഒരു വെളിസ്ഥലത്ത് ഒരാൾ പൊക്കത്തിൽ ഒരു തട്ടുണ്ടാക്കി അതിന്റെ മുകളിൽ ഒരു വലിയ പരന്ന മൺപാത്രമോ കുരിങ്കൽപാത്രമോ വെച്ച് അതിന്റെ മുകളിൽ രണ്ടിൽ കുറയാതെ നേരിയ വസ്ത്രമിട്ടു കാററത്തു പറന്നുപോകാതെ കെട്ടി വെയ്ക്കുക. മഴ നിന്നാൽ ആ പാത്രത്തിലുള്ള വെള്ളമെടുത്ത് അടച്ചു സൂക്ഷിക്കുക. ഇത് ഏററവും നല്ല ജലമായിരിക്കും.

ജലശുദ്ധീകരണ മാർഗ്ഗങ്ങൾ:— കിണററിലൊ പുഴയിലൊ കളത്തിലൊ നിന്നു വെള്ളം കോരിയെടുത്ത് അരിച്ച് ഒരു പാത്രത്തിൽവെച്ചു കുറച്ചുനേരം കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെയും

ഒന്നുകൂടി അരിക്കണം. അതിൽപിന്നെ അതിൽ തേറാംപരലോ, പടിക്കാരമോ, കരിക്കട്ടയോ ഇട്ടു കുറച്ചുനേരം അടുവെക്കുക. അനന്തരം ഒന്നുകൂടി അരിച്ചു മുൻപറഞ്ഞ ഏതുതരം പാത്രങ്ങളിലെങ്കിലുമാക്കി അടുപ്പവെക്കുക. ഈ വെള്ളത്തിൽ തീരെ മാലിന്യമുണ്ടാകയില്ല. പച്ചവെള്ളം തിളപ്പിച്ച് അരിച്ചെടുത്താലും അതിൽ ദോഷാംശങ്ങളുണ്ടാകയില്ല. കാരണം, അതിലുണ്ടാകാവുന്ന പരമാണുപ്രാണികൾ നശിച്ചു പോകുന്നതുതന്നെ.

ജലപരിണാമങ്ങൾ:— ബാഷ്പം, ദ്രവം, ഘനീഭൂതം എന്നു സ്വഭാവരൂപം പ്രമാണിച്ചു ജലത്തിന്നു ത്രിഭേദങ്ങൾ കല്പിക്കണം. ഈ ഉപന്യസിച്ചതിന്റെ പ്രതിലോമക്രമത്തിലുള്ള രൂപങ്ങൾക്കു കാരണം ശീതോഷ്ണാവസ്ഥകളാകുന്നു. ശീതാധിക്യം ഘനീഭൂതജലത്തിന്റേയും, ഉഷ്ണത്തിന്റെ ക്രമപ്രവൃദ്ധങ്ങളായ സ്ഥിതികൾ ദ്രവബാഷ്പരൂപങ്ങളുടേയും കാരണങ്ങളായിത്തീരുന്നു. ഇവയിൽ ദ്രവദ്രവ്യമായിരിക്കുന്ന ജലത്തെയാണ് നാം പ്രായേണ ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നത്. വെള്ളം ഘനീഭൂതമായാൽ അതിന്നു ദാഹ്യം കൂടിയിരിക്കും. നിറത്തിന്നും ഭേദഗതി വരുന്നതുമാണ്. ഇതു അത്യുഷ്ണശമനത്തിന്നു വിശേഷമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. എന്നാൽ അതു വാതരോഗികൾക്കു തീരെ വിരോധവുമായിരിക്കും.

അതിനാൽ ജലം സകലജീവികൾക്കും അവശ്യം ആവശ്യമുള്ളതാണെങ്കിലും, അതിന്റെ ഗുണത്തെ കണ്ടറിഞ്ഞ് ആതരത്തിലുള്ള ജലം കുടിക്കുകയും മറ്റും ചെയ്യുന്നതായാൽ അത് ആരോഗ്യത്തിന്ന് ആനുകൂല്യമായിരിക്കുമെന്ന് എല്ലാവരും ഓർക്കേണ്ടതാകുന്നു.

അദ്ധ്യായം ൧൦.

സ്വയമർത്ഥരത.

‘രജകുളകലനീക്കം, രാജസന്മാന്യരാക്കം,
രജനിയുടെ വരൻപോൽ ബുദ്ധിയെ ശുദ്ധയാക്കം,
നിജമുറനിറവേറുന്നോക്കിവയ്ക്കാക്കുമേലേ
സുജനനിരപൊഴിക്കുംപ്രീതിയുവന്നുദിക്കും.’

ഒരു മനുഷ്യൻ നടത്തേണ്ടതായ ധർമ്മത്തിൽ ആയാർക്കു ജനിക്കുന്ന ആസക്തിയാണ് ‘സ്വതർത്ഥരത.’ അവരവരുടെ ധർമ്മപരിപാലനത്തിൽ അന്യപ്രേരണം അനാദരണീയമാകുന്നു. എത്രതന്നെ സ്വാതന്ത്ര്യവും പ്രാബല്യവുമുണ്ടായിരുന്നാലും, ദോഷപ്രദങ്ങളായ അധർമ്മങ്ങളെ ഒരിക്കലും ചെയ്യരുത്. ഒരു ധർമ്മ മറൊരു ധർമ്മത്തിന്നു വിരുദ്ധമായി ഭവിച്ചുവെന്നു വരാം. ആ സന്ദർഭത്തിൽ യാതൊന്നിനെയൊണ് ആചരിക്കേണ്ടതെന്നുള്ള സന്ദേഹമുണ്ടാകാം. എന്നാൽ സാധാരണയായി അശക്തർ ഈ അവസരത്തിൽ അവർക്കു ശക്യമായിട്ടുള്ളതു യാതൊന്നൊ അതിനെ ചെയ്യാൻ സന്നദ്ധരായിരിക്കും. ദശരഥൻ കൈകേയിയോടു ചെയ്ത പ്രതിജ്ഞാസംരക്ഷണത്തിന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സീമന്തപുത്രനായ ശ്രീരാമനെ രാജാവാക്കി അഭിഷേകം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നതിന്നും കാലം ഒന്നായി പരിണമിക്കയും ഇവ രണ്ടും ഒരാളാൽ നടത്തപ്പെടേണ്ടതായി വരികയും ചെയ്തപ്പോൾ ദശരഥമന്നാവൻ പ്രവൃത്തിച്ചതെന്താണ്? അത് ഇവിടെ സ്മരണീയവുമാണല്ലോ. ധർമ്മനിഷ്ഠയിൽ അണുവിന്നും പിഴയ്ക്കുതെ നടന്നിട്ടുള്ളവർ പുരാതനന്മാരാണെന്നുള്ളതിന്നു പല ലക്ഷ്യങ്ങളും കാണാനുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് എല്ലാ കാര്യത്തിലും മനുഷ്യർ സ്വധർമ്മത്തെ അവലംബിച്ചു പ്രവൃത്തിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

സ്വയമ്മാനുഷ്യാനന്താലാണ് മനുഷ്യരുടെ അജ്ഞാനം നീങ്ങി അവർക്ക് സുജ്ഞാനമുണ്ടാകുന്നത്. പതിവുതയായ ദമയന്തിയെ ഉൾഗത്തിൽനിന്നു രക്ഷിച്ചു വേടനെ അവൾ ശപിച്ചു ഭ്രൂണശേഷനാക്കിയത് അധർമ്മമാണെന്ന് ഒരു പക്ഷെ ചിലർ വിചാരിച്ചേക്കാം. എന്നാൽ ഇക്കാര്യത്തിൽ രക്ഷിച്ചവനെ ദ്രോഹിച്ചത് ആണ് അധർമ്മമെന്നായിരിക്കാം അവരുടെ യുക്തി. പാതിവ്രത്യം ഒരു സ്ത്രീയുടെ ഉത്തമധർമ്മമാകുന്നു. അതുകൊണ്ടു ദമസോദരി കിരാതനെ ശപിച്ചു ഭ്രൂണമാക്കിയത് അവളുടെ സ്വധർമ്മപരിപാലനത്തിനാണെന്നു വിചാരിക്കേണ്ടതുളളവെന്നും മറ്റൊരു പക്ഷവുമുണ്ട്.

നിജധർമ്മാചരണപരായണന്മാരുടെ പ്രവൃത്തിക്കു പ്രായേണ ശക്തിയും ഫലവും കൂടിയിരിക്കും. അല്ലെങ്കിൽ അബലയും അഗതിയുമായിരുന്ന ഭൈമിക്ക് അപ്പോൾ ആ വ്യാധനെ ശപിച്ചു ക്ഷാരമാക്കുവാൻ ഒരിക്കലും കഴിയുന്നതല്ല. വാസ്തവത്തിൽ സ്വധർമ്മസ്സേഹികളാകുന്നു കേവലം ധന്യപദത്തിന് അർഹർ. സ്വധർമ്മഭേഷികളെ വീട്ടുകാരും നാട്ടുകാരുംകൂടി വെടിയും. ഒരു കഡുംബത്തിലെ അംഗങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കേണ്ടത് ആ തറവാട്ടിലെ കാരണവരുടെ ധർമ്മമാണല്ലോ. ആയാൾ അതു ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ ആയാളുടെ ധർമ്മത്തിന്നു ഭംഗമായി. ഇതുനിമിത്തം കഡുംബക്കാക്ക് ആയാളോടു പ്രീതിയുമുണ്ടാകുന്നതല്ല. എന്നുമാത്രമല്ല, അനന്തരവർ ആയാളെ കെടുകാര്യസ്ഥനാക്കുകയും ചെയ്യും. തന്നിമിത്തം ആയാൾക്കുള്ള ബഹുമാനം ശൂന്യമായി തീരുകയും ചെയ്യും. സ്വധർമ്മങ്ങളെ ലംഘിച്ചു നടക്കുന്നവരുടെ ഭവിഷ്യത്ത് ഇപ്രകാരമായിരിക്കും.

അവരവരുടെ നാടിന്റെ അഭിവൃദ്ധിക്കും ഉൽക്കർഷ്ഠിതനും മനുഷ്യർ പ്രയത്നിക്കേണ്ടതു മനുഷ്യരുടെ ധർമ്മമാണല്ലോ. എന്നാൽ ഒരുത്തൻ പഠിച്ചു ഉന്നതാവസ്ഥയിൽ വന്നുവെന്നു വിചാരിക്കുക. അനന്തരം ആയാൾതന്നെ പണം ചിലവു

ചെയ്തു പഠിപ്പിച്ചു ഉദ്യോഗത്തിലിരിക്കാറാക്കിയ കഡംബക്കാര്യങ്ങളും സ്വന്തനാടിന്റേയും നാട്ടുകാരുടേയും ക്ഷേമത്തിനും ഗുണത്തിനുമായി യത്നിക്കാതിരിക്കയോ കഡംബക്കാരേയോ നാട്ടുകാരേയോ ഉപദ്രവിക്കയോ മറ്റൊരാൾ ചെയ്യുന്നതായാൽ അത് ആയാളുടെ ധർമ്മത്തിന്നു വിഘാതമാകുന്നു. ഇതുമൂലം നാട്ടുകാർക്കും ആയാളിൽ ബഹുമാനമുണ്ടാകുന്നില്ല. എന്നുമാത്രമല്ല, അത് ആയാളുടെ പേരിൽ അവർക്ക് ഒരു ശത്രുതയായും പരിണമിക്കുന്നു. “വലിയവന്റെ മാനം എളിയവന്റെ എളിയിൽ” എന്നുള്ള പഴമൊഴി മനുഷ്യർ സദാഹൃദി കരുതി നടക്കേണ്ടതാകുന്നു. “പഴംചൊല്ലിൽ പതിരങ്ങളെങ്കിൽ പാലു കയ്ക്കും” എന്നല്ലേ പെശരാണികന്മാർ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ആയുർവാക്യങ്ങളായിട്ടുള്ള സർവ്വഗുണങ്ങളും അവരുടെ സ്വധർമ്മാരണനിഷ്ഠയൊന്നിനാൽ മാത്രമാണെന്നു പ്രമാണങ്ങളാൽ അറിയുന്നുണ്ടല്ലോ.

സ്വധർമ്മത്തിൽ താല്പര്യവും ശ്രദ്ധയുമുള്ളവരുടെ ഹൃദയഭൂമിയിൽ രാഗദോഷാദികളാകുന്ന ചീത്തവിത്തുകൾ അങ്കുരിക്കുന്നതല്ല. കാമക്രോധാദികളുടെ വിളനിലമായ മനസ്സുള്ളവർക്കു മുക്തിക്ക് ആസ്പദമായ ആത്മജ്ഞാനം അങ്ങാടി മരണോ പരിമരണോ എന്നുകൂടി അറിയുക അസാദ്ധ്യമാകുന്നു. അതുകൊണ്ടു മനുഷ്യരുടെ ജീവിതകാലത്തിൽ സ്വധർമ്മസംരക്ഷണത്തിൽ തല്പരന്മാരായി യഥാവിധി അനുഷ്ഠിച്ചാലെ സജീവനായിരിക്കുന്ന കാലത്തിലും ചരമഗതിക്കുശേഷവും അവരുടെ കർമ്മഫലപ്രാപ്തിയുണ്ടാകയുള്ളവെന്നു കരുതി എല്ലാവരും അവരവരുടെ പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു.

അദ്ധ്യായം ൧൧.

ക്ഷാ നി.

‘ഘോരാരണ്യത്തെ, യാത്ഥപ്രിയയൊടുമനുജ-

ന്മാരൊടും കാലമൊന്ന-

ല്ലീരാറാണ്ടാവ്സിച്ഛു, വിഷഭേദനകൃതം

പീഡയെല്ലാം സമീച്ഛു,

ഓരാണ്ടജ്ഞാതവാസത്തെയുമവിടെയനു-

ഷ്ടീച്ഛു, ധർമ്മാത്മജന്മാ-

ധീരാഗ്രന്ഥ്; ക്ഷാന്തിയേന്തുനവരുടെ ചരിതം

പ്രത്യഹം സ്മൃതമല്ലോ.’

ക്ഷാന്തി എന്നത് ആത്മോദ്ദേശ്യകൃത്യങ്ങളിൽ ഒന്നാകുന്നു. ‘ക്ഷാന്തി’, ‘ക്ഷമ’ എന്നീ പദങ്ങൾ ശ്രവണമാത്രയിൽ വ്യത്യസ്തങ്ങളായി തോന്നാമെങ്കിലും, അവയുടെ അർത്ഥവും ഉല്പത്തിസ്ഥാനവും ഒന്നുതന്നെയാണ്. ഇവ രണ്ടും ‘ക്ഷമ’ എന്ന മൂലാക്ഷരക്കൂട്ടത്തിൽനിന്നു തന്നെയാണ് ഉത്ഭവിച്ചിട്ടുള്ളത്. ആത്മോദ്ദേശ്യകൃത്യങ്ങളുടെ പരിപ്ലോ പരിചയമോ ഇല്ലാത്തവർക്കു ഭേദത്തിന്റേയോ ഭേദിയുടേയോ ബാഹ്യാഭ്യന്തരപോഷണവിഷയത്തിൽ യാതൊരറിവുമുണ്ടാകുന്നതല്ല. ശരീരാത്മാക്കളെക്കൊണ്ടല്ലാതെ ഐഹികപാരത്രികഗുണങ്ങൾ സിദ്ധിക്കുന്നതല്ല. ഈ ഗുണസാമ്യാർത്ഥം ക്ഷമ അശ്രാന്തം അനുകൂലിക്കുന്നതിനാൽ ജീവിതസുഖകാംക്ഷികൾ ക്ഷമാശീലന്മാരായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

ശ്രോധാഗമത്തിൽ മനുഷ്യരെ സാഹസമായി ഓരോന്നു പ്രവൃത്തിപ്പിക്കുവാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ, അതു ദോഷപ്രദമാകയാൽ ത്യാജ്യമാണെന്നും മറ്റും അവരുടെ മനുസാ

ക്ഷിയോട് ഉപദേശിച്ചു ആ ഉദ്ദിഷ്ടോദ്യമപ്രാരംഭത്തിൽനിന്നു വിരമിക്കുവാൻ യാതൊന്നാണ് നിബ്ബന്ധിക്കുന്നത് അതാകുന്നു ക്ഷമ. മനുഷ്യരുടെ മനസ്സു പലവിധമായ വികാരധാന്യങ്ങളുടെ വിളനിലമാകുന്നു. നല്ല ധാന്യങ്ങൾ സമൃദ്ധിയായി വിളയുന്ന നിലം കൈവശം വെക്കേണ്ടതും ആ നിലയ്ക്കു ഭേദം വരാതിരിപ്പാൻ സൂക്ഷിക്കേണ്ടതുമാകുന്നു. ചീത്ത വിത്തുകൾ വിളയുന്ന സ്ഥലം വിപ്ലവകയോ നന്നാക്കുവാൻ യത്നിക്കയോ ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ ഫലമില്ലല്ലോ. അതു നല്ല വിഷയങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചുള്ള വികാരങ്ങൾക്കിരുപ്പാൻ ഹൃദയത്തിൽ എടം കൊടുക്കുകയും ദുർദ്വീകാരങ്ങളെ അകറ്റുകയും വേണം. ഇതിനു ക്ഷമയുൾക്കാതെ മറൊന്നിനും ശക്തിയില്ല. എന്നാൽ മനോവികാരങ്ങൾക്കു പ്രായേണ സുസ്ഥിരതയുള്ളതായി കാണുന്നില്ല. ഓരോ സമയങ്ങളിൽ ഓരോ കാര്യകാരണങ്ങളെക്കൊണ്ട് ഇവയുടെ പരിണാമാവസ്ഥയും മറ്റും പലപ്രകാരേണ പ്രശോഭിക്കുന്നതാണല്ലോ വാസ്തവത്തിൽ നാടകരംഗത്തിലെ നടന്മാരെപ്പോലെ മനോവികാരവേഷക്കാർ ഹൃദയരംഗത്തിൽ പലവിധത്തിൽ അഭിനയിക്കുന്നുണ്ട്.

മനുഷ്യർക്കു പരസ്പരപരസ്യങ്ങൾ അവരുടെ എല്ലാ വ്യാപാരങ്ങളിലുമുണ്ടാകാനിടയുള്ളതുകൊണ്ടു സന്തോഷസന്താപങ്ങളും സഹജങ്ങളാണല്ലോ. സന്താപജന്യമായ അഹിതസംഗതികളിൽ, മനുഷ്യർ കോപിഷ്ടന്മാരായിത്തീർന്നു കഠിനവാക്കുകൾ പറയുന്നതും നീചകർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യുന്നതും കാണുമ്പോഴും കേൾക്കുമ്പോഴും ആർക്കാണ് വെറുപ്പു തോന്നാത്തത്? കോപം എല്ലാവർക്കും ഉള്ളതായി കാണുന്ന സ്ഥിതിക്ക് അതു മനുഷ്യരുടെ കൂടപ്പിറവിയാണോയെന്നു പലർക്കും സന്ദേഹമുണ്ടാകാനിടയുണ്ട്. എന്നാൽ അത് ഒരിക്കലും അങ്ങിനെയല്ല. ക്രോധം മൂലം സാഹസകർമ്മങ്ങളോചരിപ്പാൻ സംഗതിവരുന്ന

തുകൊണ്ട് അതുണ്ടാകുമ്പോൾ തൽക്ഷണം മനസ്സിനെ മറ്റൊന്നിൽ വ്യാപരിപ്പിക്കുവാൻ ക്ഷമയ്ക്കു സാധിക്കുകയുള്ളു. അപ്പോൾ അത് അവശ്യം അനുഷ്ഠാനവുമായിത്തീർന്നു. രാഗാദികളായ മാലിന്യങ്ങൾ സൂചിതമാകുന്ന ശുദ്ധജലങ്ങളെക്കൊണ്ടു നിശ്ശേഷം ക്ഷാളനം ചെയ്തു മനസ്സാക്ഷിയാകുന്ന മണിദിപ്പണത്തെ എപ്പോഴും സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാകുന്നു. ഇത് അചിരാൽ കഴിയുന്ന കാര്യമല്ല. ഉത്സാഹമേറാതെ നിരന്തരം യത്നിച്ചാൽ മാത്രമേ അതു കാലക്രമേണ സുസാദ്ധ്യമാകുകയുള്ളു. അന്യായകർമ്മങ്ങളിൽ മനസ്സാക്ഷി പ്രവേശിക്കാതെ നിയന്ത്രണം ചെയ്യുന്നതിനും, ധർമ്മപാഠങ്ങളിൽ മനുഷ്യപ്രവേശമുണ്ടാക്കുന്നതിനും ക്ഷാന്തി തന്നെയാണ് ഹേതുഭൂതമായിട്ടുള്ളത്. അനീതികളിൽ മനുഷ്യപ്രവേശമുള്ളവൻ ക്രോധിയും ധർമ്മമാർഗ്ഗങ്ങളിൽ കൂടി ചരിക്കുന്നവൻ ക്ഷമാശീലനാകുന്നു.

എന്നാൽ അനിഷ്ടസംഭവങ്ങളിൽ അസന്തുഷ്ടിയും അസന്തുഷ്ടിയും ഇഷ്ടകാര്യപ്രാപ്തികളിൽ പ്രഹർഷവും മനസ്സെപ്പരവും ഉണ്ടാകുന്നതു നമുക്കനുഭവസിദ്ധമാണല്ലോ. അവിതത്തിനോ അതുപിന്നോ കാരണഭൂതമായ വല്ല സംഗതികളുമുണ്ടാകുമ്പോൾ ആ ക്ഷണത്തിൽതന്നെ മിക്ക ആളുകളും കോപാക്രാന്തന്മാരായി ഭ്രാന്തന്മാരെപ്പോലെ അടിസ്ഥാനരഹിതമായും അന്യോപദ്രവകരങ്ങളായും ഉള്ള ഓരോ നിമിഷകർമ്മങ്ങളെ അനുഷ്ഠിക്കുന്നതു നമ്മൾ കാണുന്നില്ലേ? എന്തെങ്കിലും ഒന്നു കാണുകയോ കേൾക്കുകയോ ചെയ്യുമ്പോൾ അവയെക്കുറിച്ച് ആകസ്മികമായി രെളിപ്രായം പറയരുത്. അക്ഷമന്മാരേ ഇങ്ങിനെ ചെയ്യാൻ തോന്നുകയുള്ളു. ഇവരെയാണല്ലോ സാഹസികളെന്നു പറയുന്നത്. ഈ കൂട്ടക്കു യാതൊന്നിന്റേയും ഗുണഗുണവിവേചനത്തിന്നു വൈദഗ്ദ്ധ്യവുമുണ്ടാകുന്നതുമല്ല.

ക്ഷമയെ മനുഷ്യരുടെ ശക്തിയായി ഗണിക്കപ്പെടുന്നു.

“ക്ഷമാബലമശക്താനാം ശക്താനാംഭ്രഷണംക്ഷമാ”, എന്നുണ്ടല്ലോ. ശക്തൻ അക്ഷമനായി ഭവിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അനന്തമുണ്ടും അവനെ നിഴൽ എന്നുപോലെ വേർപെടാതിരിക്കും. അവനു സൽക്കീർത്തിസമ്പാദ്യമോ സുഖസമ്പ്രാപ്തിയോ അസാദ്ധ്യം തന്നെ. ‘ഹരിശ്ചന്ദ്രൻ’, ‘ചന്ദ്രമതി’ എന്നീ ദമ്പതിമാർ അപരിമിതമായ കഷ്ടനഷ്ടാരിഷ്ടങ്ങൾ അനുഭവിച്ചിട്ടും ക്ഷമാവലംബിതരായിരുന്നതിനാൽ പിന്നീട് അവരുടെ ശ്രേയസ്സും മറ്റും വർദ്ധിച്ചതേയുള്ളൂ. ഇന്നും അവർ സ്തുത്യർഹരല്ലോ. ഈ ലോകത്തിലുള്ള ഭൂഷണന്മാർ ഭൂമിദേവിക്ക് അസമ്യങ്ങളായ അസംഖ്യം ഭൂഷണങ്ങളെ ചെയ്യുന്നില്ലേ? അവയെല്ലാം സസന്തോഷം പൊറുത്തുകൊണ്ടല്ലേ അവൾ നമ്മളേയും മറ്റും വഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്? ഇതുമുലമാകുന്നു ഭൂമിദേവിക്ക് ‘ക്ഷമാ’ എന്നു പര്യായമുണ്ടായിട്ടുള്ളത്.

ക്ഷമയ്ക്കും ധൈര്യത്തിനും പരസ്പരാശ്രയത്വമുണ്ട്. ധൈര്യത്താൽ ക്ഷമയും ക്ഷാന്തിയാൽ ധൈര്യവും വർദ്ധിക്കുന്നതാണ്. പക്ഷെ ധൈര്യപരമായുണ്ടാകുന്ന ക്ഷമാഭിവൃദ്ധി വേഗത്തിലും, ക്ഷമനിമിത്തമുള്ള ധൈര്യഭിവൃദ്ധി സാവധാനത്തിലും ആണുണ്ടാകുന്നത്. സദാചര്യങ്ങളിൽ ധൈര്യമാവശ്യവും ഭർത്താക്കളിൽ അനാവശ്യവുമാകുന്നു. പരഗുണത്തിനായി ചില അവസരങ്ങളിൽ ക്ഷമയെ വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കണം. ഒരു വിദ്യാർത്ഥി നിദാനം നിജപാഠങ്ങളെ പഠിക്കാതെ പാഠശാലയിലേക്കു വരികയും വല്ല ഭൃഷ്ടാമത്വവും കാണിക്കുകയും ചെയ്താൽ ഉപാദ്ധ്യായന്മാർ വാസ്തവത്തിൽ ക്ഷമാശീലന്മാരായിരുന്നാലും അവർക്ക് ആ സന്ദർഭത്തിൽ അവരുടെ പ്രകൃതി ഒന്നു മാറേണ്ടിവരുന്നില്ലേ? അത് അവിടെ ആവശ്യവുമാണല്ലോ. ഇതുപോലെ തന്നെ മറ്റു ചില കാര്യങ്ങളിലും അക്ഷമ ആവശ്യമായി വരും.

“ക്ഷമാശതൗചമിത്രേ ചയതീനാമേവഭൂഷണം.”

എന്നാൽ ഇക്കാര്യത്തിൽ മുൻ പ്രസ്താവിച്ചതനുസരിച്ചു കാര്യം കാരണങ്ങളുടെ ഗതിയുമാലോചിക്കേണ്ടതാണ്.

“തേജഃക്ഷമാവാനൈകാന്തഃ

കാലജ്ഞസ്വമഹീപതേഃ

നൈകമോജഃപ്രസാദോവാ

രസഭാവവിഭീകവേഃ”—എന്നാണ് മാഘകവി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്.

എങ്കിലും, “സുഖഭുവങ്ങളിടകൂടുകയോ,” എന്നുള്ളതുകൊണ്ടു മനുഷ്യരുടെ ജീവിതം സുഖഭുവാലയവസ്ഥകളുടെ അനുഭവസ്ഥാനമാകയാൽ അവസ്ഥാഭേദങ്ങളിൽ പലപ്പോഴും മനസ്സിനു പലേ വികാരഭേദങ്ങളുണ്ടാകുമെന്നും, ആ വക ഭേദങ്ങൾ കൂടാതിരിപ്പാൻ ക്ഷാന്തി അത്യാവശ്യമാണെന്നും, അങ്ങിനെയല്ലെങ്കിൽ ജീവസന്ധാരണഫലം മലിനപ്പെടുമെന്നും എല്ലാവരും സദാ ധരിച്ചിരിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

അദ്ധ്യായം ൧൨

ആത്മസംയമനം.

‘ആത്മോദ്ദേശ്യകൃത്യമൊക്കെയറിയുംമത്തുനൊരാൽതിക്കുതന്നാത്താവുള്ള വരേക്കുമില്ലവഴിയെന്നോൽതസ്സകൃത്യങ്ങളിൽ ആത്മാവായിട്ടുമാത്രം സംയമനമാർന്നേടുന്നതല്ലവ്യനാണാത്മജ്ഞാനധനത്തിനർഹനവനാംസൂചിന്മയാനഗ്രഹൻ.’

മനസ്സിനെ ഭർപ്പികാരങ്ങളുടെ അധീനത്തിൽ പെടുത്താതെ സദാചര്യങ്ങളിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ചു അതിൽനിന്നു തെറ്റിപ്പോകാതെ കീഴടക്കി നിലയിൽ നിർത്തുന്നതിനാണ് ആത്മ

സംയമനമെന്നോ ആത്മനിയന്ത്രണമെന്നോ പറയപ്പെടുന്ന
ത്. 'ആത്മ' എന്ന പദത്തിനു പല അർത്ഥങ്ങളെ നിർവ്വചി
ക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, ഇവിടെ അതിനു 'മനസ്സ്' എന്നർത്ഥം നിദ്ദേ
ശിക്കേണ്ടതാണ്. 'സംയമനത്തിനു' സമുക്താകംവണ്ണം (വ
ഴിപോലെ) അടുക്കൽ എന്നാകുന്നു അർത്ഥം. 'യമം' എന്ന
ധാതുവിൽനിന്നാണ് 'യമനം' എന്ന പദമുണ്ടായത്.

ആത്മനിയന്ത്രണത്തിനു സാധിക്കുന്നവനല്ലാതെ തന്നെ
ത്താനേ ഭരിക്കുവാൻ ശക്തമാകയില്ല. അവനവന്റെ ഗുണാഗു
ണങ്ങളെ വിവേചിച്ചറിഞ്ഞു സദ്ഗുണങ്ങളെ അംഗീകരിക്കുക
യും ദുഷ്ഗുണങ്ങളെ ത്യജിക്കുകയും ചെയ്യുവാൻ ശക്തിവന്നാൽ അ
വനവനെ അറിയാറായെന്നു വിചാരിക്കാവുന്നതാണ്. എ
ന്നാൽ ആത്മനിയന്ത്രണത്താൽ കീഴടക്കി ഭരിക്കേണ്ടതായ പ
ല സംഗതികളുമുണ്ട്.

കാമക്രോധാദികളുടെ ഉല്പത്തിസ്ഥാനം മനുഷ്യരുടെ ഹൃ
ദയമാകുന്നു. ഇവ മനുഷ്യസ്വഭാവത്തിനു സഹജങ്ങളും മനു
ഷ്യരെ അപകടപദ്ധതിയിൽ തള്ളിവിടുന്നവയുമാകുന്നു. ഈ
ദുഷ്ഗുണങ്ങളുടെ ശല്യത്തിൽനിന്നു മനസ്സിനെ ഉദ്ധരിപ്പാൻ ത്രാ
ണിയുള്ളവനെ മാത്രമേ സ്വഭരണശീലനെന്നു പറയാൻ പാ
ടുള്ളൂ. അധർമ്മങ്ങളുടെ അപരിഹാര്യദുഷ്ഫലങ്ങളും സദാചാര
സൽകൃത്യനിയമങ്ങളുടെ അപരിമിതമായ സൽഫലങ്ങളും തിരി
ച്ചറിവാൻ മനുഷ്യർ അശക്തരായി ഭവിക്കുന്നത് ആത്മഭരണ
ശക്തിയില്ലായ്മയാലാകുന്നു. പണ്ടു പണ്ഡിതസമുദായത്തിലും
ആയോധനസങ്കേതസ്ഥാനങ്ങളിലും വെച്ചു കോവിദന്മാരും ര
ണതൂരന്മാരും അവരവരുടെ ശാസ്ത്രപുരാണശാസ്ത്രാസ്രാഭാസ
ബലവും നൈപുണ്യവും പ്രകടിപ്പിച്ചു യഥാശക്തി മാറ്റവരെ
വെന്നു ജയപതാകകൾ നാട്ടീടുള്ള വിവരം ഗ്രന്ഥപാരായണ
ത്താലും, ഇപ്പോഴും ഇങ്ങിനെയുള്ള യോഗ്യരുണ്ടെന്ന് അനുഭവ

ങ്ങളാലും നമുക്ക് അറിയാവുന്നതാണല്ലോ. പക്ഷെ ആത്മഭ
മനത്തിൽ വിജയം പ്രാപിച്ചവരുടെ സംഖ്യ വിരൽമടക്കി എ
ണ്ണുവാൻ പറപ്പെട്ടാൽ ആദ്യം മടക്കിയ ആ വിരൽമാത്രം പ
രിഗണിച്ചു പശ്ചാത്തപ്തിപ്പെടേണ്ടതായി വരുമോയെന്നു സം
ശയമാണ്. അനവധി രാജ്യങ്ങളെ യുദ്ധംചെയ്തു കീഴടക്കിയ
ധീരന്മാരായ പല രാജാക്കന്മാരും സേനാധിപന്മാരും പണ്ടും
ഇപ്പൊഴും ഉണ്ടായിരുന്നതും ഉള്ളതും നാം കേട്ടറിയുന്നില്ലേ?
എന്നാൽ കാമക്രോധാദിവൈരികളെ അധീനപ്പെടുത്തുവാൻ
അവർ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ? ഹരിശ്ചന്ദ്രരാജാവു, വൈഭേരി,
വിഭിഷ്ട എന്നിവർ അസംഖ്യം കഷ്ടാരിഷ്ടതകളാസ്പദിച്ചിട്ടും
അവർ ചാപല്യംകൂടാതെ മോഹാദികളെ നിയന്ത്രണം ചെയ്തു
സത്യം, ചാരിത്ര്യം മുതലായ സുധർമ്മങ്ങളെ പാലിച്ചതിനാൽ
അവർ ഇന്നു ഭൂമിയിൽ സ്തോകസ്തംഭങ്ങളായി നിന്നു സജ്ജന
ങ്ങളുടെ സ്തുതിക്കു ഭാജനങ്ങളായിരിക്കുന്നത് അവരുടെ സ്വയം
ഭരണശക്തികൊണ്ടാണല്ലോ. പരാക്രമശാലികളെ ജനങ്ങൾ
വെറുക്കുകയും ഭയപ്പെടുകയുമല്ലാതെ അവരെ ആരും സൽപാ
ത്രങ്ങളെന്ന് പറയുകയോ പ്രശംസിക്കുകയോ ഇല്ല.

മനസ്സിനു ദാഹ്യം, അഭിമാനം, അകൃത്യങ്ങളിൽ വൈ
രാഗ്യം എന്നിത്യാദികളുണ്ടായിരുന്നാലല്ലാതെ മനുഷ്യർക്കു രാഗ
ഭേദാചാരിരിപ്പുകളെ കീഴടക്കി ഭരിക്കുവാൻ കഴിയുന്നതല്ല. ഇ
തിനു കായബലമോ ജ്ഞാനാധിക്യമോ മാത്രമുണ്ടായാൽ പോ
രാ. ബുദ്ധിക്ക് ശാസ്ത്രാദികളെക്കൊണ്ട് അല്ലാലുമായി ശക്തി
നൽകി ചിരാൽ പരിചയിപ്പിച്ചു സ്വാധീനപ്പെടുത്തേണ്ടതാക
ുന്നു. ആത്മഭരണത്തിന് ആനുകൂല്യമായും പ്രാതികൂല്യമായും
നില്ക്കുന്നതു ചിന്തതന്നെയാണ്. സന്മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ ആലോച
ന ചെയ്യുന്നവന്റെ അന്തരംഗത്തിൽ തനിക്കാകട്ടെ അന്യനാ
കട്ടെ ദോഷസംഭവങ്ങൾക്കിടവരുത്തുന്ന ദുഷ്ടചാരമുണ്ടാകുന്ന

തല്ല. ഒരു പക്ഷെ ഉണ്ടായാൽതന്നെയും അതു വേരൂന്നി നില്ക്കുന്നതുമല്ല. സൽഗ്രന്ഥകർത്താക്കന്മാരും, വിദ്യച്ഛക്തിയുടെ പ്രയോഗങ്ങളാലും മറ്റും പല നൂതനയന്ത്രങ്ങളെ കണ്ടുപിടിപ്പിച്ചുള്ള ബുദ്ധിശാലികളും ലോകത്തിൽ പലരുമുണ്ടായിരുന്നതും ഉള്ളതും നമ്മളറിയുന്നില്ലേ? അവർ സ്തുത്യർഹരാണെങ്കിലും ആത്മസംയമികളായി കാണുന്നില്ലല്ലോ. അലുപാനപരിശ്രമങ്ങളാൽ പരോപകാരാത്മം പല വിശേഷവിദ്യകളെ കണ്ടുപിടിപ്പിച്ചുള്ള ബുദ്ധിമന്മാർക്കുകൂടി ഇത് അത്ര സുസാദ്ധ്യമല്ലെന്നറിയുന്ന സ്ഥിതിക്കു സാധാരണന്മാർക്ക് എളുപ്പത്തിൽ ആത്മനിയന്ത്രണത്തിന്നു സാധിക്കുന്ന കാര്യം സംശയമാണ്. അതുകൊണ്ടു “മെല്ലെത്തിന്നാൽ മുളളം തിന്നാം” എന്നു പറഞ്ഞപോലെ ആത്മസംയമനാത്മം ബാല്യം മുതൽതന്നെ പ്രയത്നിച്ചു സാധിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

തന്നെത്താനേ ഭരിക്കാൻ കഴിയുന്നവർക്കല്ലാതെ അന്യരെ ഭരിക്കുവാൻ കഴിയുന്നതല്ല. മനുഷ്യരെല്ലാവരും പരസ്പരം ഭരിക്കേണമെന്നാണ് ഈശ്വരന്റെ ഉദ്ദേശം. ഭർത്താവിന്നു ഭാര്യയേയും സന്താനങ്ങളേയും ഭാര്യയ്ക്കു ഭർത്താവിനേയും സന്താനങ്ങളേയും മിത്രാദികളേയും കുടുംബക്കാരേയും ഭരിക്കാതെ കഴിയുന്നതല്ലല്ലോ. ആത്മഭരണശക്തിയില്ലായ്മയാലാണ് അന്തഃഛിദ്രത്തിന്നും ആക്ഷേപാവമാനങ്ങൾക്കും ധ്വസനത്തിന്നും സാധാരണയായി മനുഷ്യർക്കു സംഗതി വരുന്നത്. അമിതഭോജനപ്രീതി, ഇഴപ്പു, അഹങ്കാരം, പരദൂഷണം, ക്രോധം എന്നിത്യാദികളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നുകൊണ്ടുതന്നെ മനുഷ്യർക്കു ദോഷം സംഭവിക്കുന്നതാണ്. അതിനാൽ അവയെ പരിഹരിച്ചില്ലെങ്കിൽ സുഖജീവിതം അസാദ്ധ്യം തന്നെ. ആത്മസംയമികൾക്കു ഈ ദുർഗ്ഗുണങ്ങളെ അമർത്തി നിർത്തുവാൻ കഴിയുന്നതാണ്. അതിനാൽ എല്ലാവരും ആദ്യമായി ഹൃദയത്തെയാണ് സം

സ്കരിക്കേണ്ടത്. കായികപരിഷ്കാരം കാഴ്ചയ്ക്കുമാത്രമെ പ്രശോഭിക്കുകയുള്ളൂ. “പുത്തൻ പരിഷ്കൃതി വെറുംചിലവിന്നു കൊള്ളാം”, എന്നുള്ളതു വാസ്തവമാണല്ലോ. നമ്മുടെ ഈ ഭൂമിയിൽ സൽപ്രജകളും ഭൃഷ്ടജകളുമുണ്ട്. അവർ പലേ പ്രവൃത്തികളും ചെയ്യുന്നതുമുണ്ട്. ഈ സംഗതി നമുക്ക് അനുഭവസിദ്ധമാണല്ലോ. ഇതുപോലെ മനസ്സാകുന്ന ഭൂമിയിൽ മനസ്സുക്കിയാകുന്ന രാജാവും, ഈശ്വരഭക്തി, സച്ചിന്ത, പിതൃഭക്തി, ഗുരുഭക്തി, സത്യം, മാതൃഭക്തി, ക്ഷമ, ധർമ്മതല്പരത, പ്രാണിസ്നേഹം മുതലായ സജ്ജനങ്ങളും രാഗഭേദാധികളായ ഭജനങ്ങളും വസിക്കുന്നുണ്ട്; പല പ്രവൃത്തികളും നടത്തുന്നതുമുണ്ട്. ഭൃഷ്ടജകളിൽനിന്നാണല്ലോ രാജാക്കന്മാർ പ്രായേണ പല അസമൃതികളും നേരിടുന്നത്. എന്നാൽ ഇവരുടെ മുഷ്ട് അമരേതണ്ടുന്ന ഭാരവാഹിത്വം രാജ്യകാര്യവിധായകനായ ആ രാജ്യത്തിലെ സചിവന്റെ ധർമ്മമാകുന്നു. അതുപോലെ ബുദ്ധിയാകുന്ന അമാത്യന്റെ മന്ത്രശക്തികൊണ്ടു കാമക്രോധാദി വൈരികളെ പരിബന്ധിച്ചു മനസ്സാക്കിയാകുന്ന അരചനേയും സർവ്വജകളേയും അവനും ചെയ്യേണ്ടത് ആ മന്ത്രിയുടേയും മുറയാണല്ലോ. ഇതിന്ന് ആത്മഭമനശക്തിയില്ലാത്തവർക്കു സാധിക്കുന്നതല്ല.

മനുഷ്യർക്കു സാധാരണയായി പ്രതാപൈശ്വര്യാധികാരാലുപസ്ഥകളിൽ പ്ലാമോഹമുള്ളവരായിക്കാണുന്ന സ്ഥിതിക്കും, കലിധർമ്മാലോചിക്കുന്നതായാലും അസംഭാവ്യമായി കരുതാവുന്ന ഒരു സംഗതി പ്രത്യക്ഷാനുഭവമായി വരുന്നതായാൽ അതിനെ വിലവെക്കുന്നതിരിപ്പാൻ ന്യായമില്ലല്ലോ. അതിനാൽ ഇഹപരങ്ങളിലെ സുഖാനുഭോഗത്തിന് ആസ്പദമായ ആത്മസംയമനശക്തി ഉണ്ടാക്കുവാൻ എല്ലാവരും നിരന്തരം പ്രയത്നിച്ചു പരിശീലിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

അദ്ധ്യായം ൧൩.

കുഞ്ഞി കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ .

‘കണ്ടാൽ തുമ്പുചുരുണ്ടുനീണ്ടമുടിയും,
വിസ്താരമാം ഫാലവും,
നീണ്ടാഴ്ചംഗിയെഴുന്ന മുക്കു, നെടുതാം
നേത്രങ്ങൾ, കോങ്കണ്ണുതും,
രണ്ടാം വെണ്മണിയ പൂനെന്തപറയാൻ
പാകത്തിലകുടിയും
പൂണ്ടാക്കോമള ‘കുഞ്ഞുഭൂപ’തുരുവെൻ
വിപ്ലവങ്ങൾ തീർത്തിടണം.’

ചരിത്രസംബന്ധമായി പണ്ടേതന്നെ പ്രസിദ്ധി പ്രാപി
ച്ചിട്ടുള്ള ഒരു രാജ്യമാണ് കോടിലിംഗപുരം അല്ലെങ്കിൽ കൊ
ടുങ്ങല്ലൂർ. പെരുമാക്കുന്മാർ രാജ്യഭരണം ചെയ്തിരുന്ന കാലത്തു
കേരളത്തിന്റെ തലസ്ഥാനം കൊടുങ്ങല്ലൂരായിരുന്നു. എല്ലാ
പെരുമാക്കന്മാരുടേയും വാസസ്ഥാനം അവിടെ മഹോദയപ
ട്ടണത്തിലായിരുന്നു. അക്കാലത്തും അതിനുശേഷം ഏതാനും
കാലങ്ങളിലും തൃക്കണാമതിലകം ഗ്രാമവും അവിടുത്തെ നാട്ടു
വാഴികളും ജനങ്ങളും കൊടുങ്ങല്ലൂർ രാജാധികാരികളുടെ കീഴി
ലായിരുന്നു. ജൂതന്മാരും സുറിയാനിക്രിസ്ത്യാനികളും ആദ്യമാ
യി മലയാളത്തിൽ വന്നിറങ്ങി താമസിച്ചുതുടങ്ങിയതും കൊ
ടുങ്ങല്ലൂരിലാണ്. തുറമുഖം, വ്യാപാരം, സൈന്യസങ്കേതം മു
തലായവയാൽ ഈ രാജ്യം പൂർവ്വകാലങ്ങളിൽ ഒന്നാം കിടയിൽ
ചേർക്കേണ്ട ഒന്നായിരുന്നു. ഈ സംഗതികളെല്ലാം ഈ സ്ഥ
ലത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തിന്നും പ്രസിദ്ധിക്കും തക്ക ലക്ഷ്യങ്ങളാ
ണല്ലോ.

എല്ലാകൊണ്ടും വിദ്യാതിയുള്ള ഈ കോടിലിംഗപുരത്തിന്റെ അധിപന്മാരായ പശ്ചിമാഞ്ചലീശവംശത്തിൽ ആണ് ഈ തിരുമേനി അവതരിച്ചത്. ഈ രാജവംശത്തിൽ പുത്തൻ കോവിലകം, ചിറയ്ക്കൽ കോവിലകം എന്നു രണ്ടു താവഴിയുണ്ട്. ഇതിൽ പുത്തൻകോവിലകത്തിൽ ചേന്ന് ഒരംഗമാണ് ഈ മഹാൻ. ഇദ്ദേഹം ൧൦൪൦ -ാമാണ്ടു കന്നിമാസം ൪ -ാം നം- അശ്വതി നക്ഷത്രത്തിൽ തിരിഞ്ഞു ൨ അടി ൪ വിരൽ ചെന്ന സമയത്തു ജനിച്ചു. തദവസരത്തിൽ അവിടുത്തെ പിതാവ് അടി അളന്നുനോക്കിട്ടു ജാതനായ ആ കുട്ടി 'ചാത്തൻ' ആണ് എന്ന് ഒരു ഫലിതം പറഞ്ഞതായി കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ നിന്നു ഗ്രഹിക്കേണ്ടതായ സാരം വായനക്കാർതന്നെ ഉൾക്കൊള്ളട്ടെ. കേരളത്തിൽ വാടിക്കിടന്നിരുന്ന ഭാഷാകവിതാവല്ലിയെ വാത്സല്യപൂർവ്വം വളർത്തി ഫലവത്താക്കിത്തീർപ്പാൻ അശ്രാന്തപരിശ്രമം ചെയ്തിട്ടുള്ള മഹാത്മാരിൽ അഗ്രേസരനായ വെണ്മണി അച്ഛൻനമ്പൂരിപ്പാടാണ് ഈ തിരുമേനിയുടെ പിതാവ്.

ഈ രാജകുമാരനു ബാല്യത്തിൽ പറയത്തക്ക അരിഷ്ടങ്ങളൊന്നുമുണ്ടായിട്ടില്ല. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ സാക്ഷാൽപേർ 'രാമവർമ്മ' എന്നാണ്. ചെറുപ്പത്തിൽതന്നെ ഈ തിരുമേനി ക്കു തട്ടിത്തകർത്തു കളിച്ചുനടക്കുന്നതിന്നും ഫലിതങ്ങൾ പറയുന്നതിന്നുമാണ് അത്യാധികമായ ആസക്തിയുണ്ടായിരുന്നത്. തിരുമനസ്സിലെ പുതുമകളാലും മറ്റും അവിടുന്ന് മാതാപിതാക്കളാൽക്കൊന്നല്ല കോവിലകത്ത് എല്ലാവർക്കും കണ്ണിലുണ്ണിയായിത്തീർന്നു. ഇദ്ദേഹത്തിന് ഒരു സഹജൻ മാത്രമേയുള്ളൂ. അദ്ദേഹത്തിന്നു കവിതയുണ്ട്. എന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിന്നു നാട്ടുവിദ്യകളിലാകുന്നു അധികമായ സാമർത്ഥ്യമുള്ളത്. സംസ്കൃതത്തിലും വ്യക്തത്തി ഇല്ലെന്നില്ല.

ആകൃതിയിൽ കണ്ടതിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ കുറിയ കാലുകുളോടുകൂടിയ കൃശാംഗനും, വൃദ്ധോരസ്സോടും, വൃഷസ്തന്ധത്തോടും കൂടി ഇരുനിറത്തിലുള്ള ഒരാളാകുന്നു. വാമനതപം കല്പിക്കുന്നതു യുക്തമല്ലെങ്കിലും ഉയരം കുറവാണെന്നു പറയാതെ കഴികയില്ല. സാധാരണ മനുഷ്യക്കു വലത്തുകയ്ക്ക് എന്നപോലെ അവിടെത്തേക്കു വാമഹസ്തവും സ്വാധീനമാണ്.

ഈ മഹാൻ സ്വഭാവത്തിൽ ശാന്തനും, ഉദാരനും, സരസനും, സ്വകർമ്മാനുഷ്ഠാനനിഷ്ഠാതല്പരനും, നിഷ്പക്ഷപാതിയും, ആശ്രിതപരായണനും, കരുണാഭാജനവും, സമബുദ്ധിയോടുകൂടിയ ഗംഭീരാശയനും ആണെന്നുള്ള വാസ്തവാവസ്ഥ അവിടുത്തോട് അടുത്തുപരിചയിച്ചിട്ടുള്ളവർക്കു വ്യക്തമായി അറിയാൻ കഴികയുള്ളൂ. തിരുമേനിക്കു കൃത്യനിഷ്ഠയിൽ സുസ്ഥിരത അല്പം കുറവാണെന്നു പറയുന്നവരുമുണ്ടാകാം. ബാല്യം മുതൽതന്നെ തിരുമേനിക്കു താൻ ഒരു രാജകുലജാതനാണെന്നോ മറ്റോ തീരെ അഭിമാനമില്ല. ജനങ്ങളെ രഞ്ജിപ്പിക്കുവാനുള്ള നയം അവിടുത്തെ കയ്യിൽനിന്നു പോയതേയുള്ളൂ. കുട്ടിക്കാലത്തുതന്നെ ഇദ്ദേഹം പരോപകാരതല്പരനായിരുന്നു.

ഈ തിരുമേനിയെ അഞ്ചാം തിരുവയസ്സിൽ എഴുത്തിനു വെപ്പിച്ചു. അക്ഷരാഭ്യാസം മുതലായ ചിലതെല്ലാം വളപ്പിൽ ഉണ്ണി ആശാന്റെ അടുക്കൽ കഴിച്ചതിനുശേഷം തിരുമനസ്സിലെ നേരെ അമ്മാമനും ഇപ്പോഴത്തെ കൊടുങ്ങല്ലൂർ രാജസ്വരൂപത്തിലെ രണ്ടാമത്തെ രാജാവുമായ വിദ്വാൻ വലിയ കണ്ണിരാമവർമ്മൻ തമ്പുരാൻ എന്ന സുപ്രസിദ്ധനായ ആ തീരുമനസ്സിലെ കീഴിൽ കാവ്യപാഠം ആരംഭിച്ചു. കൊടുങ്ങല്ലൂർ രാജാക്കന്മാർ പണ്ടേതന്നെ വിദ്യയിൽ പ്രഖ്യാതി പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ളവരാണല്ലോ. നമ്മുടെ ഉപന്യാസനായകൻ ബാല്യത്തിൽ പഠിപ്പിൽ അത്ര ശ്രദ്ധയുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഓരോരോ ക്രീഡ

കളിലായിരുന്നു ഇദ്ദേഹം മനസ്സിനെ അധികമായി പ്രേരിപ്പിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നത്.

കൊടുങ്ങല്ലൂർ രാജകുടുംബത്തിൽ ജനിച്ച രാജകുമാരന്മാർ ഉപനയനാനന്തരം അവിടത്തെ ശ്രീകുടുംബക്കാവിൽ ഒരു സംവത്സരം ഭജിക്കേണമെന്ന വളരെ പുരാതനമായി ഒരു നിശ്ചയമുണ്ട്. ഇതനുസരിച്ച് ഇദ്ദേഹത്തെ മാതാപിതാക്കന്മാരും മാതൃലന്മാരുംകൂടി നിബ്ബന്ധിച്ചു മൂന്നുകൊല്ലം ഭജിപ്പിച്ചു. ഭജനാനന്തരം തിരുമനസ്സിലേക്കു പഠിപ്പിൽ അഭിരുചിയും, ശ്രദ്ധയും, ആലോചനാശക്തിയും അനിതരസാധാരണമായുണ്ടായിത്തുടങ്ങി. തദ്ദേഹം കാവ്യനാടകാലങ്കാരാദികളേയും ക്ഷത്രിയർക്കുവേണ്ടുന്ന വൈദികവിഷയങ്ങളേയും മാതൃലന്മാരായ വിദ്വാൻ വലിയ കണ്ണിരാമവർമ്മൻ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേയും, തർക്കശാസ്ത്രം 'മുക്താവലി'വരെ വിദ്വാൻ കണ്ണൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേയും, ജ്യോതിഷത്തിൽ 'പഞ്ചബോധം'വരെ ക്രിയചെയ്യുവാൻ തിരുമേനിയുടെ മുത്തശ്ശിയായ എളയഅമ്മത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേയും ശിക്ഷയിൻ കീഴിലാണ് പഠിച്ചത്. വിദ്യാഭ്യാസാനന്തരം ഈ തിരുമേനിക്കും ശിഷ്യസ്വാമിമാരുമായിത്തുടങ്ങി. കൊടുങ്ങല്ലൂർ തമ്പുരാക്കന്മാർക്കു ശിഷ്യസ്വാമിമാരും പണ്ടുപണ്ടേയുള്ളതാണല്ലോ.

ബ്രഹ്മചര്യകാലത്തുതന്നെ കണ്ണൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കവിത എഴുതുവാൻ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, അതൊന്നും അക്കാലങ്ങളിൽ പുറത്തിറക്കിയില്ല. അവയിൽ ചിലവയെ ഇപ്പോൾ ചിലർ ചില മാസികകളിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു തുടങ്ങിയിട്ടുള്ളതായി അറിയുന്നുണ്ട്. കവിതയുടെ അഭിവൃദ്ധിക്കും ശുദ്ധിക്കും തിരുമേനിയുടെ ഒരു അമ്മാമനും കവസ്ഥാപുരുഷനും വൈദ്യാശ്രേണീയനായ ചെറിയ കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും, ഭാഷാഭൂഷണപൊന്മണിയും

വെണ്ണണി അച്ഛനും ആയ അച്ഛനും, മഹനമാണ് തിരുമേ
 നിക്കു സഹായിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഭാഷയിൽ എന്നപോലെ സം
 സ്കൃതത്തിലും ഇദ്ദേഹം വളരെ കവിതകൾ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. തി
 രുമനസ്സിലെ കവിതാവിത്തിൽ ഒല്ലഭം ഓരോ പതിരണ്ടന്നു
 ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടുമായിരിക്കും. എന്നാൽ കൂസൽകുടാ
 തേയും തക്കവും തരവും കാലവും നോക്കാതെ പട്ടുവിത്തുകളെ
 എവിടെയും വാരികോരിവിതച്ചു വിളവെടുത്തു കേരളസാഹി
 ത്യപുഷ്പിവരത്തിന് ആ പുണ്യശ്ലോകന്റെ ശ്ലോകധാന്യങ്ങളിൽ
 ചുരുക്കമായി ഓരോ മുറിയുണ്ടായിരുന്നാൽകൂടിയും സാഹിത്യമ
 മ്ഗ്രാഹികൾ അതു സാരമായി ഗണിക്കുമോ എന്നു തോന്നു
 ന്നില്ല. ഏതായാലും തിരുമനസ്സിലെ കൃതികളെല്ലാം ഭാഷാ
 സാഹിത്യത്തിന്റെ മൂലധനങ്ങളാണെന്ന് ഏവരും ഐക്യക
 ണ്യേന സമ്മതിക്കുന്നതാണ്.

കിളിപ്പാട്ട്; തുള്ളപ്പാട്ട് എന്നിവയുടെ സൃഷ്ടികർത്താക്ക
 ന്നാരായ തുഞ്ചത്ത് എഴുത്തച്ഛൻ, കഞ്ചൻനമ്പ്യാർ എന്നീ മ
 ഹാനാരപ്പെട്ടാലെ 'നല്ലഭാഷ'യുടെ ജനകനാണ് ഇദ്ദേഹം.
 ശുദ്ധമലയാളത്തിൽ കവിതയെഴുതുകയെന്നതു സാധാരണ ക
 വികൾക്ക് അത്ര സുകരമാണെന്നു തോന്നു ന്നില്ല. 'കവിഭാര
 തം' ആണ് തിരുമേനിയുടെ ആദ്യത്തെ കൃതി.

ഇദ്ദേഹം മലയാളകാലം ൧൦൬൬ കന്നി ൧൬-ാംനു-
 കൊടുങ്ങല്ലൂരിൽവെച്ചു നടത്തപ്പെട്ട കവിതാവേഗപരീക്ഷയിൽ
 ൧൦൦ ശ്ലോകങ്ങളോടുകൂടി അഞ്ച് അങ്കത്തിൽ 'സ്രമനകം' എ
 ന്ന നാടകം വെട്ടു മണിക്കൂറുകൊണ്ടും, തുലാം ൧൮-ാംനു-
 യിലെ പരീക്ഷയിൽ ൩൦൦ ശ്ലോകങ്ങളോടുകൂടി പത്ത് അങ്ക
 ത്തിൽ 'നളചരിതം' എന്ന നാടകം പന്ത്രണ്ടു മണിക്കൂറുകൊ
 ണ്ടും ഉണ്ടാക്കി. ൧൦൬൭-ൽ തെക്കൻ കോട്ടയത്തുവെച്ചു നട
 ത്തപ്പെട്ട ഭൂതകവിതാവേഗപരീക്ഷയിൽവെച്ച് ഈ തിരുമേനി അ

ബുദ്ധമനിക്കുറുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയതാണ് 'ഗംഗാവതരണം' നാടകം. ഈ പരീക്ഷയിൽ ഒന്നാമനായി ജയിച്ചത് ഇദ്ദേഹമാണ്. "നാടകാന്തംകവിതാം" എന്നുണ്ടെങ്കിലും കഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സ് കവിതാരംഭത്തിൽതന്നെ നാടകമെഴുതാൻ തുടങ്ങിയെന്ന് അറിയുമ്പോൾ അവിടുത്തെ വാസനാബലവും മറ്റും അനുമാനിക്കാവുന്നതാണ്ല്ലോ.

ഘോഷം-ൽ ഒരിക്കൽ തൃപ്പൂണിത്തുറ കുന്നിന്മേൽ കോവിലകത്തുവെച്ച് ഇപ്പോൾ രാജഭാരത്തിൽനിന്നു വിമുക്തനായി വിശ്രമിച്ചിരിക്കുന്ന ഗംഭീരാശയനും സകലകലാവല്ലഭനുമായ മഹാമഹിമന്തീ സർ രാമവർമ്മാ ജി. സി. എസ്സ്. ഐ. ജി. സി. ഐ. ഇ. കൊച്ചി മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും മറ്റു ചില മാന്യരായ നമ്പൂരിമാരുംകൂടി വെടിപറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ അവിടെ സന്നിഹിതനായിരുന്ന ഈ കവിവർണ്ണനോടു മഹാരാജാവു "നമ്മളിപ്പോൾ ഇവിടെ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വിഷയത്തെപ്പറ്റി ഉടൻ ഒരു പട്ടമുണ്ടാക്കിക്കേൾക്കട്ടെ" എന്നു കല്പിച്ചതനുസരിച്ച് ഈ കവിപ്രവീരൻ,

“വന്ദൊത്തീടിനമാടരാജനരുളാൽ

താൻകൊല്ലമോരായിര-

ത്തെമ്പത്തൊനിൽ വിശിഷ്ടമായ മകരം

പത്തെത്ത നാലാംഭിനേ

കുന്നത്തേരിക്കലത്തിലസ്സുകൃതിയാം

കർത്താവു ഭഗ്ഗാലയം

കുന്നത്തുള്ളകൊടുങ്ങയിൽപ്പണികഴി-

പ്പിച്ചീടിനാൻ കേശവൻ.”

എന്ന ഗ്ലോകം അബുമിനിട്ടിനുള്ളിൽ ഉണ്ടാക്കി ചൊല്ലിക്കേൾപ്പിച്ചു എന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ട്. കഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിനോടു 'സരസദ്രുതകവികിരീടമണി' എന്നുള്ള പേരിന് അർഹത

യുണ്ടെന്നുള്ളതിലേക്ക് ഈ സംഗതിയും മതിയായ തെളിവ് ആണല്ലോ. ചുരുങ്ങിയ ജീവിതകാലത്തിനിടയിൽ തിരുമേനി പലതരത്തിലായി അനവധി കൃതികളുണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ അവയിൽ മുഴുവനാക്കാതെയും അച്ചടിക്കാതെയും പലതുമുണ്ടെന്നാണ് അറിയുന്നത്. അറിവു കിട്ടിയേടത്തോളം അവിടുത്തെ കൃതികളുടെ വിവരങ്ങളെ ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കുന്നതു വായനക്കാർക്ക് ഉപകാരപ്രദമായിരിക്കുമല്ലോ.

‘കാവ്യങ്ങളായുള്ള കല്പിതകവിതകളിൽ’ കവിഭാരതം, ഭക്ഷയാഗശതകം, മദിരാശിയാത്ര, നല്ലഭാഷ, പാലുള്ളിചരിതം, ഫംസസന്ദേശം, തുപ്പക്കോളാമ്പി, മംഗളമാല, കേരളം (അഞ്ചു സഗ്ഗം)-ഇവ അച്ചടിച്ചിട്ടുണ്ട്. ‘അംബോപദേശം’ ഇതുവരെ പുറത്തായിട്ടില്ല. ഇവയിൽ ‘ഭക്ഷയാഗശതകം’ പരേതനായ കാത്തോളിൽ അച്യുതമേനോൻ മുതലായ ചില മാന്യകവികളോടു മത്സരിച്ചു രണ്ടു മണിശ്രാദുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

‘രൂപകങ്ങളിൽ’ ‘നളചരിതം’ നാടകം ഒഴികെ ‘സ്രഗന്തകം, സന്താനഗോപാലം, ചന്ദ്രിക, ലക്ഷണാസംഗം, ഗംഗാവതരണം, മാനവിക്രമവിജയം’ എന്നീ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ അച്ചടികഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ‘മാന്താഡവവിജയം’ എന്ന ചരിത്രസംബന്ധമായ നാടകത്തിന്റെ നിർമ്മാണം മുഴുവനാക്കാൻ തിരുമേനിക്കു സാധിച്ചിട്ടില്ലെന്നാണ് കേൾക്കുന്നത്.

‘ഗാഥകളിൽ’ ‘രാധാമാധവയോഗം വഞ്ചിപ്പാട്ട്’, ‘ലോഷയാത്ര കഥകളി, കൊടുങ്ങല്ലൂർ ഭഗവതി കുറത്തിപ്പാട്ട്’, ‘അയോദ്ധ്യാകാണ്ഡം തുള്ളൽ’ ഇവകളൊഴികെ, ‘ദോഷവിചാരം കിളിപ്പാട്ട്’, ‘വേട്ടയ്ക്കാരുമകൻ പാന, ചൊവ്വര ശ്രീകൃഷ്ണൻ പാന, വയ്ക്കത്തപ്പൻ പാന, ആത്മബോധം പാന’ എന്നീ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പ്രചാരത്തിലായിട്ടുണ്ട്.

‘ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളിൽ’ അച്ചടിക്കാതെ പലേടങ്ങളിലുമായി അസംഖ്യമുണ്ടെങ്കിലും, ‘ഒരു കരാർ, ശരസേതുബന്ധം, കൂടൽമാണിക്യം, ദ്രോണാചാര്യർ, കംസൻ’ മുതലായി പലതും പ്രസിദ്ധം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എഴുത്തുകളും വണ്ണനകളും ആയി എത്രയുണ്ടെന്നു ക്ലിപ്തപ്പെടുത്തുക പ്രയാസമാണ്.

‘സംസ്കൃതകൃതികളിൽ’ ‘ജരാസന്ധവധം’ ഒഴികേ ‘ആയുധശതകം, സ്വയംവരമന്ത്രാക്ഷരമാല, കിരാതരുദ്രസ്തവം, ബഭ്രുവാഹനവിജയം, കിരാതാജ്ജനീയം, സുഭദ്രാഹരണം, ദശകമാരചരിതം’ (ഏതാനുംഭാഗം) അച്ചടിച്ചു പുറത്തിറക്കിയിട്ടുണ്ട്. തിരുമേനിയുടെ സംസ്കൃതത്തിലുള്ള പല ചില്ലറക്കവിതകളും ‘സഹൃദയം’ എന്ന സംസ്കൃതമാസികയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

‘തജ്ജമഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ’ ‘മഹാഭാരതം’ ആണ് പ്രധാനമായിട്ടുള്ളത്. ഇതുകൂടാതെ ‘ശങ്കരാചാര്യചരിതം, കോകിലസന്ദേശം, ശുകസന്ദേശം, കാദംബരീകമാസാരം, ചന്ദ്രികാവീഥി, ഒത്തെല്ലോനാടകം, ശാകന്തളംനാടകം, മൃഡാമണി, വിക്രമോർവ്വശീയം, ഭാഗവതം (ചതുർത്ഥസ്കന്ധംവരെ), ഹരിവംശം, ഹരിശ്ചന്ദ്രോപാഖ്യാനം’ എന്നിത്യാദികളും അവിടുത്തെ ഭാഷാന്തരങ്ങളാണ്.

കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്ക് ഇണവാണി വശഗയല്ലെങ്കിലും ആ തിരുമേനി ‘ഹാംലൊറ’ എന്ന ഇംഗ്ലീഷുനാടകത്തെ മലയാളത്തിൽ നാടകമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അവിടുത്തെ സ്റ്റേജിതനും ആംഗ്ലേയഭാഷാഭിജ്ഞനുമായ ഒരു മാന്യൻ ഇംഗ്ലീഷു വായിച്ചു തിരുമേനിയെ അതിന്റെ സാരം മലയാളത്തിൽ ധരിപ്പിക്കുകയും അപ്പോൾതന്നെ അവിടുന്ന് മലയാളത്തിൽ നാടകമായി തജ്ജമചെയ്തതുമാണ് ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. ഈ കവിപുറവൻ അന്യനും ഈ ഇംഗ്ലീഷുനാടകത്തെ പരി

ഭാഷപ്പെടുത്തി പ്രഖ്യാതി സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ള തോക്കുമ്പോൾ ഈ കലാകശലന്റെ പ്രതിഭാപ്രഭാവത്തെപ്പറ്റി ആരാണ് അതി ശയിക്കാത്തത്?

‘ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ’ ഒരു ഭാഷാപ്രാകരണത്തിൽ ‘ക്രിയാകാ ണ്യം’ മാത്രം തിരുമേനി എഴുതീട്ടുണ്ട്. ഇതിലെ ബാക്കി ഭാ ഗങ്ങൾ അവിടുത്തെ മാതൃലമ്പാരായ വിദ്വാൻ വലിയ കണ്ണി രാമവർമ്മൻതമ്പുരാൻ മുതലായ രണ്ടു മഹാനാരുടെ വകയാ ണ്. ഈ ഗ്രന്ഥം രാജഭരണത്തിൽനിന്നു വിമുക്തനായി ഇ പ്പോൾ തൃശ്ശിവപേരൂരിൽ വാണുളുന്ന സർ. രാമവർമ്മരാ രാജാവു തിരുമനസ്സിലെ സഹജനും ധീരനും കശാഗ്രബുദ്ധിയും പണ്ഡിതശിരോമണിയുമായ ഇരിങ്ങാലക്കുട കോവിലകത്തു വെച്ചു തീർപ്പെട്ട എളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ കല്പനപ്രകാ രം വിദ്വാന്മാരികളുടെ ഉപയോഗത്തിനായിട്ടാണ് വിരചിച്ചിട്ടു ള്ളതെന്ന് അറിയുന്നു.

ഈ കവിവരൻ ‘ശബ്ദാലങ്കാരവും കരപ്പൻചികിത്സയും’ കൂടി ഉണ്ടാക്കിട്ടുണ്ട്. ഇനിയും പല ഗ്രന്ഥങ്ങൾകൂടി അവിടു ണ്തെ കൃതികളായിട്ടുണ്ടെന്നു കേൾക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, അവയുടെ വാസ്തവവിവരങ്ങൾ മുഴുവനും കിട്ടായ്ക്കയാൽ അവയുടെ പേരു കളെ ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കുന്നില്ല.

ഈ മഹാശയനു തഞ്ചിമയിൽ ഉള്ള പാടവം അനന്യസ ട്രശമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. മൂലകവിയുടെ ആശയം തീരെ വിടാ തെയും ഒഴുക്ക്, അത്ഥപുഷ്പി, സൗന്ദര്യവും, അത്ഥശബ്ദാലങ്കാര സാരവും എന്നിത്യാദി ഗുണപൌഷ്ഠ്യലുത്തോടുകൂടി ഗീർവാണ ഭാഷാഗ്രന്ഥങ്ങളെ ഭാഷയിൽ അതിവേഗത്തിൽ ഭാഷപ്പെടു ത്തുന്നതിൽ ഇദ്ദേഹത്തിനുള്ള തഴക്കവും പഴക്കവും നൈപുണ്യ വും അനിതരസാധാരണമായിട്ടുള്ളതാണെന്നു സമ്മതിക്കുന്ന തിൽ ആർക്കും വിസമ്മതമുണ്ടാകുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ‘കുണ്ണ

ചൈവായനമുനിയാൽ മൂന്നരക്കൊല്ലംകൊണ്ടു നിമ്നിക്കപ്പെട്ട 'മഹാഭാരതജലധിയിൽ' അങ്ങുമിങ്ങും ചിന്നിച്ചിതറിക്കിടക്കുന്ന കഠിനാത്മപ്പാഠകളിൽ തട്ടിത്തടഞ്ഞുനീല്ക്കാതേയും, ഗഹനതമങ്ങളായ അലങ്കാരക്കൊടുങ്കാറ്റിനാൽ അലഞ്ഞുതിരിഞ്ഞു വല്ല ഭഗ്വൽസ്ഥാനങ്ങളിൽ ചെന്നുകേറാതേയും, മൂന്നരക്കൊല്ലംകൊണ്ടുതന്നെ തിരുമേനിയുടെ ആയതബലിയാകുന്ന തീക്കപ്പലോടിച്ച് അതിനെ അനായാസേന കേരളത്തിൽ എത്തിച്ചു മലയാളികളുടെ ഭാഷാവാചാരാദായത്തിനു സംഗതിവരുത്തിയ ആ തിരുമേനിയുടെ വിപുലമൂലഗണങ്ങളെക്കുറിച്ചു വല്ല പൊടിപ്പും തൊണ്ടലും കെട്ടിച്ചമച്ചു ഫലിപ്പിക്കേണ്ടുന്ന ആവശ്യമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിനു ഛായാശ്ലോകരചനയിൽ അതീതമായ പാടവമുണ്ടെന്നു പ്രദർശിപ്പിക്കുവാൻ താഴെ പറയുന്ന രണ്ടു പദ്യങ്ങൾ തെളിവുകളാണല്ലോ.

൧. “ഉന്മേഷത്തൊടുതാൻമുറക്കിയരിക-

ത്തല്പംമുറക്കാനുമായ്-

ചുമ്മാതേമണിപത്തടിപ്പതുവരേ

മുടിപ്പുതച്ചങ്ങിനേ

ബ്രഹ്മസപ്തമമായതിന്റെറവടിയിൽ

പൂണ്ണാനമോദംപര-

ബ്രഹ്മംകണ്ടമരുന്നവെണ്മണിമകൻ

നമ്പൂരിയെക്കണ്ടുതാൻ.

൨. ഒട്ടോറംനീണ്ടമുക്കും,നെടിയമിഴികളും

ധീരമാംശോഭവുംപൊൻ-

മട്ടേന്തുംമെയ്യിണങ്ങുംതടിയു,മുയരവും,

വീതിയേറുന്നമാറും

മുട്ടോളംനീണ്ടകൈവീശിനഘനനടയും,
മറുമത്രേപ്രസിദ്ധ-
പ്പെട്ടോരാധമർരക്ഷാപുസന്ധനികനാം
ധമർപുത്രൻറരൂപം.”

ഈ തിരുമേനിയുടെ നിസർഗ്ഗമധുരതരങ്ങളായ റെറല്ലോ
കുങ്ങൾ എണ്ണമില്ലാതോളമുണ്ട്. അവയിൽ രണ്ടെണ്ണം ഇവി
ടെ ചേർന്നതു വായനക്കാർക്കു രസകരമായിരിക്കുമെന്നു വിശ്വ
സിക്കുന്നു.

൧. “ലോകംതന്നുടെമുത്തിയെട്ടിൽമുഴുവൻ
വ്യാപിക്കിലുംമുമ്പിലേ-
താകന്നോരിതുതന്നെജീവനമുതെ-
ന്നത്യാദരം കാരണം
നീർകൊണ്ടുള്ളഭീഷേകമേറുകടലും
വൻകായലുംകണ്ടുക-
ണ്ണീർകൊണ്ടിങ്ങൊന്നൊക്കുത്തരുളിടും
ശംഭോ!ശ്രുതംനൽകണേ.

൨. ആയത്തിൽക്കൈപരത്തിട്ടകലവെവയമരം
മന്നവൻതൻറമായോ-
പായത്തിൻകീഴിലായിക്കിഴിവുപദവിയിൽ-
പ്പെട്ടശിഷ്യംപ്രഭുക്കൾ
ഞായത്തിൽജ്വലിമുട്ടാനൊടുവിലിടവരും
തുല്യരായോരൊടിഷ്യ-
പ്രായത്തിൽക്കൂടിനില്ക്കുന്നിവരിലൊരുമമാ
ശത്രുവുംപുല്ലുപോലേ.”

ഇങ്ങിനെ പലപ്രകാരത്തിലും കേരളീയഭാഷാവ്യാപാരി
കളേയും മലയാളരാജ്യത്തേയും സൽക്കവിതാവിത്തത്തിനാൽ
അനവരതം സഹായിച്ചു പോഷിപ്പിച്ചു വെള്ളിമാമലയ്ക്കുകൂട

പരിഭവം ജനിപ്പിക്കുമാറു നാടൊട്ടും ശുഭ്രയശസ്സു പരത്തിവാ
ണ ഈ തിരുമേനിക്ക് ഹാവുവ-ാമാണ്ടു ധനുമാസം ൨൯-ാംനു-
അസ്തമിച്ചു അതിസാരം തുടങ്ങി, അത് ഉപയുപരി വലിച്ചു
മകരമാസം ൧൦-ാംനു- പകൽ സന്ധ്യയ്ക്കുമുമ്പായി അവിടുന്ന്
ഇഹലോകം കൈവെടിഞ്ഞ വിവരം ഇവിടെ പ്രസ്ഥാപിക്കു
ന്നതിനുമുമ്പായി എന്റെ തുലിക ഇതാ താഴെ പതിച്ചുകഴി
ഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എന്തുചെയ്യാം?

ഈ തിരുശ്ശേരി തീപ്പെട്ടുന്നതിന്നു കുറച്ചുമുമ്പായി അവി
ടുത്തെ മരുമകനായ ഒരു ചെറിയ തമ്പുരാനോടു പെൻസിലും
കടലാസും കൊണ്ടുവരുവാൻ കല്പിച്ചു. മരണശയ്യാഗതനായ
നമ്മുടെ തിരുമേനി കിടന്നുകിടപ്പിൽ കിടന്നുംകൊണ്ടു 'ലോക
മാതാ' എന്നു നാലക്ഷരം എഴുതി. അപ്പോഴേക്കും അവിടു
ത്തേക്കു കുമ്പളമുറയ്ക്കുന്ന ഭവിക്കയാൽ മരുമകനോടുകൂടെന്നു എ
ഴുതുവാൻ ആജ്ഞാപിച്ചുകൊണ്ടു,

൧. "ലോകമാതാവിനിസ്സുവ്വലോകമാംസ്വന്തസന്തതി

അവിടുത്തേക്കുപിഴചെയ്തിവിടെക്കിട്ടുമോസുഖം.

൨. സ്വന്തസന്താനങ്ങളുതമ്മിൽ ചന്തംവിട്ടേററതിക്കുകിൽ

ഹന്ത! ദൂരസ്ഥർദുഃഖിച്ചു സ്വന്തസ്ഥർസുഖമെന്നിയേ."

എന്നീ പദ്യഭയത്തെ രണ്ടുമൂന്നു മിനിറ്റിനുള്ളിൽ ഉണ്ടാക്കി
ചൊല്ലിക്കൊടുത്തു. അനന്തരം അവിളംബം തിരുമന്ത്രിയ്ക്കു
ധാരണ ക്ഷയിച്ചു ഉടനെ അവിടുന്ന് പരലോകത്തെ പ്രാപി
ച്ചു. ഇങ്ങിനെ ശ്ലോകം ചൊല്ലിക്കൊണ്ടു ഈശ്വരസ്തുതയോ
ടെ ഭൂവാസം വെടിഞ്ഞ പുണ്യശ്ലോകനായ ഈ വരകവിയുടെ
അകാലനിശ്വാണകാലത്തിൽ നിര്യാജമായി പരിതപിക്കാത്ത
വർ ഭൂലോകത്തിലുണ്ടാകുമോയെന്നു സംശയമാണ്.

'സരസ്വതുകവികിരീടമണി'യായ ഈ തമ്പുരാൻ തിരു
മന്ത്രിയ്ക്കൊണ്ടു കൈരളിപ്പെൺകിടാവിനെ സന്തോഷസമേ

തം മനോഹരങ്ങളായ പല ഗദ്യപദ്യഭൂഷണങ്ങളുണ്ടാക്കി അറിയിച്ച ഭംഗിവരത്തി സന്തോഷിപ്പിച്ചു, 'കേരളബാദരായൻ' എന്ന പേരെടുത്ത് ഇത്ര വേഗത്തിൽ പരലോകഗതനായതുകൊണ്ട്, കേരളഭാഷായോഷാശിരോഭൂഷണം ശിഥിലമായി ആവതിച്ചുവെങ്കിലും, ഈ ദിവ്യപുരുഷന്റെ പ്രശസ്തി ആഴിയിലുഴിയാഴംവരെ നിമ്ബമായി നിലനിൽക്കുവാൻ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികൾ തന്നെ മതിയാകുന്നതാണല്ലോ. എന്നാൽ കേരളഭാഷാപോഷണതല്പരനായ ഈ തിരുമേനിക്കു ദീഗ്ദ്ധായുസ്സില്ലാതെ വന്നതു കൈരളിയുടേയും കേരളീയരുടേയും നിർദ്ദാശകതിയാണെന്നു വ്യസനപൂർവ്വം പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

അദ്ധ്യായം ൧൪

മന്ത്രവാദം

“വേദംകളഞ്ഞുപുരുഷർമംസന്തതിക്കു-
ന്മാദംകളഞ്ഞുമുരുഗൻജനത്തിനെല്ലാം
വേദംപുകഴ്ന്നപടിമേന്മകലൻമന്ത്ര-
വാദംജഗത്തിലധുനാ വിജയിച്ചിടുന്നു”.

ആദിപാദകർമ്മം കൊല്ലവർഷാരംഭത്തിനുമുമ്പുതന്നെ മലയാളത്തിൽ നടപ്പുണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും, അതുവരെ കേരളബ്രാഹ്മണമന്ത്രവാദികൾ സ്വജാതിക്കാർക്കല്ലാതെ അതിനെ മറ്റാർക്കും ഉപദേശിക്കുകയുണ്ടായിട്ടില്ല. കൊല്ലവർഷാരംഭത്തിനുശേഷമാണ് മലയാളഭാഷയിൽ മന്ത്രവാദസംബന്ധമായ ഗ്രന്ഥങ്ങളുണ്ടാവാൻ തുടങ്ങിയത്. ഇതിന്റെ കാരണം പരദേശബ്രാഹ്മണരുടെ കേരളത്തിലേക്കുള്ള ആഗമനവും സ്ഥിരവാസവുമാകു

നം. ഇവരിൽനിന്നാണ് ശുഭ്രം മന്ത്രവിദ്യ അഭ്യസിച്ചാനാ രംഭിച്ചത്.

പരശുരാമൻ മലയാളികളുടെ രക്ഷയ്ക്കായി ആദ്യകാലത്തിൽതന്നെ കേരളബ്രാഹ്മണരിൽ പന്ത്രണ്ട് ഇല്ലക്കാർക്ക് മന്ത്രവാദത്തെ ഉപദേശിച്ചു. അതിൽ ആറ് ഇല്ലക്കാർക്ക് സമ്പന്നവും ബാക്കിമനക്കാർക്ക് ദർശനവുമാണ് ഉപദേശിച്ചത്. അവർ ക്രമേണ മന്ത്രതന്ത്രയന്ത്രകർമ്മങ്ങളിൽ അതിചതുരന്മാരായിത്തീർന്നു. ദർശനംകൊണ്ടു ജനരക്ഷയുണ്ടാകുമൊയെന്നു സംശയമാണ്. എന്നാൽ ദുഷ്ടന്മാരെ അടക്കുവാൻ ദുഷ്ടകർമ്മം ചെയ്യേണമെന്നപോലെ നീച ദേവതകളാൽ ഉണ്ടാകപ്പെടുന്ന ഉപദ്രവങ്ങൾ ദർശനത്താലെ വിനാശം വരികയുള്ളവെന്നായിരിക്കണം പരശുരാമന്റെ ഉദ്ദേശം. അജ്ഞാനികൾക്കു ദേവതോപദ്രവം ബാധിക്കാനും മതി. 'ബോധം വന്നാൽ ഭേദംവന്നു', എന്നുമാത്രമേ ഇക്കാലത്തിൽ ആലോചിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. ഇന്നും നമ്പൂരിമാരുടെ ഇടയിൽ കല്പർ, ചേന്ദസ്സ, ഭദ്രകാളീമീററം മുതലായ ചില മനക്കാർ മന്ത്രവാദികളായിട്ടുണ്ട്. ഇവർ കൂടാതെ ഇവരുടെ വർഗ്ഗത്തിൽ സമ്പന്നികരുമുണ്ട്.

നാലാം വേദത്തിൽനിന്നാണ് മാന്ത്രികഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉത്ഭവിച്ചിട്ടുള്ളത്. മന്ത്രവാദത്തിൽ ശാസ്ത്രപ്രകാരം സപ്തകോടി മഹാതന്ത്രങ്ങളുണ്ട്. എന്നാൽ അവയുടെ ഉപന്യാസക്രമങ്ങളെ വിസ്തരിച്ചുപറയുന്ന 'കല്പം, ഛന്ദസ്സ്, ദേവത' എന്നിവയുടെ പേരുകളും 'അംഗന്ത്യാസം, കരന്ത്യാസം' മുതലായ ന്യാസങ്ങളും 'ധ്യാനം, മുലമന്ത്രം, ജപം, ഹോമം, തപ്തം' മുതലായവയെ പ്രവൃത്തിക്കേണ്ടുന്ന വിവരങ്ങളും അടങ്ങിയ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ സംസ്കൃതഭാഷയിലാണ് അധികമുള്ളത്. മലയാളത്തിൽ വളരെ ചുരുക്കമേയുണ്ടായിട്ടുള്ളൂ. മലയാളഭാഷയ്ക്കു നല്ല പ്രചാരം വന്നതോടുകൂടി മലയാളത്തിൽ മന്ത്രവാദഭേദം കാര്യവാൻ ഇ

ടങ്ങിയിരിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ നമ്പൂരിമാർക്ക് ഈ വകയിലുള്ള നല്ല ഗ്രന്ഥങ്ങളെ അന്യർക്കു കിട്ടുവാനിടയാകരുതെന്നുള്ള വിചാരമുണ്ടായതായിരിക്കണം. ഈ സംഗതികളിലായിരിക്കാം മലയാളത്തിൽ മന്ത്രവാദപ്രചാരത്തിന്നു വിഘാതം നേരിട്ടിട്ടുള്ളതെന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഹിന്ദുക്കളുടെ ഇടയിൽ പഴയ സൽഗ്രന്ഥങ്ങളില്ലാതായി കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇതിന്നു കാരണം അവരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യപ്രതിപത്തി ഒന്നുമാത്രമാണ്. മാന്ത്രികഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉത്തരഇന്ത്യയിലാണ് അധികം പ്രചാരത്തിലിരിക്കുന്നത്.

ശങ്കരാചാര്യസ്വാമികൾ ഈ വിഷയത്തിൽ 'മന്ത്രസമുച്ചയം, തന്ത്രസമുച്ചയം' എന്ന രണ്ടുഗ്രന്ഥങ്ങളുണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പിന്നെയും കേരളത്തിലെ പുരാതനമന്ത്രവാദികൾ പലരും പല മന്ത്രവാദഗ്രന്ഥങ്ങളെ നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കണം. ഇന്നും മലയാളരാജ്യത്തു 'മന്ത്രസാരം, പ്രപഞ്ചസാരം, പ്രയോഗസാരം, മന്ത്രകല്പസമുച്ചയം, യന്ത്രവൃദ്ധാമണി, യന്ത്രചിന്താമണി, മന്ത്രകല്പചിന്താമണി' മുതലായി അപൂർവ്വം ചില മന്ത്രവാദഗ്രന്ഥങ്ങളുണ്ടെന്നറിയുന്നത് ഇതിന്നു മതിയായ ലക്ഷ്യമാണല്ലോ. ഇക്കാലത്തു കേരളത്തിൽ പട്ടാഭിഷേകം ധാരാളം ഉണ്ടെങ്കിലും, ആരുംതന്നെ ഈ വിഷയത്തിൽ ഗ്രന്ഥമെഴുതി കാണുന്നില്ല. ഇതുകൊണ്ട് ഈ നവീനകാലത്തു ജനങ്ങൾക്കു മന്ത്രവാദത്തിൽ താല്പര്യവും വിശ്വാസവും കുറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നാണ് വിചാരിക്കേണ്ടത്. ഇപ്പോഴുള്ള മാന്ത്രികഗ്രന്ഥങ്ങളെ പരിശോധിക്കുന്നതായാൽ ആ വക ഗ്രന്ഥങ്ങൾ മിക്കതും പട്ടത്തിലായിക്കാണുന്ന സ്ഥിതിക്ക് ആദ്യമേതന്നെ മന്ത്രവാദഗ്രന്ഥങ്ങൾ പട്ടത്തിലായിരുന്നിരിക്കേണമെന്നാണ് വിചാരിക്കേണ്ടത്.

ഇപ്പോൾ മന്ത്രവാദകർമ്മം അല്പം അറിയാറായതിനുശേഷമാണ് കണ്ണിയാൻ, വേലൻ, പാണൻ, പറയൻ എന്നിവർ

അവരിൽനിന്നു മാന്ത്രികവിദ്യ അറിയാനിടയായത്. എന്നാൽ ഈ വസ്തുക്കൾ 'നിഴൽകുത്തു പാട്ടു' മുതലായ മന്ത്രഗാനങ്ങളെ പ്രഗേദസുപരത്തിൽ പാടിക്കൊണ്ടാണ് മന്ത്രവാദം ചെയ്യുവന്നിരുന്നത്. ഇതിന്നുണ്ടായ കാരണമെന്താണെന്ന് അറിയുന്നില്ല.

ആദ്യകാലത്തു മലയാളഭാഷയിൽ ഗദ്യത്തിൽ ചിലമന്ത്രവാദഗ്രന്ഥങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ അവയിൽ തമിഴുപദപ്രയോഗങ്ങൾ അധികരിച്ചുകാണുന്നതുകൊണ്ട് ഏകദേശം അറന്തൂറിൽപരം സംവത്സരങ്ങൾക്കു മുമ്പായിരിക്കണം മേല്പറഞ്ഞ മന്ത്രവാദഗദ്യഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ ആവിർഭാവം എന്നു വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ആഭിചാരകർമ്മത്തെയോ അവയെ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങളേയോ മറോ സംബന്ധിച്ച് ഇപ്പോഴുള്ളവക്ക് ഒരു ഏകദേശജ്ഞാനമുള്ളതായി കാണുന്നില്ല. ദിവ്യന്മാരായ പുരാതനന്മാർ ഈ കാര്യത്തിൽ വിലവെച്ചിരുന്നതായറിയുന്ന സ്ഥിതിക്കു നവീനന്മാരും അല്പം അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നത് അനുചിതമായിരിക്കയില്ലെന്നു വിശ്വസിച്ചും, "തലമറന്ന് എണ്ണതേയ്ക്കുന്നത് അനന്തമഭം" ആകയില്ലേ എന്നു സംശയിച്ചും ഈ പുസ്തകത്തിൽ ഇങ്ങിനെ ഒരുദ്ധ്യായം ചേർത്തിട്ടുള്ളതാണ്. ഈ വിഷയനിർമാണകാര്യത്തിൽ ഭാഷാചരിത്രം മുതലായ പലഗ്രന്ഥങ്ങളും എന്നെ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ഇവിടെ അഭിമാനഹീനം പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

അദ്ധ്യായം ൧൫.

സ മ ന റാ രോ ട്ട ഉ ഉ കൃ തൃ ണ്ണ ണ്ണ ണ്ണ ണ്ണ.

“ലോകത്തിലാരൊട്ടുമനസ്സരസം ജനിപ്പാൻ

ചാകത്തിലോതിടുക, ചെയ്യുക കൃത്യമെല്ലാം

ലോകങ്ങളെക്കുറയ്ക്കുന്നയാൻ തുണയ്ക്കുകെന്നാൽ
ശോകത്തിനില്ലാത്തവകാശമുണ്ടാകും”

നമ്മൾ നമ്മുടെ സമന്വായവരോടു ചെയ്യേണ്ടുന്ന കൃത്യമെന്താകുന്നു? നമ്മൾ അവരോട് എങ്ങനെ പെരുമാറണം? ഈ സംഗതികൾ മനുഷ്യജന്മം ലഭിച്ചവരെല്ലാം അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. ഈ വിഷയത്തിൽ പാണ്ഡിത്യത്തെക്കാൾ അധികം മനുഷ്യരെ സഹായിക്കുന്നതു ലോകപരിജ്ഞാനമാകുന്നു. സജ്ജനസമ്മതി ഉണ്ടാകാവുന്ന തുണങ്ങളിൽ പ്രാഥമ്യത്തെ വഹിക്കുന്ന ഒന്നാകുന്നു ലോകപരിചയം. നമ്മുടെ അനുഭവത്തിൽ ശാസ്ത്രപുരാണാദികളുടെ ജ്ഞാനമുള്ളവർ അസംഖ്യമില്ലെ? അവർ എല്ലാവരും സജ്ജനസമ്മതിക്കോ സ്തുതിക്കോ അഹങ്കാരമാകുന്നുണ്ടോ?

“ആത്മവൽസർപ്പഭൂതാനി

യഃപശ്യതിസപണ്ഡിതഃ”— എന്നാണല്ലോ പ്രമാണങ്ങളിൽ ഘോഷിച്ചിരിക്കുന്നത്. നമ്മുടെ ആയുഷ്കാലത്തിൽ നമ്മൾ ഇന്നവിധത്തിൽ പ്രവൃത്തിക്കേണ്ടമെന്നും മറുമുള്ള ധർമ്മങ്ങളെ (നമുക്കു ഗ്രഹിപ്പാൻ ആവശ്യമുള്ള സൽപ്രമാണങ്ങളെ) നമ്മുടെ പൗരാണികന്മാർ നമുക്കു സമ്പാദിച്ചു തന്നിട്ടുണ്ട്. അവയെ നമ്മൾ പഠിച്ചറിയുന്നതുമുണ്ട്. പക്ഷെ

“ശാസ്ത്രം ഗ്രഹിച്ചതുകൊണ്ടുമതിയല്ല

ശസ്ത്രോക്തമാചരിക്കാതെ ഫലം വരാ”— എന്നതത്വം തീരെ വിസ്മരിച്ചുപ്രവൃത്തിക്കുന്നതാണ് അബദ്ധമായിത്തീരുന്നത്. ഒന്നാമത്തേതിൽ പഠിപ്പ്, പ്രായം, ധനാഭ്യവസ്ഥാവിശേഷങ്ങൾ എന്നിത്യാദികളാൽ നമ്മൾ സമന്വരോടു പെരുമാറേണ്ടത് എങ്ങനെയെന്ന് അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാണ്. നാം നമ്മുടെ സമന്വരെ നിഷ്പന്മഷം സ്നേഹിക്കുന്നതുകൂടാതെ “മരമറിഞ്ഞുകൊടിയിടേണം” എന്നുപോലെ ആളെ അറിഞ്ഞു

വിശ്വസിച്ചു പെരുമാറേണ്ടതാകുന്നു. പക്ഷെ ഈ സ്നേഹവിശ്വാസാദികൾ മനസാവാചാകർമ്മങ്ങൾ ഒരുപോലെ വിശദമായി പ്രശോഭിച്ചിരിക്കണം; മേനിക്കുമാരും അവയെ പ്രകടിപ്പിച്ചാൽ പോരാ. അതു പാപവുമാകുന്നു. നമ്മുടെ ശീരിസ പ്രത്യേകമായ ഒരു അതിശയശക്തിയുണ്ട്. അതിനെ ആർക്കും വിസ്തരിക്കാൻ കഴിയുന്നതല്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അതു നമ്മുടെ മിത്രാമിത്രപ്രാപ്തിക്കു പ്രധാനമായ ഒന്നാണ്.

“വാശാധുർത്താൽ സർവ്വലോകപ്രിയത്വം

വാക്പാരുഷ്യാൽ സർവ്വലോകാപ്രിയത്വം

കോവാലോകേ കോകിലേനോപകാരഃ

കോവാലോകേ ഗർഭഭേനോപകാരഃ”—എന്നാണല്ലോ പ്രമാണം.

മാന്യനിലയിൽ വളരാത്തവരാണ് അസഭ്യവാക്കുകൾ പറയുന്നതും അന്യർക്കു നീരസം ജനിക്കത്തക്ക നീചപ്രവൃത്തികളെ ചെയ്യുന്നതും. വാക്കുകളുടെ ആസ്വദനം മനസ്സാകയാൽ ഒരുവന്റെ മനസ്സിന്റെ ബാഹ്യാഭ്യന്തരങ്ങളായ സ്വഭാവവ്യാപാരങ്ങളെ അറിയുന്നതു കേവലം അവന്റെ വാക്കുകളാകയാൽ മറ്റുള്ളവരെ രഞ്ജിപ്പിക്കുവാൻ അഹമായ വാക്കുകളെ മാത്രമേ പറയാവൂ. ഇതുമൂലം മനുഷ്യർക്കു പല സന്ദർഭങ്ങളിലും അന്യോന്യം അനുഭവിക്കാവുന്ന ഗുണം അപരിമിതമാകുന്നു. അതുകൊണ്ട് എന്തെങ്കിലും പുറത്തേക്കു പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിനുമുമ്പു പറയുവാൻ ഉള്ളിൽ കരുതിയ ആ വാക്കുകളുടെ ശരിയായ ശക്തിയും പിന്നീട് അവകൊണ്ടുണ്ടാകാവുന്ന ഫലപ്രാപ്തിയും നന്നായാലോചിക്കണം. അന്യർ നമ്മളെ സ്നേഹിക്കേണമെന്നു നമ്മൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ലേ? ഇതുപോലെ അല്ലേ അവരും ആഗ്രഹിക്കുന്നത്? അതിനാൽ നമ്മ്ത്തിനായുംകൂടി ഇതരന്മാരുടെ ഹൃദയത്തിന് അരുന്തമായ വാക്കുകളെ പറഞ്ഞുപോകരുത്.

സ്നേഹപൂർവ്വമായ ചിന്ത ഇല്ലാത്ത ഒരുത്തൻ പ്രീതിജനകമായ വചസ്സുരിയാടുകയോ പ്രവൃത്തിക്കുകയോ ഇല്ല. ആനുകൂല്യമായി ആചരിക്കുന്നതു സുഹൃത്തുക്കളുടെ ധർമ്മമാണല്ലോ. എന്നാൽ ഒരുവനു മറ്റൊരുത്തനെ സഹായിക്കാൻ ശക്തിയില്ലെങ്കിലും, അവന്റെ സുഖദുഃഖങ്ങളിൽ പങ്കുകൊള്ളുന്നതായാൽ അതുകൊണ്ട് അവന് അത്യാധികം മനസ്സാമ്പശ്യമുണ്ടാകുന്നതാണ്. കലുഷഹൃദയന്മാരുടെ കരളിന്നു സൈപരമുണ്ടാകുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നത് ഉത്തമധർമ്മമാകുന്നു.

“പരംഗിതജ്ഞാനഫലാഹിബുദ്ധയഃ”, എന്ന് ഒരു പ്രാചീനകവിയും, “അന്യചിത്താഭിപ്രായം ഗ്രഹിപ്പാനല്ലാമന്ത്യൻ തന്നെയുള്ളിൽ ബുദ്ധിസാരത്തെ വഹിക്കുന്നു”, എന്നു സരസകവി കഞ്ചൻനമ്പാറും അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും, അത് എല്ലാവർക്കും അത്ര എളുപ്പത്തിൽ സുസാദ്ധ്യമാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. നമ്മുടെ ഇംഗിതം ഒരുപക്ഷേ അന്യൻ അറിഞ്ഞില്ലെങ്കിലും, സ്വന്തശ്രാമിയായ ഈശ്വരൻ അത് അറിയാതിരിക്കയില്ല. മാനസികവ്യാപാരത്തിന്റെ ശക്തി ഒന്നുമാത്രമാണ് നമ്മുടെ വാക്കുകൊണ്ടും കർമ്മംകൊണ്ടും സംഭവിക്കുന്ന വിഷയങ്ങളുടെ നന്മതിന്മകൾക്കു കാരണഭൂതമാകുന്നത്. പ്രീതിദമായ മനോവ്യാപാരമാണല്ലോ മനുഷ്യരെ പരസ്പരം സംയോജിപ്പിക്കുന്നതായ ശക്തി. ഇതില്ലാതെ പോയാൽ ലോകത്തിൽ സത്തുക്കളും സദ്പ്രവൃത്തികളും സദചരണങ്ങളും നാമാവശേഷമായിത്തീരുന്നതാണ്.

“അകത്തു കത്തിയും പുറത്തു വത്തിയും”, എന്ന രീതിയിൽ ഉള്ളിൽ കരിനമായ ദോഷവിചാരം വെച്ചുകൊണ്ടു പുറമേ സ്നേഹഭാവം നടിക്കുന്നതു വളരെ പാപമാകുന്നു. ഇതാണല്ലോ ആത്മവഞ്ചന. മനസ്സാക്ഷിയെ വഞ്ചിക്കുന്നവക്ക് ഒരു ലോകത്തും ഇണം സിദ്ധിക്കുന്നതല്ല. നമുക്ക് അന്യരുടെ സ

ഹായം ആവശ്യമില്ലെന്നും അന്യർക്കു നമ്മുടെ സഹായം ആവശ്യമായിരിക്കുമെന്നും വിചാരിക്കുന്നതു മൂഢത്വമാകുന്നു. ഈ ശാസ്ത്രസൂചികളായ നിഖിലസ്ഥാവരജംഗമങ്ങളും അന്യോന്യം ആശ്രയിച്ചിരിക്കേണമെന്നാണ് ഈശ്വരന്റെ ഉദ്ദേശമെന്നു നമുക്ക് അനുഭവസിദ്ധമല്ലേ? ഒരുത്തൻ ഇങ്ങോട്ടു സഹായിച്ചാലേ മറ്റൊരുവൻ അങ്ങോട്ടും സഹായിക്കൂ എന്ന് അവൻ ഒരിക്കലും കരുതിപ്പോകരുത്. പ്രതിഫലകാംക്ഷകൂടാതെ പ്രവൃത്തിക്കുന്ന കർമ്മങ്ങളിൽനിന്നു മാത്രമേ ഗുണമുണ്ടാകയുള്ളുവെന്നാണല്ലോ ശാസ്ത്രവിധി.

മനുഷ്യർ അവസ്ഥകൊണ്ടോ മറ്റൊരു തരങ്ങൾക്കു തുല്യന്മാരായവരിൽ മാത്രം സ്നേഹം കാണിച്ചാൽ പോരാ. മനുഷ്യസ്വഭാവം എല്ലാം ഒരാളുടേയും ഒരുപോലേയും ആകയാൽ മനുഷ്യരെല്ലാവരും പരസ്പരം സമന്മാരാണല്ലോ. അതിനാൽ മനുഷ്യർ തങ്ങൾക്കു തുല്യന്മാരെ സ്നേഹിക്കുന്നതുപോലെ തങ്ങളെക്കൂടി താഴ്ന്നവരേയും സ്നേഹിക്കേണ്ടതാകുന്നു. സാധുക്കളെക്കൊണ്ടാണല്ലോ ധനികൻ അധികം ഉപകാരമുണ്ടാകുന്നത്. എന്നുമാത്രമല്ല, ഒരു ദരിദ്രൻ ധനികനാവാൻ ഒരു പണവാൻ ദരിദ്രനാകാൻ പ്രയാസമില്ല. ഇതു രണ്ടും കാണാനിടവരുത്തുന്നതു മനുഷ്യരുടെ പ്രവൃത്തിഗുണവും ദോഷവുമാണ്. “ലക്ഷ്മിയും അസ്ഥിരയല്ലോ”, എന്നല്ലേ പൗരാണികർ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. അല്പം ഒന്നാലോചിച്ചാൽ ഇതിന്റെ ഗുരുവ്യത്യാസം പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതാണ്.

“രാജാതുഷ്ടോപിഭിത്യാനാം

അത്ഥമാത്രം പ്രയച്ഛതി

നേതുസമ്മാനമാത്രേണ

പ്രാണൈരപ്യപകർച്ചതേ.”— എന്ന ആപ്തവാ

ക്യം ഇവിടെ സവാശേഷം സ്മരണീയമാണല്ലോ. എന്നാൽ ന

മമളക്കാൾ ഉയർന്നവരിൽ നമുക്കു സ്നേഹം ആവശ്യമില്ലേയെന്നു ചോദിക്കുന്നപക്ഷം അതും ആവശ്യമാണെന്നു സമ്മതിക്കാതിരിപ്പാൻ നിവൃത്തിയില്ല. അവരിൽ നമുക്ക് ആന്തരമായ ഭക്തിബഹുമാനാദികളും ഉണ്ടായിരിക്കേണം. നിമ്നലമായ സ്നേഹം മനുഷ്യജീവിതത്തെ സഹചരാക്കിത്തീർക്കുന്നു. അതിനാൽ സകലരും പരസ്പരം ആദരപരനാകുവാൻ സ്നേഹാകലനമായിരിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

അദ്ധ്യായം ൧൩.

അതിഥിപൂജ

“ബാലോപായദിവാവുലോയവാവാഗ്രഹമാഗതഃ
തസ്യപൂജാവിധാതവ്യാസാസ്യോദ്യാഗതോതൃഭു.”

നമുക്ക് അന്യരിലുള്ള ബഹുമാനസ്നേഹാദികളുടെ യഥാർത്ഥസ്ഥിതിയെ അവരെ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതായ ഒരു ഉത്തമധർമ്മമാണ് അതിഥിസൽക്കാരം. ഈ വിഷയത്തിൽ ജാതിഭേദമോ മറ്റോ നോക്കേണ്ടതാവശ്യമില്ല. എന്നാൽ മതാചാരങ്ങൾക്കു ലംഘനം ചെയ്യരുതെന്നും സ്മരിക്കേണ്ടതാണ്. യാവനൊരുത്തൻ യദൃച്ഛയാ നമ്മുടെ ഗൃഹത്തിൽ വന്നു കേറുന്നുവോ അവനാണ് അതിഥി. അയൽവാസികൾക്കു പരസ്പരം പല ആവശ്യങ്ങൾക്കുമായി അടുമിടും വന്നും പോയിരുന്നുകൊണ്ടിരിക്കേണ്ടിവരുന്നതിനാൽ അവർ വരുമ്പോൾ അവരെ വാസ്തവത്തിൽ ഒരു അതിഥിയായി ഗണിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. നമ്മുടെ ഭവനത്തിൽ ദൂരസ്ഥനായ ഒരുവൻ വരുമ്പോൾ ശത്രുവായിരുന്നാലും അവനെ പൂജിക്കാതിരിക്കരുത്. ആകസ്മികമായി ആഗതനായ അതിഥിയെ ഭഗ്നാശയനായിട്ടു മടക്കി അയച്ചാൽ ആ വീടിന്റെ നേതാവിനു പാപവും പോരായ്മയും ആ അതിഥിക്കു പുണ്യമാകുന്നു.

സഹോദരസഹോദരിമാരെ സ്നേഹിക്കേണ്ടതു മനുഷ്യരുടെ ധർമ്മമാണല്ലോ. മനുഷ്യരെ എല്ലാം സൃഷ്ടിച്ചത് രൊളല്ലയോ? ഈ സ്ഥിതിക്കു സകല മനുഷ്യക്കും പരസ്പരം സഹോദരസഹോദരിഭാവമില്ലാതെ വരുന്നതല്ലല്ലോ. അതിനാൽ അതിഥി പരമാർത്ഥത്തിൽ നീചനായിരുന്നാലും വേണ്ടതില്ല, അവനെ സസ്നേഹം അഭിനന്ദിച്ച് ആദരിക്കണം. “സർവ്വദേവമയോതിഥിഃ”, എന്നാണല്ലോ ശ്രുതിസ്മൃതികൾ നമ്മളെ ഉപദേശിക്കുന്നത്. പുരാതനരീതിയെ അനുസരിച്ചു പറയുകയാണെങ്കിൽ പാദാച്ഛാദികളായി ഷോഡശം ഉപചാരങ്ങളുണ്ട്.

എന്നാൽ അതിഥിക്കു യാതൊരുവിധത്തിലും യാതൊന്നിൽനിന്നും അഹിതമുണ്ടാകാതെ യഥായോഗ്യം പൂജിച്ചു സന്തോഷിപ്പിച്ചുയയ്ക്കണം. പക്ഷെ അതിഥിപൂജ അവശ്യം ചെയ്യേണ്ടതാണെങ്കിലും, അതിനായി പണം കടം വാങ്ങി വിനിയോഗിക്കരുത്. മനുഷ്യർ അവരവരുടെ അവസ്ഥാനുസൃതം ആചരിക്കുന്ന അതിഥിപൂജയ്ക്കു ഫലമുള്ളൂ. ഗൃഹസ്ഥാശ്രമികൾക്കാണ് അതിഥിസൽക്കാരം ചെയ്യാൻ അധികം സൗകര്യമുള്ളത്. അതുകൊണ്ടായിരിക്കാം അത് അവരുടെ ഉത്തമ ധർമ്മമാണെന്നു ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ ഘോഷിക്കുന്നതെന്നു വിചാരിക്കണം.

മഹഷിമാരുംകൂടി അതിഥിപൂജയിൽ താല്പര്യവും ശ്രദ്ധയുമുള്ളവരാണെന്നു ഭാഗവതം, ഭാരതം, രാമായണം മുതലായ പല സർഗ്ഗനാമങ്ങളിൽനിന്നു നമുക്കു ദിവ്യസേന എന്നപോലെ അറിയാനിടയുണ്ടാകുന്നുണ്ടല്ലോ. സകല ലൌകികാചാരവിരക്തന്മാരായ തപോധനന്മാരും ഈ കാര്യത്തിൽ ഉപേക്ഷകൂടാതെ പ്രവൃത്തിക്കുന്നതോത്താൽ അതിഥിപൂജ നിസ്സീമമായ തുണത്തെ ചെയ്യുന്ന ഒന്നാണെന്ന് അനുമാനിപ്പാൻ ന്യായമുണ്ടല്ലോ. അതിഥിപൂജാ വാത്സല്യമുള്ളവർക്ക് സഹജീവിസ്നേ

ഹം ഉണ്ടാകുകയും അത് ഉപയുപരി വർദ്ധിച്ചുവരികയും ചെയ്യും. എന്നാൽ മനസ്സില്ലാമനസ്സോടെ ബഹുമാനത്തിനായി ചെയ്യുന്ന അതിഥിപൂജയ്ക്കു പാപം മാത്രമാകുന്നു ഫലം. സ്വർഗ്ഗനരകങ്ങൾ ഇഹത്തിൽ തന്നെയുണ്ടെന്നാണ് വിചാരിക്കേണ്ടത്. നമുക്കു നമ്മുടെ ആയുഷ്കാലത്തിൽ നമ്മുടെ വീട്ടിലും നാട്ടിലും അനുഭവിപ്പാൻ സംഗതിവരുന്ന സുഖദുഃഖങ്ങളാണല്ലോ ഇഹത്തിലെ സ്വർഗ്ഗവും നരകവും. ഒരു കഡംബത്തിൽ ഒന്നിച്ചിരിക്കുന്ന ആളുകൾ സന്തോഷഹീനം മനശ്ചേച്ഛയില്ലാതെ തമ്മിൽ തമ്മിൽ കൊള്ളിവാക്കുകൾ പറഞ്ഞും സ്വാതന്ത്ര്യപ്രതിപത്തിയെ കാണിച്ചും അഹങ്കാരികളായി 'അമ്പടത്തോറേ' എന്ന ഭാവത്തിൽ പെരുമാറിവരുന്നതു നമ്മൾ കാണുന്നില്ലയോ? ഈ കഡംബം ഒരു നരകവും ആ കഡംബാംഗങ്ങൾ നരകം അനുഭവിക്കുകയുമാകുന്നു ചെയ്യുന്നത്. ഇതുപോലെ ലോകത്തിലുള്ള അരിഷ്ടാനുഭവങ്ങളെല്ലാം വാസ്തവത്തിൽ നരകമാകുന്നു. സുവർഗ്ഗക്കാരുടെ വാസസ്ഥലമാണല്ലോ സ്വർലോകം. അതുകൊണ്ടു സർവ്വവൃത്തികളെ ചെയ്തു സുഖസന്തോഷങ്ങളോടും മനസ്സമാധാനത്തോടുംകൂടി ജീവിതത്തെ നയിക്കുന്നതു സ്വർഗ്ഗസുഖമാകുന്നു.

ആയുർമാക്ക് ഒരു ദിവസത്തിൽ ഒരു അതിഥിയെയെങ്കിലും പൂജിക്കാതെ ഭക്ഷണം കഴിക്കയില്ലെന്ന് ഒരു നിഷ്ഠയുണ്ട്. ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ വേദത്തിലും അതിഥിപൂജ അവശ്യം അനുഷ്ഠേയമാണെന്നും, അതിനെ സന്തോഷസമനപിതം ഭേദബുദ്ധിയോടുകൂടാതെ നിഷ്ഠഷ്ടയോടെ അനുഷ്ഠിക്കേണമെന്നും പറയുന്നുണ്ട്. ഇതരമതക്കാരുടെയിടയിൽ ഇക്കാര്യത്തിൽ ശ്രദ്ധ കാണുന്നതിനാൽ അവരുടെ പ്രമാണഗ്രന്ഥങ്ങളിലും അതിഥിപൂജയ്ക്കു വിലമതിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എല്ലാവരും കാര്യത്തിന്റെ യഥാർത്ഥതത്വമറിഞ്ഞിട്ടല്ലെങ്കിലും

അതിഥിസൽക്കാരം ഇപ്പോഴും ബലമായി ചെയ്തുവരുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ നവീനന്മാർ ഇപ്പോൾ ഇതിനെ ഭേദബുദ്ധ്യോ ആചരിച്ചുകാണുന്നതാണ്ല്ലോ അത്യാതിശയമായിരിക്കുന്നത്. അഗതികളായ അതിഥികളെ ആട്ടിപ്പറത്താക്കി വാതലടയ്ക്കുന്ന യോഗ്യരുടെ ഭാവ്യവസ്ഥ എന്തായിരിക്കുമെന്ന് അവർ അനഭവിച്ച് അറിയേണ്ടതായിത്തന്നെയിരിക്കും.

ചിലർ സ്വബന്ധുജനങ്ങളെ സൽക്കരിക്കുന്നതല്ലാതെ മറ്റാരെയും സൽക്കരിക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ അതിലും ചില പ്രകാരഭേദങ്ങൾ കാണുന്നുണ്ട്. ഒരു കഡുംബത്ത് ഒരു അമ്മയ്ക്കു രണ്ടോ മൂന്നോ പുത്രിമാരും ഒന്നോ രണ്ടോ പുത്രന്മാരുമുണ്ടെന്നു വിചാരിക്കുക. ഇവരിൽ ചിലരുടെ പേരിൽ ആ സ്ത്രീക്കു പ്രീതിയും അധികമുണ്ടായിരിക്കുമെന്നും കരുതുക. ഈ സന്താനങ്ങൾക്കെല്ലാം ലോകരീതി അനുസരിച്ചു ചാർച്ചക്കാരും വേഴ്ചക്കാരുമുണ്ടായെന്നും വരാം. അതിവാത്സല്യത്തോടെ കരുതിവരുന്ന സന്താനങ്ങളേയും അവരുടെ ബന്ധുമിത്രങ്ങളേയും ആമാതാവോ അവർക്കു വേണ്ടപ്പെട്ടവരോ ഹൃദയപൂർവ്വം അതിർകവിഞ്ഞു സ്നേഹിക്കയും സൽക്കരിക്കയും ചെയ്യുന്നു. സമഭാവനീയന്മാരായ മറ്റു ബന്ധുക്കളുടെ കാര്യത്തിൽ പ്രസ്തുത ഗൃഹജനം തീരെ ഔദാസീന്യം കാണിക്കുകയും ചെയ്യും. ഇവരുടെ ഹൃദയം പരിശുദ്ധമാകുന്നതെങ്ങിനെ? ഇവരുടെ ഈ സൽക്കാരം ശാസ്ത്രോക്തമാണ്യെന്നതോ? ഇവർ എന്തു പുണ്യം ചെയ്താലാണ് ഫലമുണ്ടാകുന്നത്? ഇങ്ങിനെയുള്ള ഒരു ഗൃഹനായികയുടെ തറവാട്ടിൽ ശ്രീദേവി നൃത്തം കനിക്കുമോ? ഈ ഗൃഹം കലിയുടെ ആവാസമായിട്ടല്ലേ വരുന്നത്? ഈ തരക്കാരല്ലേ സ്വാതന്ത്ര്യപ്രിയർ? ഇവരെ സജ്ജനങ്ങൾ അഭിനന്ദിച്ചു സ്നേഹിക്കുമോ? ഇവർ എന്തെല്ലാം ദുരിതമാണ് അനുഭവിക്കാനിരിക്കുന്നതെന്നു കണ്ട് അറിയേണ്ടതുതന്നെയാണ്. അതിനാൽ ഭേദബുദ്ധി ഒരാൾക്കുണ്ടാകരുത്.

മനുഷ്യരിൽ ചിലർ തൽക്കാലകാൽപ്പലാഭത്തിനൊ മാത്രം തയ്യാറാ അന്യര പൂജിച്ചുകാണുന്നുണ്ട്. ഇതുകൊണ്ടു ഗുണമുണ്ടാകുന്നതല്ല. ധനികർ, ദരിദ്രർ, മിത്രങ്ങൾ, അമിത്രങ്ങൾ എന്ന ഭേദംകൂടാതെ എല്ലാവരേയും അതിഥിപൂജാകാൽപ്പത്തിൽ ഒരുപോലെ ഗണിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

അദ്ധ്യായം ൧൭

രാജാവും പ്രജകളും.

“പ്രജാനാംവിനയാധാനാദ്രക്ഷണാൽഭരണാദപി സപിതാപിതരസ്താസാംകേവലംജനമേതവഃ”

‘രാജാവു’ എന്ന പദത്തിനു രജോഗുണത്തോടുകൂടിയവനെന്നോ, പ്രജകളെ രഞ്ജിപ്പിക്കുന്നവനെന്നോ ആകുന്നു അർത്ഥം. ‘സ്വയമേവ രാജതേ ഇതിരാജാ’, അതായതു പ്രസ്തുത പദത്തിനു (വീര്യശൗര്യോദികളാൽ) താനേതന്നെ ശോഭിക്കുന്നവൻ എന്നും വ്യപ്തിത്വക്കൾ അർത്ഥകല്പന ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ‘രാജ’പദം നാനാർത്ഥവാചകമാണെങ്കിലും, ‘ജനാൽ രഞ്ജയതി’, അതായതു ജനങ്ങളെ രഞ്ജിപ്പിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥത്തിലാണ് അതിനു രൂഢിയുള്ളത്. ഇതിനാൽ ജനപരിപാലനം രാജകൃത്യമാണെന്നു വരുന്നുണ്ടല്ലോ. ഈശ്വരനല്ലേ എല്ലാവരുടേയും രക്ഷശിക്ഷാകർതൃത്വം. എന്നാൽ നമുക്ക് അദ്ദേഹത്തെ കാണാൻ കഴികയില്ലല്ലോ. അതിനാൽ ദൈവം രാജ്യത്തിന്റേയും ജനങ്ങളുടേയും രക്ഷശിക്ഷാഭാരവാഹിയായി കല്പിച്ച രാജാവിന്റെ നമ്മുടെ പ്രത്യക്ഷദൈവമായി ലോകത്തിൽ സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നതാണ്.

“അഷ്ടാഭിപ്ലോകപാലാനാം മാത്രാഭിന്നിർമിതോഗ്രപഃ”

എന്നുള്ളതിനാൽ അഷ്ടാഭിപ്ലോകപാലന്മാരുടെ അംശങ്ങളെക്കൊ

ണ്ടാണ് രാജാവിനെ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു വരുന്നു. ഇതുകൊണ്ടായിരിക്കാം അദ്ദേഹത്തിനു ന്യായാന്യായങ്ങളേയും സത്യാസത്യാങ്ങളേയും അറിഞ്ഞു ജനങ്ങളുടെ രക്ഷശിക്ഷകളെ ചെയ്യാൻ കർത്തൃത്വവും ശക്തിയുമുണ്ടായതെന്നു വിചാരിക്കണം. ദൈവീ കരുണയുള്ള സത്യത്തേയും ന്യായത്തേയും പാലിച്ചു നിലനിൽക്കുവാനുള്ള അധികാരം ഈശ്വരൻ രാജാവിനു നൽകിയിട്ടുള്ളതിനാൽ രാജാവിനെ ദൈവപ്രതിനിധിയായി വിചാരിക്കണം.

ഒരു രാജാവു തന്റെ ധർമ്മത്തെ സംരക്ഷിച്ചില്ലെങ്കിൽ പ്രജകൾ അദ്ദേഹത്തെ തീരെ മാനിക്കുന്നതല്ല. എന്നാൽ മറ്റല്ല, ഈശ്വരശിക്ഷയ്ക്കും പാത്രമായിത്തീരും. ധർമ്മനിഷ്ഠ, സത്യസ്ഥ, പ്രജാക്ഷേമകാംക്ഷ, അഭ്യുദയത്തിൽ ക്ഷമ, വിപദിയെയും എന്നിത്യാദികൾ രാജധർമ്മങ്ങളാകുന്നു. “ഭൃഗുലന്യബലം രാജാ” എന്നുള്ളതിനാൽ ബലവാന്മാരുടെ അക്രമങ്ങളിൽനിന്ന് അബലന്മാർക്കു സങ്കടം നേരിടാതെ പാലിക്കേണ്ടത് ഒരു രാജാവിന്റെ ചുമതലയാണെന്നു വരുന്നുണ്ടല്ലോ. ജനങ്ങൾ പരസ്പരം സ്നേഹാകലന്മാരായിരിക്കേണമെന്നാകുന്നു ഈശ്വരന്റെ നിയമം. നിയമം എല്ലാവരേയും ബന്ധിച്ചാണിരിക്കുന്നത്. അതിനെ ലംഘിച്ചാൽ ശിക്ഷയ്ക്കു പാത്രമാകും.

ഒരു രാജാവിനു വിത്തുവാനും ദരിദ്രനും ഒരുപോലെയെന്നുള്ള ഭാവമേ ഉണ്ടായിരിക്കാൻ പാടുള്ളൂ. ധർമ്മിയുനായ ഒരു രാജാവു പ്രജകളുടെ സുഖജീവിതത്തിനു വേണ്ട മാർഗ്ഗങ്ങളെ അനവരതം അന്വേഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. അദ്ദേഹത്തിന് ഒരു സമയത്തു മനസ്സമാധാനമുണ്ടാകുന്നില്ല. രാജാവു സ്വപ്രജാളികളുടെ സന്തോഷസന്താപാദികളിൽ പങ്കുകൊള്ളുന്നു. രാജത്വം വാസ്തവത്തിൽ ദൈവീകനിയമത്തിന്റേയും കരുണയുടേയും ഒരു സ്വരൂപമാകയാൽ സ്വരാജ്യത്തുള്ള എല്ലാ പ്രജകളേയും ഒന്നായിക്കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്ന ഒരു രജുഖണ്ഡമാണ് ഒരു രാജാവിന്റെ

നില എന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. 'യഥാരാജാതഥാപ്രജാ', എന്നുള്ളതിനാൽ ഒരു രാജാവിനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രജകൾ എല്ലാക്കാര്യങ്ങളിലും അനുകരിക്കേണ്ടതെന്നാണ് കാണുന്നത്. പ്രജകൾ ഇങ്ങിനെ ചെയ്യാതിരുന്നാൽ അനന്തരങ്ങൾ അവരെ പിൻതുടന്നുകൊണ്ടിരിക്കും. പക്ഷെ രാജാക്കന്മാർ സൽഗുണ സമ്പൂർണ്ണരല്ലാതെയിരുന്നാൽ "ചാരിയാൽ ചാരിയതു നാദം", എന്നു പറഞ്ഞതുപോലെ പ്രജകളുടെ ഈ അനുകരണംകൊണ്ട് അവർ ദുർമാർഗ്ഗികളായിത്തീരുന്നതാകുന്നു. തന്നിമിത്തം ഒടുവിൽ രാജാവിനും രാജ്യത്തിനും നാനാപ്രകാരേണയുള്ള ആ പത്തുകളും സംഭവിക്കും. ഒരു രാജാവു തന്റെ പ്രജകളെ സ്വ സന്താനങ്ങളെപ്പോലെ സ്നേഹിച്ചു പരിപാലിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

ഇനി പ്രജകളുടെ കൃത്യങ്ങളെ പ്രസ്താവിക്കട്ടെ. പ്രജകൾ അവരുടെ രാജാവിനെ അവരുടെ പിതാവിനെപ്പോലെ വിചാരിച്ചു സ്നേഹപൂർവ്വം ആദരിക്കേണം. സന്താനങ്ങൾക്ക് അവരുടെ അച്ഛനിൽ ഭയഭക്തിസ്നേഹാദികൾ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടത് അവരുടെ ഉത്തമധർമ്മമാണല്ലോ. ഒരു കുഡുംബഭരണം ചെയ്ത എന്നത് എത്ര പ്രയാസമുള്ള കാര്യമാണെന്നു നമുക്ക് അനുഭവമായിട്ടുള്ളതല്ലേ? ആ സ്ഥിതിക്ക് ഒരു രാജ്യഭരണകർത്താവിന്റെ സ്ഥിതി പറഞ്ഞറിയിക്കേണ്ടതില്ലല്ലോ. അതുകൊണ്ടു പ്രജകൾ രാജഭക്തരായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

പ്രജകളെ രാജാവു സംരക്ഷിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അദ്ദേഹം പ്രജകളിൽനിന്നു കരം പിരിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. അതു പ്രതിഫലമായില്ലേ? പിന്നെ എന്തിനാണ് അദ്ദേഹത്തിൽ ഭയഭക്തിബഹുമാനാദികളെന്നിങ്ങിനെ ആരും ഒരിക്കലും വിചാരിച്ചുപോകരുത്. പ്രജകളിൽനിന്നു പിരിക്കുന്ന കരം അവരുടെ ഗുണോൽക്കരങ്ങൾക്കും മറ്റുമായി വിനിയോഗിക്കുന്നതല്ലാതെ രാജാവ് അതിൽനിന്ന് ഒരു ചൈപോലും സ്വന്തം ആവശ്യത്തിന്

എടുക്കുന്നില്ല. സ്ത്രീകളുടെ കാര്യത്തെത്തന്നെ ആലോചിച്ചു നോക്കുക. ഓരോരൊരാളിനും പീഡിപ്പിക്കാത്ത പള്ളിക്കൂടങ്ങൾ എത്രയുണ്ട്? പീഡിപ്പിക്കുന്ന സ്ത്രീകളിൽത്തന്നെ പീഡിപ്പിപ്പിക്കുകയാണു വാല്യോന്മാർക്കു ശമ്പളം കൊടുക്കുവാൻ മതിയാകുന്നുണ്ടോ? എന്നാൽ,

“പ്രജാനാമേവഭൂത്യർത്ഥം സതാഭ്യോബലിമഗ്രഹീത് സഹസ്രഗുണമുൽസൃഷ്ടമാദത്തെഹിരസംരവിഃ—”, എന്നുപോലെയാണ് ഒരു രാജാവു പ്രജകളിൽനിന്നു ലഭിക്കുന്ന അനുഭോഗംകൊണ്ടു ചെയ്യുന്നത്.

അതിനാൽ പ്രജാപരിപാലനാർത്ഥം അഹോരാത്രം ചിന്താഗ്രസ്തനായി മനസ്സുചമിപ്പാതെ ക്ലേശിക്കുന്ന രാജാവിനെ എല്ലാവരും,

“മഹതീദേവതാദ്യേഷാ നരരൂപേണതിഷ്ഠതി”.— എന്നു ഏടി സഭാസ്തരിച്ചു നമിച്ചു രാജഭക്തന്മാരായിരിക്കേണ്ടതാണെന്ന് ഉപദേശിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

അദ്ധ്യായം ൧൮

വൃദ്ധസായം

‘രാജ്യോൽക്കഷ്ടമഹൽഗുണങ്ങളുളവാക്കീടുന്ന കർമ്മങ്ങളിൽ പ്രാജ്ഞാനുസൃതമുഖേന നിരക്ഷേപം വളർത്തുന്നതിൽ പുഷ്പംതാൻ വൃദ്ധസായമെന്നതിയിതോനൽകുന്നുവെന്നാലിതിൽ പുഷ്പംത്രയജനത്തിനെങ്കിലത്രലംക്ഷാമംഭവിച്ചീടുമേ’.

വൃദ്ധസായമെന്നതു പ്രയത്നമാകുന്നു. ഇത് ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ ഉൽക്കഷ്ഠത്തിനും അഭിവൃദ്ധിക്കും യശസ്സിനും ഉള്ള പ്രധാനകാരണങ്ങളിൽ ഒന്നാകുന്നു. വൃദ്ധസായത്തെ കൃഷി, ക

ചുവടം, കൈത്തൊഴിൽ എന്നു മൂന്നായി വിഭജിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ഇതിൽ കൃഷിയും കർഷകന്മാരും ഒരു അമ്പതുകൊല്ലത്തിന് ഇപ്പറം ക്ഷയിച്ചാണ് വരുന്നത്. കൃഷിചെയ്യുന്നതു പരിഷ്കാരത്തിന്നു പോരാത്തതാണെന്നും അവമാനമാണെന്നുമാണ് നവീനന്മാരിൽ ചിലർ വിചാരിച്ചു വരുന്നത്. ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഈ വിധമുള്ള വിചാരങ്ങളുണ്ടാകാൻ തുടങ്ങിയതുതൽ ക്ഷാമം എല്ലാ രാജ്യങ്ങളിലും സ്ഥിരവാസമാക്കിക്കഴിഞ്ഞു. കബേരസദൃശന്മാർ മുതൽ ദരിദ്രർവരെയുള്ളവരുടെ ക്ഷേമത്തി

ക്കുവന്നു. ഈ രാജ്യത്തിൽ കൃഷി കുറവായിരുന്നാൽ അവിത്ത വ്യാപാരത്തിന്റെ ശക്തി കുറഞ്ഞിരിക്കും. പൂർവ്വികന്മാർ കൃഷി ഏറ്റവും പ്രധാനമായിട്ടാണ് ഗണിച്ചു വന്നിരുന്നതെന്നു അക്കാലത്തു ധാന്യങ്ങളുടേയും കാഴ്ചവിപദാത്മങ്ങളുടേയും വിലയും വളരെ ലഘുവായിരുന്നു.

കൃഷികാര്യത്തിൽ ചില പഠിച്ചും പരിചയവും ആവശ്യമാകുന്നു. അതായത് ഇന്നകാലത്തു നിലം ഉഴുക അല്ലെങ്കിൽ കിളയ്ക്കുക, ഇന്നപ്പോൾ വിതയ്ക്കുക, നിലത്തിന്റെ തരമനുസരിച്ചു വിത്തുകൾ വിതയ്ക്കുക, വളം ചേർക്കേണ്ടുന്ന മയങ്ങളിൽ ചേർക്കുക, അത് ഇന്നത് ഇത്രമാത്രം ചേർക്കുക, വളം നിൽക്കേണ്ടുന്നകാലത്തു നിത്തുക, കളയേണ്ടിവരുമ്പോൾ ഉയുക മുതലായി പല സംഗതികളും കർഷകന്മാർ ധരിച്ചിരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. നട്ടുനനകൃഷികളുടെ സമ്പ്രദായത്തിലും ഇതിൽ ശേഷാൽ ഭേദഗതിയൊന്നുമില്ല.

കച്ചവടത്തെ സ്വദേശീയമെന്നും പരദേശീയമെന്നും രണ്ടായി വിഭാഗിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഒരു രാജ്യത്തു കൃഷിചെയ്തു വരുന്ന സാധനങ്ങളെ അവിടെതന്നെ വ്യാപരിക്കുന്നതിന്നു

ണ് സ്വദേശീയ വ്യാപാരമെന്നു പറയുന്നത്. അവിടെ മറ്റു കൈത്തൊഴിലുകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന സാധനങ്ങളെ അവിടെത്തന്നെ വിറ്റഴിക്കുന്നതായാൽ അതിന്നും ഈ പേര് തന്നെയാണ് പറഞ്ഞുവരുന്നത്. ഒരു രാജ്യത്തുണ്ടാകുന്ന സാധനങ്ങളെ അന്യനാടുകളിൽ കൊണ്ടുപോയി വില്ക്കുകയും ആ ഭിക്കുകളിൽ ആദായത്തിൽ സുലഭമായി കിട്ടുന്നതും ഇവിടെ കിട്ടാത്തതുമായ പദാർത്ഥങ്ങളെ ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നുവില്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിന്നു പരദേശീയവ്യാപാരമെന്നു പറയപ്പെടുന്നു. വ്യാപാരികൾ ഇത്തരം വ്യാപാരങ്ങളെ കടൽവഴിക്കും കരവഴിക്കും വാഹനങ്ങളിൽ നടത്തിവരുന്നു. ഇതിന്നാണ് കയറുമതി, ഇറക്കുമതി എന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നത്. വിദേശീയവ്യാപാരത്താൽ അന്യോന്യം സൗഹൃദം, ഐക്യവും എന്നിങ്ങനെയുള്ള ഉണ്ടാകാൻ സംഗതിവരുന്നതുകൂടാതെ അങ്ങമിങ്ങും പരിഷ്കാരങ്ങൾ കണ്ടുപറിക്കാനും കഴിയുന്നതാണ്. എന്നുമാത്രമല്ല, വിദേശീയവ്യാപാരത്താൽ അധികലാഭവും കിട്ടുന്നതുമാകുന്നു.

വ്യാപാരം ചെയ്യാൻ ആരംഭിക്കുന്നവർ ആദ്യമായി അതിന് അധികം പണം ചിലവാക്കരുത്. തുടങ്ങുമ്പോൾത്തന്നെ വിദേശീയവ്യാപാരത്തിന്നും ഒരുങ്ങരുത്. ആദ്യം ചെറുതായി തുടങ്ങി വ്യാപാരമർമ്മവും നയവും കണക്കും മറ്റും നല്ലപോലെ ഗ്രഹിച്ചതിനുശേഷമേ വലിയ കച്ചവടത്തിന്നും മറ്റും ഉദ്യമം നോക്കാവൂ.

കച്ചവടം ഒരു രാജ്യത്തെ അതിന്റെ പൂർവ്വനിലയിൽനിന്നു തടിച്ചിറക്കുന്നതിന്നും, ജനങ്ങളുടെ ക്ഷേമത്തെ നിലനിർത്തുന്നതിന്നും നല്ല ഒരു തൊഴിലാകുന്നു. എന്നാൽ വ്യാപാരമന്ത്രിയായേയും കേവലം സത്യത്തേയും നിരാകരിച്ച് അതിലാഭത്തെ മാത്രം ഇച്ഛിക്കുന്ന കച്ചവടംകൊണ്ടു മേലാൽ വർദ്ധനയ്ക്കു പകരം

രം അനന്തമാണുണ്ടാകുന്നത്. കച്ചവടംകൊണ്ടു പലരും ക്ഷേമസ്വദശനാരായിട്ടുണ്ട്. ആംഗ്ലേയക് ഇന്ത്യാരാജ്യം കൈവശമായിട്ടുള്ളതുതന്നെ വ്യാപാരം വഴിയായിട്ടാണെന്നുള്ളത് ഒരു നല്ല ദൃഷ്ടാന്തമാണല്ലോ.

കൈത്തൊഴിലും കൃഷിയെപ്പോലെതന്നെ ഒട്ടും അപ്രധാനമല്ലാത്തവിധത്തിൽ വ്യാപാരത്തിനു സഹായിക്കുന്ന ഒന്നാകുന്നു. ഒരു രാജ്യത്തിൽ പലതരം കൈത്തൊഴിൽക്കാരുണ്ടായിരിക്കും. അവർ ആ രാജ്യത്തിൽ അവിടവിടെ പരിചരിക്കുന്നതായിട്ടായിരിക്കാം വസിക്കുന്നത്. എന്നുമാത്രമല്ല, അവർ അറിയുന്ന തൊഴിലുകളെ ചെയ്യുവാൻ പണം ആവശ്യമുണ്ടായേക്കാം. ദരിദ്രർക്ക് ഉപജീവനമാർഗ്ഗംതന്നെ ഇല്ലാതിരിക്കേ മറ്റു വല്ലതിനും അവർ പണം ചിലവിടുന്നതെങ്ങിനെ? അതുകൊണ്ട് അവരെല്ലാവരെയും ഒന്നിച്ചു കൂട്ടിപ്പിടിച്ച് അവർക്കു പരിചയമുള്ള തൊഴിലുകളെ എടുപ്പിക്കുന്നതായാൽ ഇതിനായി ആർ പണം മുടക്കിയോ ആ ആൾക്കു ലാഭമുണ്ടാകുന്നതും, തൊഴിലാളികൾക്ക് ഉപജീവനത്തിനു വഴിയാകുന്നതും, തന്നിമിത്തം ആ രാജ്യത്തിൽ ക്ഷേമം ഉണ്ടാകുന്നതുമാകുന്നു. ഇക്കാര്യം പരിശ്രമിക്കേണ്ടതു നാട്ടുകാരിൽ ധനികരും ആ രാജ്യത്തെ ഗവണ്മെണ്ടുമാകുന്നു. കയററുമതി വർദ്ധിക്കുവാൻ ഈ ഏല്പാട് നല്ലൊരു കാര്യമാണ്. അതിന്റെ വർദ്ധനകൊണ്ടു വ്യാപാരവും അധികരിക്കും. ഒരു രാജ്യത്ത് ഐക്യമത്രം ഉണ്ടാകുന്നതിനും ഇത് ഒരു നല്ല മാർഗ്ഗമാകുന്നു. ജർമ്മനി, അമേരിക്ക, ജാപ്പാൻ, ചൈന മുതലായ രാജ്യങ്ങളിൽ കൈത്തൊഴിൽക്കാരും കൈത്തൊഴിലുകളും അധികമുള്ളതിനാലാണ് ആ രാജ്യങ്ങളിൽ കോടീശ്വരന്മാർ ധാരാളം ഉള്ളതായി കാണുന്നത്. അതിനാൽ എല്ലാവരും യഥാശക്തി അവരവരുടെ രാജ്യങ്ങളിൽ നടന്നുവരുന്നതും പുതുതായി ഏല്പെടുത്തിയാൽ ജയപ്രദമാകുമെന്നു തോന്നുന്നതുമായ കൈത്തൊഴിലുകളെ ഏല്പെടുത്തി ഉപയുക്തപരി വർദ്ധിപ്പിക്കണം. എന്നുമാത്രമല്ല, കച്ചവടവും കൃഷിയും പോഷിപ്പിക്കുന്നതിനു നിരന്തരപരിശ്രമം ചെയ്യേണ്ടതുമാകുന്നു.

അഭ്യായം ൧൯

മാതൃഭൂമിസ്തേഹമേ.

“ദേഹംനശിക്കിലുമനശപരകീർത്തിയാകും-

ദേഹത്തെയിങ്ങുകനകപ്രതിമയ്ക്കതുല്യം

ആഹന്ത; നിർത്തിയതിവിശുതമാതൃഭൂമി-

സ്തേഹം, സനാതനപദം നരനേകിടുന്നു”

മാതൃഭൂമിസ്തേഹമെന്നതു മാതാവായ ഭൂമിയോടുള്ള സ്നേഹമാകുന്നു. അതായത്, ഒരുത്തന് അവൻ ഉത്ഭവിച്ച രാജ്യത്തോടുള്ള ആന്തരമായ പ്രതിപത്തിയാകുന്നു. ഒരു സ്ത്രീയിൽ നിന്നു ജനിച്ച സന്താനങ്ങൾക്ക് അവളിൽ ഹൃദയംഗമമായ പ്രീതിയുണ്ടാകാതെ വരുമോ? അതുപോലെ മനുഷ്യക്ക് അവർ പിറന്നവളുൻ ഭൂമിയെ സംബന്ധിച്ച സ്നേഹമുണ്ടാകാതിരിക്കയില്ല. എന്നാൽ കലികാലധർമ്മത്തെപ്പറ്റി സരസകവി കഞ്ചൻനമ്പ്യാർ “ജനകൻ തനയനെ വെട്ടിക്കൊല്ലും തനയൻ ജനകനെ വധവും ചെയ്യും” എന്നു വണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതു നോക്കുന്നതായാൽ ഈ യുഗത്തിൽ പിതാക്കന്മാരിൽ സ്നേഹമോ ഭക്തിയോ ഇല്ലാത്തവരും ഉണ്ടായിരുന്നുവരാം. അപ്രകാരംതന്നെ ജന്മഭൂമിസ്തേഹമില്ലാത്തവരുമുണ്ടാകാം. എന്നാൽ ഇക്കാര്യത്തിൽ ഭൂരിപക്ഷസ്ഥിതിയേ ആലോചിക്കേണ്ടതുളളൂ. ‘ബഹുജനം പലവിധം’ എന്നും, നല്ലതില്ലാതെ ചീത്തയും ചീത്തയില്ലാതെ നല്ലതും ഇല്ലെന്നുപറയുന്നതും വാസ്തവമാണല്ലോ. ആ സ്ഥിതിക്കു മാതാവിനേയോ മാതൃഭൂമിയേയോ പ്രീതിയില്ലാതെ അപൂർണ്ണം ചിലർ ഭൂമിയിൽ ഉണ്ടാകാവുന്നതാണ്. അവർ മഹാപാപികളാകുന്നു. അവരെ ആരും പ്രശംസിക്കുകയും ഇഷ്ടപ്പെടുകയുമില്ല.

രാജ്യാന്തരവർത്തികൾക്കു ഗർവ്വണീയവും, നാഗരികരൂപം കറഞ്ഞതുമായ ദേശംതന്നെ ജന്മഭൂമിയായിട്ടുള്ളവനും അതിനോടു (തന്റെ ജന്മഭൂമിയോടു) സവിശേഷമായ ഒരു പ്രതിപത്തി ഇല്ലാതെ വരുന്നതല്ല. പക്ഷെ താൻ ഒരു സ്വദേശസ്തേഹി

യഥാർത്ഥം വെളിച്ചം വെളിച്ചം വെളിച്ചം വെളിച്ചം വെളിച്ചം വെളിച്ചം വെളിച്ചം വെളിച്ചം വെളിച്ചം വെളിച്ചം

കൾ ഉൽക്കർഷ്ഠിതനും യശസ്സിനും അഭിവൃദ്ധിക്കുമായി ഉള്ളിൽ കൊണ്ടു നിരന്തരം പരിശ്രമിക്കുകയും മറ്റുള്ളവരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയുമാണ് ഒരു സ്വദേശസ്നേഹി ചെയ്യേണ്ടത്.

മാതൃഭൂമിയോടുള്ള മമത മുഖം ആരും അന്യരാജ്യത്തിനും രാജ്യവാസികൾക്കും യാതൊരു ശല്യവും ചെയ്തുപോകരുത്. അയൽ രാജ്യക്കാരുടെ സഹായം നമുക്ക് എപ്പോഴും വേണ്ടിവരും. ന്യായപരസംബന്ധമായ കാര്യങ്ങളിൽ നമുക്ക് ഇതരരാജ്യവാസികളോടു സഹവസിക്കേണ്ടിവരുന്നതുകൂടാതെ അവരോടുള്ള ഐക്യമത്വവും നമുക്കാവശ്യമാണ്. അയൽ രാജ്യക്കാരോടു രസമില്ലാത്ത പുറപ്പെട്ടാൽ എപ്പോഴെങ്കിലുമൊരിക്കൽ നമ്മുടെ രാജ്യത്തിനും രാജ്യക്കാർക്കും വിപത്തിനിടവരാതിരിക്കയില്ല. അന്യായകർമ്മങ്ങളെക്കൊണ്ട് ഒരുപക്ഷെ തൽക്കാലം വല്ല ഗുണവുമുണ്ടായാൽതന്നെയും അതു പിന്നീടു ദോഷത്തെ ചെയ്യുമെന്നു സ്മരിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

ആത്മസ്നേഹമില്ലാത്തവർ ലോകത്തിലുണ്ടാകയില്ലല്ലോ. എന്നാൽ ഇതിന്റെ ആധിക്യംനിമിത്തം സ്വാതന്ത്ര്യപ്രതിപത്തിയാകുന്ന ഭട്ടേവത ബാധിക്കാത്തവർ വളരെ ചുരുക്കമേയുണ്ടാകുകയുള്ളൂ. ഇങ്ങിനെയുള്ളവരെയാണല്ലോ മുഖർ എന്നു പറയേണ്ടത്. അവനവൻ അവനവനെ സ്നേഹിക്കുന്നതുപോലെ അന്യരേയും സ്നേഹിച്ചില്ലെങ്കിൽ അവൻ ഈശ്വരശിക്ഷയ്ക്കു പാത്രമായിത്തീരും. അവന്റെ സമീഹിതമെല്ലാം നിഷ്പലവുമാകുന്നു.

“ഈശ്വരാനുഗ്രഹമില്ലാത്തവനഹോ

നശ്വരമായതും നിശ്ശേഷമായതും”— എന്ന പ്രമാണത്തെ റദ്ദുചെയ്തിൽ നിക്ഷേപിച്ചു കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുന്നവനെ നന്ദനാകയുള്ളൂ.

‘എന്റെ എന്നും’ ‘നിന്റെ എന്നും’ ഉള്ള ഭേദബുദ്ധി തോന്നാതെ സ്വരാജ്യക്കാർ ഉണ്ടാകാവുന്ന ശുഭ്രയശസ്സിനും ഭയശസ്സിനും തമസ്സിനും മറ്റുള്ളവരും പാത്രങ്ങളായിരിക്കുമെന്നുള്ള പരമാത്മതത്വത്തെ ഗ്രഹിച്ചു മനസ്സാക്ഷിയെ ഈ വിഷയ

ത്തിൽ പരസ്സരീച്ചകൊണ്ടു പരഗുണോൽക്കഷ്ണത്തിനായി പ്രവൃത്തിപ്പാൻ മനസ്സിനെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നവരാണ് യഥാർത്ഥമായ ജന്മഭൂമിസ്നേഹമുള്ളവർ. ഓരോരൊ ഭിക്ഷകളിൽനിന്ന് അനവധി യുവാക്കന്മാർ ഉയർന്നതരം പല പരീക്ഷകളിലും വിജയികളായി വരുന്നുണ്ടല്ലോ. എന്നാൽ അവർ പഠിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാലത്ത് അവരുടെ വീട്ടുകാർക്കും ബന്ധുമിത്രങ്ങൾക്കും അയൽവാസികൾക്കും നാട്ടുകാർക്കും അവർപ്പറ്റിയുണ്ടാകുന്ന വിചാരം എന്തായിരിക്കും? പഠിക്കുന്ന കുട്ടികൾ വിജയം പ്രാപിച്ചതിനുശേഷം വലിയ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ വക്കീലന്മാരെ ആയാൽ വീട്ടുകാർ സംരക്ഷിക്കാതേയും ന്യായമായ കാര്യങ്ങളിൽ നാട്ടുകാരേയും ബന്ധുമിത്രാദികളേയും സഹായിക്കാതേയും, സ്വരാജ്യത്തിന്റെ ഉന്നതിക്കും പരിഷ്കാരത്തിനുമായി പ്രയത്നിക്കാതേയും, തദ്വിഷയത്തിൽ മാറുള്ളവരെ പ്രേരിപ്പിക്കാതേയും ആത്മകാര്യങ്ങളിൽമാത്രം നിരതന്മാരും അഭിമാനികളുമായി വരുന്നതല്ലേ അത്യന്തമമായിട്ടുള്ളത്. ഇവരെ എങ്ങിനെയാണ് സ്വദേശസ്നേഹികളെന്നു പറയുന്നത്? ഇവരല്ലേ കൃതഘ്നന്മാർ, ചോടുമറന്നവർ? അന്തോളമേറിനടക്കുന്നവനെ അതു വഹിക്കാറാക്കുന്നതും അതു ചുമക്കുന്നവരെ അതിൽ കയറി സസുഖം സഞ്ചരിപ്പാൻ പ്രാപ്തരാക്കുന്നതും ഈശ്വരനാണെന്നും, ദശാപരിണാമമെന്നൊരവസ്ഥ എല്ലാവർക്കുമുണ്ടെന്നും ഈ കൂട്ടർ വിസ്മരിച്ചു പ്രവൃത്തിച്ചുപോകുന്നത് അഹങ്കാരം മൂലമാകുന്നു. എന്നാൽ അഹംഭാവം അനന്തമെന്നാണെന്ന് ഓർത്തു കമ്മങ്ങളെ ചെയ്യുന്നവർക്കു ഓഷ്ഠീർത്തിക്കും പാപത്തിനും അവകാശമുണ്ടാകുന്നതല്ല.

ജന്മഭൂമിസ്നേഹത്താൽ ഐകമത്യമുണ്ടാകുന്നതാണ്. അത് എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഒരു ജന്മഭൂമിസ്നേഹി സ്വരാജ്യത്തിൽ ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തികളെല്ലാം ആ നാടിനും നാട്ടുകാർക്കും ഇണങ്ങിനുള്ളവയായിരിക്കും. അതിനാൽ ആയാളുടെ അഭിമതത്തോടുകൂടി മാറുള്ളവർ യോജിച്ചു പ്രവൃത്തിക്കും. ഇതുമൂലം അവർക്ക് ആയാളിൽ സ്നേഹവും ബഹുമാനവും വളർച്ചുവരും.

“വലിയവന്റെ മാനം എളിയവന്റെ എളിയിൽ”, എന്നാണല്ലോ പഴയോർ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്.

മനുഷ്യരുടെ മനസ്സ് യഥാർത്ഥമായ മാതൃഭൂമിസ്നേഹത്തിൽ എത്തിയാൽ പിന്നെ ക്രമേണ അവർക്കു സമചിത്തത ഉണ്ടാവാൻ പരിശീലിച്ചു തന്നിരിക്കുന്ന ജനസാഹചര്യത്തിനും സംഗതി വരുത്താം. അതിനാൽ മനുഷ്യരെല്ലാം “കാലക്കേടു കാലനമകപ്പെടും”, എന്നും ഭൂപദൻ സതീതൃനായിരുന്ന ഭദ്രാണരോടു ചെയ്തതുപോലെ ഭരഭിമാനികളായി പ്രവൃത്തിക്കുന്നത് ആപൽക്കരമാണെന്നും, അങ്ങിനെയുള്ള സംവിധാനങ്ങളാൽ മാതൃഭൂമിസ്നേഹത്തിനു മാലിന്യം ഭവിക്കുമെന്നും ഓർക്കേണ്ടതാകുന്നു.

അദ്ധ്യായം ൨൦.

മനുഷ്യജന്മോദ്ദേശ്യം.

‘ഭൂലോകത്തിലെഴുന്നഭൂതനിവഹ-
ത്തെസ്സന്തതംപ്രീതിയോ-
ടാലോക്യാത്മവദീശപരന്റെനിയമം
തെറ്റാതെചെയ്യുംമുദാ

മാലേശാതെചിദാത്മബോധമമലം
കൈക്കൊണ്ടുചൊൽക്കൊണ്ടുമോ
കാലംപോക്കുകിലായിജന്മഫലവും
മന്ത്രിക്കുകൈവല്യവും’.

പുരുഷാത്മങ്ങളെ സാധിക്കുന്നതാണ് മനുഷ്യജന്മത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം. അവയിൽ ഒടുവിലത്തെ ഒഴികെ മറ്റു മൂന്നിനും നാശമുണ്ട്. നാലാമത്തെ പുരുഷാത്മം ഒരുവനു സാധിച്ചാൽ സംഗതിവന്നാൽ പിന്നെ ആയാദംക്ക് അധഃപതനത്തിന് അവകാശമില്ലെന്നല്ല, ജനനമരണങ്ങളുണ്ടാകുമില്ല.

എന്നാൽ തിര്യഗ്ഗോനികൾക്കും അചേതനങ്ങൾക്കും കഷ്ടനാലയനായ ഈശ്വരൻ ഓരോ ശക്തിയെ കല്പിച്ചുകൊടുത്തി

മുണ്ടാകിലും, അദ്ദേഹം മനുഷ്യർക്കു നൽകിത്തന്ന വിശേഷബുദ്ധിയാകുന്ന ആ മഹാശക്തി വേറെ ഒരു സൃഷ്ടിക്കും പ്രദാനം ചെയ്തിട്ടില്ല. നമ്മുടെ ശ്രദ്ധയ്ക്കു വിഷയീഭവിക്കുന്ന നിരവധി സ്ഥാവരജംഗമങ്ങൾ ഇന്നും ലോകത്തിലുണ്ടല്ലോ. അതിൽ പക്ഷിമൃഗാദികളും തരലതാദികളും ഭിന്നപ്രതി വളരുന്നതുമില്ലേ? ഇവയെല്ലാം പരസ്പരവിരുദ്ധങ്ങളായ അനവധി തൂണുകളും പ്രകൃതവിശേഷങ്ങളുമുണ്ട്. പക്ഷെ ഇവയ്ക്കുള്ള സർവ്വസാധാരണമായ ഒരു ഉൽക്രഷ്ണതയും ഉൽക്കഷേപ്തയാകുന്നു. എങ്കിലും അത് ഒരോന്നിനും ഓരോ തരത്തിലാണ് കണ്ടുവരുന്നത്.

മനുഷ്യർ നിസ്സാരങ്ങളായി ഗണിക്കുന്ന തൂണുകളും നിദാനം മേല്പോട്ടു വളരുകയും അവയുടെ അതതു കാലങ്ങളിലെ ചൈതന്യശക്തിയെ പ്രദർശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടല്ലോ. ഇതു നമുക്കു പ്രകൃതിമാഹാത്മ്യപാഠങ്ങളിൽ ഒന്നായിരിക്കുന്നു. വിശേഷബുദ്ധിയുള്ള മനുഷ്യർ ഈ ദൃശ്യങ്ങളായ വിഷയങ്ങളിൽ മനസ്സുവെച്ചാലോചിച്ചാൽ, ഇതിലും ഉയർന്നതരം കാര്യങ്ങളെപ്പറ്റി ചിന്തിച്ച് അവയിൽ ഓരോന്നിന്റേയും മൗലികങ്ങളെ വാൻ കഴിയുന്നതാണ്. “ശ്രദ്ധാമയോയം പുരുഷഃ യോയക്രമേഃ സഹ്യവസഃ” ഈ പ്രമാണാനുധേന ആഗ്രഹത്തിന്റേയും ഉത്സാഹത്തിന്റേയും സാധകവും കേന്ദ്രവുമായി നില്ക്കുന്നതു ശ്രദ്ധയാണെന്നു നിരാക്ഷേപമാകുന്നു. ഭൂമിയിലുള്ള സകലഭൂതങ്ങളും ആഗ്രഹം പുരുഷാത്മങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നിനെ സംബന്ധിച്ചല്ലാതെ വരുന്നതല്ല. എന്നാൽ മിക്കമനുഷ്യരുടേയും മനസ്സു പുരുഷാത്മങ്ങളിൽ ഒന്നിലും നാലിലും പ്രവേശിക്കുക സുദൃഢമായിട്ടേ കാണുന്നുള്ളൂ. പുരുഷാത്മങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ചുള്ള ജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിനു ലോകാചാരപാരംകൊണ്ടുതന്നെ മതിയാകുമെന്നുതോന്നുന്നില്ല. ശാസ്ത്രപുരാണേതിഹാസാദി സൽഗ്രന്ഥപാരായണത്താലെ ഇത് ഏകപ്പെത്തിൽ സാധിക്കയുള്ളൂ. ഇനി അറിയേണ്ടത് ഏല്പാക്കാലത്തും ഏല്പാ അവസ്ഥകളിലും ആത്മസുഖമുണ്ടാക്കുന്ന ഉദ്ദേശങ്ങളെ ആദ്യമായി ആരാഞ്ഞറിയേണമെന്നുള്ളതാണ്. എന്നാൽ അവ നമ്മുടെ മനോവാക്യകാലകർമ്മങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധയും സത്യാവുമുള്ളവ ആയിരുന്നില്ലെങ്കിൽ അവയിൽ ഒന്നാത്തൊന്നു പ്രശോഭിക്കുകയോ ഫലപ്രദമാകുക

യോ ചെയ്തില്ല. മനുഷ്യരുടെ കർമ്മങ്ങളെല്ലാം ഈശ്വരകാരുണ്യമുണ്ടാകാതെ തക്കവണ്ണം അർപ്പിക്കുകയായിരിക്കണം. നിത്യവും ശാന്തവുമായ സുഖമരണം മനുഷ്യർക്കു സംഭവിക്കേണമെങ്കിൽ ദൈവപ്രീതി കാലെ സമ്പാദിച്ചിരിക്കണം. ഇതാണ് ഏറ്റവും ശോഭാവഹവും ഫലദായകമായ ആദർശം. മനുഷ്യർ സുഖമായിരിക്കുന്ന കാലത്തു ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തികൾ അന്തഃകരണത്തിനു ഹിതമായിട്ടുള്ളവയായിരിക്കണം. മനസ്സാക്ഷി ആരോടും ദർശനങ്ങളിൽ പ്രവേശിപ്പാൻ ഉപദേശിക്കുന്നില്ല. മനസ്സാക്ഷി വാസ്തവത്തിൽ ദൈവമാകുന്നു. അതിനാൽ അന്തഃകരണത്തിന് അപരതയായ യാതൊരു പ്രവൃത്തികളും ആരും ചെയ്യരുത്. സംഭാഷണത്തിലും ഈ സംഗതി ഓർമ്മവെക്കേണ്ടതാകുന്നു.

നിത്യവും മനുഷ്യർ വിചാരിക്കുന്നതും, പറയുന്നതും, ചെയ്യുന്നതുമായ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചു ഗാഢമായി ചിന്തിച്ച് അവയുടെ ഗുണാഗുണങ്ങളെ വിവേചിച്ചറിഞ്ഞു നല്ല കാര്യങ്ങളെ മാത്രമേ ചെയ്യാവൂ. മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റെ പ്രധാനമായ ഉദ്ദേശംതന്നെ ഈശ്വരസ്പർശങ്ങളായ യാതൊരു ജീവിയേയും ഉപദ്രവിക്കാതെയും, സമസ്പർശങ്ങൾക്കു വേണ്ടുന്ന സഹായങ്ങൾ ചെയ്തും ദൈവപ്രീതിവരുത്തി വാഴുകയാകുന്നു.

‘ഒല്ലഭംത്രയമേവൈതദ്ദൈവാനുഗ്രഹേന്ദ്രകം

മനുഷ്യത്വം മുദുഷുത്വം മഹാപുരുഷസംശ്രയഃ’, എന്നാണല്ലോ പ്രമാണം.

കരുണാനിധിയായ ഈശ്വരന്റെ സൃഷ്ടിജാലങ്ങളിൽവെച്ച് ഉത്തമത്വം മനുഷ്യസൃഷ്ടിക്കാണെന്നു മുമ്പൊരിടത്തു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അനേകം പുണ്യക്രിയകൾ അതീതജന്മങ്ങളിൽ ചെയ്തിരുന്നാലേ ഇഹത്തിൽ വിശിഷ്ടമായ മന്ത്രിജനം സിദ്ധിക്കുകയുള്ളൂ. ഇങ്ങിനെ ലഭിച്ച ഈ ജന്മത്തിന്റെ ഉദ്ദേശം മനുഷ്യകീടങ്ങൾ അറിയാതെ ഓരോ നീചകർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യുന്നതു കഷ്ടമല്ലേ? അവരല്ലേ പാപികൾ? എന്നാൽ ജന്മസാഹചര്യം

പ്രതിനിധിമാണ് മനുഷ്യർ അശ്രാന്തപരിശ്രമം ചെയ്യേണ്ടത്. പ്രകൃതത്തെ അനുസരിച്ച് ഒരു പ്രാചീനകവി,

“ജന്തുനാമനുജന്മഭൂമതഃ
 പുംസ്തപന്തതോവിപ്രതാ
 തസ്തപ്തപതികധർമ്മമാഗ്ഗപരതാ
 വീചതപമസ്താൽപരം ।
 ആത്മാനന്ദതമവിവേചനംസ്വപനഭവോ
 ബ്രഹ്മാത്മനായംസ്ഥിതി-
 മ്ലകതിന്നാശതജനകോടിസുകൃതൈഃ
 ഛണ്യൈർവിനാലഭ്യതേ.”

എന്നിങ്ങിനെ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ എല്ലാവരും പൗരാണികവചനം ആദരണീയമാണെന്ന് ഓർത്ത്, മനുഷ്യജന്മോദ്ദേശ്യമെന്താണെന്ന് അറിഞ്ഞ്, ജന്മസാഹചര്യം വരുത്തുവാൻ അവശ്യം ആവശ്യമുള്ള സൽകൃത്യങ്ങളെ ചെയ്ത് സാധിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കണമെന്ന് അനവരതം സ്മരിക്കുന്നതിന് ആദരപൂർവ്വം ഉപദേശിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

സമാപ്തം.

